XIII. évfolyam Budapest. 55. szám. Kedd, 1879. február 25.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80
Egy szám 6 krajczár.
Hirdetési díj: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.
Kiadó hivatal:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

Bulgária parlamentje.

A „bolgár“ nemzetgyülés tegnap nyittatott meg a hajdani bolgár czárok székvárosában, Tirnovában. Tekintélyes papok, falusi elöljárók s házaló kereskedők, mint a bolgár nemzet nagyjai országukat szervezni készülnek fejedelmi dynasztiával, miniszteriummal, nemzetgyüléssel, hivatalnokokkal, financzokkal, rendőrökkel, szóval az egész butorzattal, melyet országszervezési gyármunkával előállithatni.

Habár a nemes gyülekezet egészben véve aligha képes arra, hogy parlamenti ékesszólás nyelvén a „helyzet szinvonalára emelkedjék“ vagy a történelmi pillanatnak „rendkivüli fontosságát“ átértse, sőt tagjai közül fölös számban lehetnek olyanok, kiknek az irás és olvasás tudománya megfoghatlan ördöngös büvészetül tünhetik fel, mégis a „bolgár nemzetnek képviselői“ és az egybegyülekezés pillanatában mély megindulástól érzik sziveiket földobbanni, és ösztönszerü csodálkozással fognak egymásra nézni. Most ujra összegyült egy „bolgár nemzet,“ mely teljes ötszáz éven át volt eltemetve az európai történelem sirboltjai alatt. Feltámadt és mint tényleges valóság szerepel, bár hosszu időkön át, mint éjjeli kisértet sem zavarta a korok álmait.

Mert a bolgár államnak sem eszméje, sem vágya nem létezett sehol sem az uj államnak területén, sem a diplomatia napirendén. Korunk nemzetalakitó elveinek működésében a bolgár nemzetnek alakulása valósággal a legcsodálatosabb alakulás. Mi láttuk az olasz és utána a német nemzeti eszmének megvalósultát rövid időközökben, de ezek a lelkek hosszas forrongásának, benső küzdelmek egész sorozatának voltak végső eredményei. A nemzeti önuudat jóval megelőzte és saját kinos vajudásaiban szülte meg a nemzeti létet. Sőt a Keleten is Görögországnak, a szerbiai és romániai fejedelemségeknek alakulása a nemzeti erők szünetlen viaskodását juttatta sikeres eredményre. De az uj bolgár állam és nemzet tagjai különösen nézhetnek egymásra mint független bolgárok, minőkül nem képzelték magukat nehány évvel ezelőtt. Ötszáz éves álom után felébredtek parlamenti gyülekezésre, fejedelemválasztásra és országszervezésre, melyekről korában nem is álmodtak. Goresakoff és Ignatieff ismételték a bibliai csodát s mint Krisztus feltámasztották a holt Lázárt. Lázár kelj föl és mozogj! hangzik Szent-Pétervárról és rá Tirnovában valósággal egy bolgár nemzetgyülést látunk összekerülni. Kétségtelenül lesz is érte szent ének és tömjén a szentpétervári csodatevők dicsőségére!

Hogy mit fog tenni ez a nemzetgyülés? Ugy látszik ez a kérdés komoly aggodalmakba is kezdi ejteni azokat, a kiknek épen elég kevés bölcseségük van arra, hogy az államok kormányzását vezessék. Mert ezt a kérdést aligha lehet is kérdésnek tekinteni. Ha bibliai csodák módjára fel is lehet támasztani egy holt Lázárt, hogy járjon és mozogjon, elég okunk lesz föltenni, hogy ez a Lázár nem fog másképen mozogni, csak mikép a csodás rugók hatása irányozza. Jámbor bolgárok összekerülnek Tirnovában, a kik csodálkozva néznek egymásra és epedve várják a szent lélek sugallatát, hogy nekik a beszédképességét kölcsönözze. Szerencsére egy orosz elnöklő biztos nem hiányzik, a ki mindjárt ékes szavakkal kijelenti, hogy ők az ötszáz éves sirból föltámadt bolgár nemzetet képviselik, hála és dicsőség érte a nagy fehér czárnak! A jámbor bolgár atyafiak lelkesülten fölujjongnak és áhitattal hallgatják, hogy a fehér czár elnöklő biztosa mily jól fejezi ki azt, a mi nekik homályosan öntudatukban kavargott és a miért oly csodálkozva néztek egymásra. Okvetlenül meg is fogadják, hogy ama messze időkig, a mikor Bulgária törvényhozói majdan saját erejökből fejezhetik ki nemzeti kivánalmaikat, és talán már az irás és olvasás büvészetével is megbarátkozhattak, — mindig a fehér czár biztosainak sugallatait fogják követni, a melyek teljesen lelkök öntudatlan sejtelmeit nyilatkoztatják ki előttök. Kétségtelenül a legpompásabb viszony Oroszországra nézve, Oroszország fogja sugallni titkos kinyilatkoztatás nyelvével a bolgár nemzetiség sejtő öntudatát; de a sugallatok hatását, a reá következő cselekvést, mindazt, a mi tirnovai parlamentekben, rumeliai és macedoniai felkelésekben történhetik a faggató és ellenőrködő Európa előtt egyedül az önálló, teljes öntudatra ébredt Bulgária rovására lehet majd irni.

Igy rövid időn a legérdekesebb fejleménynek lehetünk tanuivá, az uj önálló Bulgáriában. Mert a tirnovai nemzetgyülésnek legközelebbi feladata, hogy a berlini szerződésnek Bulgáriáról szóló rendelkezéseit ama kitüzött időig végrehajtsa, melyen az orosz csapatoknak Bulgáriát elhagyniok kellene. Végre fogják-e hajtani? Ki követelhet rá feleletet Szentpétervárott. Gorcsakoff ur okvetetlenül kinyilatkoztatja, és Andrássy hivatkozik rá a delegácziók vagy az országgyülés minden tolakodó kérdésével szemben, hogy a szent fehér czár a legloyalisabb szándékkal hajtja végre a berlini szerződés minden pontját. De a tirnovai nemzetgyülés, a szabad- és független bolgár nemzet, — az élvezni kivánja az ő függetlenségét! Tirnovából jelentik, hogy a bolgár ujdonatuj patrioták nagyon is végre akarják hajtani a berlini szerződést, már a hogy szivök szent meggyőződésével értelmezik. Mert a berlini szerződés megteremtett nekik egy bolgár nemzetet, de ez nem bir addig nemzeti egységgel, mig a szultán fennhatósága alatt hagyott Kelet-Ruméliát és talán Macedoniát nem csatolják hozzá. Az ujdonatuj bolgár patrioták, kik tegnap Bulgária nevét is talán európai tudósok bogarának képzelték, ma már kinyilatkoztatják, hogy nem hagyják ősi jogukat, s hozzá sem fognak a szervezéshez, mig testvéreikkel nem egyesülnek! Szentpétarvárott természetesen nem tehetnek róla, s a ballplatzi gondviselés aggódó tekintettel még egyszer nézhet maga körül.

Budapest február 24.

A bélyeg és illetéktörvény részben leendő megváltoztatására, illetőleg a bélyeg és illetéki jövedék emelésére vonatkozólag a pénzügyminiszterium kebelében már folyamatba tétettek az előmunkálatok.

A bélyegre s annak közvetlen levonására nézve mind azon szigoritó rendszabályok, melyek Széll Kálmán volt pénzügyminiszter javaslatában már benfoglaltattak, ujra előterjesztetnek a képviselőháznak. Ezenkivül emelés hozatik javaslatba a kártya és némely hirdetési bélyegnél s fokozatos bélyegadó terveztetik az ingatlanokra vonatkozó telekkönyvi kérvényeknél is bizonyos mértékben és esetekben. A hirdetési bélyegeknek a hirlapoknál leendő lerovása, tekintettel a fővárosi német sajtó egy részének évek óta a kincstár kárával járó üzelmeire, szigoru intézkedéssel biztositatik. Terében van a vagyonátruházási és örökségi illeték fölemelése kivált ingóságoknál. Ezen kivül rendelkezések javasoltatnak, melyek szerint a bélyeg- és illetékszabás tarifája, ugy a kereskedelmi törvény, mint az uj perrendtartás s gyámügyi és bagatell eljárás rendelkezéseivel összhangba hozassék.

Az uj javaslattal e jövedéki ágnál 3 millió évi emelkedésre számit a pénzügyminiszter. Az uj javaslat — hir szerint — ez ülésszak végén terjesztetnék elő akként, hogy a jövő őszi ülésszak elején azonnal tárgyalható legyen.

A kir. közjegyzői dijakról szóló törvényjavaslatot 27. §-ban az igazságügyminiszter a mai képviselőházi ülésben terjesztette elő. A dijak tarifáját alant hü kivonatban közöljük. A kérdésre még visszatérünk, most egyelőre csak azt jegyezzük meg, hogy a főbaj eddig sem az egyes dijtételek magasságában, hanem azoknak különös bravourral megengedett összehalmozásában s ekként tömeges és hajmeresztő visszaélések folytonos gyakorlásában állott, a mely természetesen csak az által vált lehetővé, hogy az ellenőrzésre hivatott bíróságok kellő figyelemmel és erélylyel a dijfelszámitás revisióját nem teljesitették, s visszaélések esetén a feleknek orvoslást nem nyujtottak. E bajon azonban ez a törvényjavaslat sem segit kellő mértékben.

A javaslat az 1874. 35. tvczikk 198. §-a értelmében készült. Szól a munkadijról, az irásdijról a távozási dijról és utiköltségről; a dijátalányról, mely a királyi közjegyzőnek, mint birói vagy gyámhatósági megbizottnak hagyatéki tárgyalásáért jár; azon dijak és költségekről, melyek a kir. közjegyzőnek mint birói megbizottnak egyébb ügyekben járnak, végre azon dijakról, melyek a kir. közjegyzőnek az 1874. 35. t. ezikk 55. §-a alapján teljesitett munkálatokért határoztatnak meg.

A munkadij vagy fokozatosan a tárgy értékéhez képest vagy az időhöz mérten szabatik meg. Szerződéseknél (bérlet, osztály, ajándék stb.) 200 frtja dij 3 frt, 200—500 frtig 4 frt, 500—1000 frtig 4 frt, 1—2000 frtig 5 frt, 2—5000 frtig 5 forint; ezenfelül az 5 forinton kivül, minden ezer után 50 kr.; de a dij 500 forintnál magasabb nem lehet.

Adóslevelekért 300 frtig 1 frt, 3—800 frtig 2 frt, 800—2000 friig 3 frt, 2000—5000 forintig 4 forint, 5000 frton tul a 4 forinton felül minden 1000 forintért 25 kr, a dij 50 forintot meg nem haladhatja. Ennek a dijnak fele jár egyszerü vagy telekkönyvi törlési engedélyt tartalmazó nyugtáért; de 1 forintnál kevesebb 20 forintnál több nem lehet.

Kereskedelmi papirok ovatolásáért 200 frtig 1 frt, 200—1000 frtig 2 frt, 1000—4000 frtig 3 frt, 4000 frton felül 4 frt.

Készpénz és ideiglenes papirok őrzéseért 1000 frtig $^1/_4$%: de 1 frtnál kevesebb nem lehet: 1000 frtnál több értéknél pedig csak az ezt meghaladó összeg után $^1/_{20}$% dij jár.

Vagyon felosztási szerződéseknél a passiváknak a dij kiszabásánál nem vétetnek levonásba. Cserénél az az érték vétetik, mely a közjegyzőre előnyösebb.

Az okmányok kiállitásáért a szabott munkadij 10 krajczártól 5 frtig van megállapitva tárgy szerint.

Az időszerinti munkadijnál az első óra 2 frt: minden további megkezdett félóra 1 frt. Ez a fentebbi eseteken kivül eső (tehát meg nem határozott értékü ügyletekről szóló) okmányokért jár. Végrendeletek, örökségi és házassági szerződésekért, ha nincs érték meghatározva, az emlitett dij kétszerese fizetendő.

Irásdij fejében felülszámitandó, minden lapért mely 25 sorig terjed 10 krajczár; ha több sor van rajta, vagy számokkal, rovatokkal van ellátva, 20 krajczár. Távozási dij, az irodán kivül töltött idő szerint, az időszerinti (emlitett) tariffa szerint fizettetik: utazási költségre, vasuton 2-ik osztály, hajón első fizetendő, és két lovas kocsi bére veendő; de ha félnapnál több szükséges rá, napidij 5 forint.

Mint gyámhatósági megbizottat, a hagyaték leltározása és tárgyalásáért, a közjegyző, a bélyeg és posta-bér fejében történt kiadásának megtérítésén felül, beszámitva a fuvarozási és mindennemü illetményeit, minden egyes hagyaték után szedhet: 300 frt értéket felül nem haladó tárgyalásáért 3 frt; 300—500 frt 5 frt; 500—1000 frtért 7 frt; 1—2000 forint után 10 forint; 2—4000 forint 15 forint; 4—5000 után 20 forintot; 5000 forinton felül, a 20 frtnyi dijon felül minden további megkezdett 1000 frtnyi érték után egy forint dijosztalékot kap; a dij összege azonban 500 forintnál magasabb nem lehet. Az érték a passivák levonása nélkül számittatik. A munka befejezése után 14 nap alatt a dij, a bizottság vagy a gyámhatóság által állapitandók meg.

A közjegyzőnek, mint birói megbizottnak, a csődtömeg leltározásáért, valamint árverésekért és becslésekért, ha a tárgy értéke 500 frtot meg nem halad, fél napra 3 forint; egész napra 5 frt jár. 500 forinton felül fél napra 5 forint; egész napra 8 forint munkadij jár.

A kormány támogatói.

— A költségvetési vita alkalmából. —

Ma volt a házban az első hosszu nap, azaz ma kezdődtek meg a tiz órától három óráig tartó ülések. Hanem ez a hosszu nap nem felelt meg sem nevének, sem várakozásának. Mert a hétnek feje ugyan a hétfő, de az egy hiány majdnem hétfőre rugó szónok közül Mocsáry Lajos komoly irányu beszédén kivül, a többi mind mókázott.

A kormánypárt abba a helyzetbe jutott beszélőivel, a mibe korhadt pártok jutni szoktak. Roppant nagy deficzit mutatkozik ott a tehetségben, és e deficzit helyét a politikai léhaság oly alakjai töltik be, a melyek akaratlanul az udvari bolond szerepében mulattatják a házat és rontják le a „szabadelvünek“ hivott párt képességi renoméját. Csak most van alkalma a nemzetnek számot vetni e párt kapaczitási tőkéjével, a mely ép oly fogyatkozást mutat, mint a nemzet vagyona.

Ki van adva a jelszó, hogy védeni kell a budgetet; meg van engedve, hogy szabad mindenkinek szólnia. Él is a szabadalomlevéllel boldogboldogtalan. És jó hogy él. Legalább látjuk mily szerencsétlen dolog a toborzás a parlamentarismus terén is. Az ujonnan toborzottak nemcsak a padokról, hanem a miniszteri székről is szégyenére válnak a kormánynak meg pártjának.

Azon nem igen lehet csodálkozni, ha az ellenzék, melynek nincs alkalma megválogatni embereit, itt-ott egy kevéssé képes egyénnel gyarapodik soraiban. De a kormány, amely a hivatalos jelöltség rendszerével indul a választásoknak, és főispánjait utasitva választatja meg hivatalos támogatóit, mégis csak jobban válogathatja meg azokat, a kiket a parlamentbe hoz, hogy védjék álláspontját. A mely kormány nem válogatja meg, vagy azért, mert nem tudja, vagy azért, mert nincs miben válogatni, az végkép lejárta magát.

A Tisza kormány lejárta. Szónokai, a melyek sikra szállanak védelmére csak nevetséget, vagy szánalmat képesek ébreszteni.

Néhány nap óta tart a vita és e néhány nap elégséges volt e nézetet megerősiteni.

Nap nap után különbnél különb, parlamenti clown táncol, ugrándoz, és bolondozik a házban a kormánypárt részéről. Észficzamodott elmék beteges szóképzései, komolynak tetszelgő alakoknak föllépései a zsidó lakodalmak „kokler“ szerepében, a kiknek öntudatlan vagy öntudatos feladatuk a társaságot nevettetni: ezekből kezd állani a kormánypárti tekintélyek sora.

Ma egész produkczió volt. A „legjobb“ erők állottak a porondra.

Együgyüség és komikum felváltva jelentek meg oly pathoszszal és annyi igénynyel, hogy bölcseknek és élezeseknek látszassanak, a mennyi untig elég volt a kormánypárt szellemi értékének tisztázására.

Mi zavarban vagyunk, melyiknek oszszuk a vezérszónoki pálmát e szerepkörből. B. Kemény Gábor földmivelési miniszternek-e, vagy Szeberényi Andor ev. lelkésznek, a ki panszláv érzelmeivel méltó helyet foglalt el a bosnyák politika védelmére a kormány párton.

B. Kemény Gábor felülmulta önmagát. Mint a kormány szónokminisztere mutatta be magát a háznak. Végig vonult minden tárczán beszédjében. Osztogatott valamennyi miniszter társának jóakaratu tanácsokat, kritizálta valamennyinek ügykörét. De hogyan? A legprimitivebb a legközönségesebb módon. A ház nem tudta komolyan vegye-e a mit mond és nevessen, vagy komikumnak vegye és komoly legyen. Igy is, ugy is oly benyomást tett ránk, a mit sülyedő nemzeteknek kiesiny szabásu emberei tesznek. Szántuk a nemzetet, hogy ily miniszter adatott neki, a kinek képviselnie kell az ország értelmi tekintélyét és vezetni legfontosabb ügyeit.

A kép fogalmához, hogy teljes legyen, nem hiányzott egyéb, mint Szeberényi beszéde. Ez az ember valóságos sportot csinált abból, hogy a papi összejövetelek adomázó stylusában a szó forma szerint értelmében leolvasson egy elejétől utolsó izéig tarka-barka beszédet, a mely oly hangulatba hozta a házat, hogy kaczagó kedve minden kimondott szónál ujra és ujra kitört. Tót accentussal Tallérossy Zebulon szakasztott modorában szólt hozzá a nagy politikához és polemiázott az ellenzéki szónokokkal. Látszott rajta, hogy többet forgatja a szláv irodalmat és többet társalog tótul, mint magyarul, a mi társadalmilag előtérben levő egyénnel és hivatalánál fogva vezérszerepet játszó lelkésznél több mint bün, mert hiba. Más azoknál, a kiknek nincs alkalmuk, s egészen más, a kiknek alkalmuk is van, meg tenniök is kellene.

Nem az ellenzéki kritika éle szól tollunkból e beszédek megbirálásánál. A legrosszabb akarat sem

---

AZ „EGYETÉRTÉS“ TÁRCZÁJA.

45

A ZSEB.

REGÉNY KÉT KÖTETBEN.

Irta KAZÁR EMIL.

MÁSODIK KÖTET.

Kovács Antal.

(Folytatás.)

Tápió dolgozó szobájába érkeztek legutoljára. „Lim-lom!“ — kiáltotta itt is Simi jajveszékelve, és megkezdődött az összeirás.

Volt egy nagy nehéz szekrény is a szobában. Ezt nem tudták fölnyitni, mert a kulcsát Tápió mindig magánál hordozta. Lakatos után küldtek, a mikor Gyárfásnak valósággal birokra kellett fogni Boglári tiltakozását.

A szekrényt felnyitották. Irományok voltak benne, és Simi ur ujra keservesen jajveszékelt.

— Hát ez mi itt alól? — kérdezte egyszerre mohón s a következő pillanatban egy festményt vont elő és magasra tartotta.

Egy gyermek leányt lehetett látni rajta, a ki virágokat tép a réten.

— Az én festményem! — kiáltott elkámulva Boglári és csodálkozva nézte a képet.

— A tulajdonjogot igazolni kell, — jegyzé meg szárazon az ügyvéd.

Simi még egy másik, nagyobb képet is talált. Ez meg a két koldus fiu volt.

— Még egy mázolás! — szólt Simi fanyarul.

— Két olajfestmény, száz forint! — hangzott a becsüs itélete.

— Nyomornltak, száz forint! — tört ki a művész toporzékolva. — Mázolás? te czudaság mumiája. Bocsássa el a kezemet Gyárfás ur, hadd szakgassam szét. Gyárfás ur, nem akarok senkit bántani, de a két képet szétszakgatom, nehogy ily gyalázat érje. Száz forint a kettő!

Az öreg ur beleizzadt a nagy küzdelembe és minden erejére szüksége volt, hogy mérséklő szerepét folytathassa.

— A törvény nevében öcsém uram! Vétesse jegyzőkönyvbe, hogy a két festmény az öné, aztán törvényes uton jobban elintézheti. Nézzék meg csak urak, ott van Boglári ur neve a képen. De Sándor öcsém, mégis hogyan kerültek ide azok a képek? — szólt az öreg ur nagy erőködéssel félrevonva Boglárit. — Hisz ezek azok, ha jól tudom, melyeket a maecenás...

— A maecenás, a nagylelkü Kovács Antal megvásárolt, — egészitette ki Boglári, tökéletesen lecsilapodva és elszomorodva. — Persze, hogy Kovács Antal vette meg.

Szemei megteltek könnyel, s nem hallotta többé, a mint a becslő diadalmas mosolygás közt bediktálta: „két olajfestmény, száz forint.“ Boglári megszoritotta az öreg ur kezét, olyan elérzékenyülten, mint valami szerelmes vagy valami gyermek.

— Most már értem, — sugta az öreg ur, — a mit nem értettem. Csakis igy történhetett, hogy ezek ide jöttek.

— És én is oka vagyok! — lázadt föl Boglári.

— Nem oka, biz isten nem oka, öcsém uram. Én csak Adorján igaz szive mellett hoztam föl, és az ellen önnek nem szabad kifogást tenni, se pedig tiltakozni.

Sándor nagy fáradtan leült egy székre, tenyerébe hajtotta homlokát, s most már történhetett tőle akármi.

— Elvégezték! — szólalt meg végre Gyárfás ur, vállánál érintve a művészt.

Boglári fölemelte fejét s látni lehetett, hogy ez a mindig jókedvü és lármás ember, ki koplalása közben is vidáman beszélgetett mindenféle ostobaságról, most sirt, s egész vörös gyürü volt szemei körül.

— Én itt bevárom Kovács Antalt, — szólt mogorván. — Felfogadtam, hogy a mint nyomára jövök, megköszönöm neki pártolását. Most már tudom, hogy kinek tartozom hálával. Hej ez a Kovács olyan kovács, a ki beretvát is tud késziteni. Ugy vágja a lelkemet!

Megint a tenyerére hajtotta a fejét, s csakugyan el nem mozdult onnét, mig Tápió Adorján haza nem érkezett.

— Kovács Antal! — kiáltott föl ekkor és megölelte barátját és sirt, mint egy érzékeny asszony. — Tehát te voltál az én maecenásom, tehát csakugyan nem kellett az én festményem senkinek! Pedig nem rosz, istenemre nem rosz! A mint előszedték, és rápillantottam, nekem is megtetszett. De ki gondol a művészettel! De most csak azért is! Nem hagyom magam; viaskodni fogok. Ez az az idő, hogy kérlelhetetlenül követelje minden tehetség és képesség megilletö helyét, és ne türje meg ott a tolakodókat. Bontsa ki szárnyát a művészet, repüljön és mutassa meg a magasságot a kétszer-kettőn tul emelkedni képteleneknek. Ne fojtsa vissza senki a nemes és közügyek iránti szeretet lélekzetét, hanem forróságával olvassza föl a fagyos önérdeket, és a hazaszeretet vessen számot azok tömegével, kiknek nincs más e hazából, csak a mi csizmájok talpára ragad, s a mit a vasuti kocsik ablakából láthatnak.

Boglári arcza kigyult, könyes szemei égtek és szokatlan komolysága szavai bámulattal töltötték el Tápió Adorjánt.

— Ne izgass, ne hevits! — szólt fájdalmasan felsohajtva.

A nagy riadás.

A „Boldoguljunk“ bank palotája előtt már napok óta állandóan ott lézengett, nyugtalankodott és káromkodott az afféle csoportozat, minővel Boglári találkozott. Némelyek az egész napot ott töltötték, és számtalan kevésbbé szorgalmas türelmetlenkedőnek ismételtek nagyon komor hireket, melyekről nem tudták, hogy honnan jött és menynyi a való belőle, hanem addig-addig adogatták tovább és tovább, mig a gondos dajkálás keze közt nagyra nőtt, s a siránkozóból kiabáló lett.

Az emberbaráti intézet papirjai hanyat-homlok rohantak alá a börze sikos lépesőjén, s a kurzusban semmiféle numerussal nem jelölték többé, hanem a néhai 32 $^1/_2$ helyett csak „—“ nyugjelet vontak, a mi azonban épenséggel nem szokott megnyugtató lenni.

A részvényesek és betevők küldöttségét Jerikhó és Ensomheden báró nagy szivességgel fogadták, s biztositották az aggódókat, hogy mindez csupán egy kis muló láz, a mit a természeti és börzei időjárás véletlen összetalálkozása okoz, mert jégkárok, árvizek és rosz aratás mindig hatással vannak még az oly edzett idegekre is, minőkkel a „Boldoguljunk“ bank diesekedhetik, valamint hatással van sok más, egészen silány és enervált idegzetü vállalatokra, melyek bizonyára el is pusztulnak. Nem csoda tehát, ha a börze aggódik, óvatos, és szokása szerint szükkeblü. De majd nemsokára a keblére öleli megint a csodálatos bankot, mely ép erőben fogja tulélni a csenevészek pusztulását. Ó, Jerikhó, fejével és becsületével kezeskedik, hogy igy lesz; Ensomheden báró is ezekkel a beeses javakkal kezeskedik, s mindketten nagyon kérik a küldöttséget, hogy a hallottakat megbizóiknak teljes hiven elmondják, s ha tán valakiben aggodalmak merülnének föl (a mire annyi ok sincs, mint nincs arra sem, hogy a nap holnap ismét feljön) a felvilágositásokért hozzájok fordulni szivesked jenek.

Mindazonáltal kezdték tömegesen felmondani a betéteket, mire az igazgatóság kijelentette, hogy rendkivüli közgyülésre van szükség, melynek határideje ki is tüzetett azonnal. Az addig tartó időt pedig az érdeklettek a bank kapuja alatt és a folyosókon töltötték; mintegy őrizték az aczél idegzetü gyöngélkedőt, hogy minden lélekzetének tanui legyenek.

Jerikhó vagy két izben megjelent a folyosókon és a kapu alatt, vidám és derült arczczal, finom nyájasságával és szapora kézszoritási müveletei utánozhatlan virtuozitásával.

— Ejk uraim, egy kis fogzás. Nagyon természetes és kikerülhetetlen. Most nő ki a „Boldoguljunk“ bank foga; egytől-egyig metsző fogak, melyek megfélemlitik ellenségeit. Vagy ha ugy tetszik, kedves barátaim, a királyi szarvas elvetette koronás agancsát és most még ágas-bogasabban hajt ki. Ha volt 32$^1/_2$, most lesz 35—40. Nagyszerü fog öklelőzni, becsületemre mondhatom. Türelem, édes uraim, drága felebarátaim. Ne aggódjanak, én minden jó felől biztositom. Hanem ha önökben nincs bizalom, mit várjunk akkor ellenségeinktől? Azok tapsolnak és a markokba nevetnek. A legközelebbi viszontlátáskor önök el lesznek ragadtatva.

Ensomheden báró is megjelent olykor, mert e nagy bizalommal és vonzó hasonlatokkal teljes beszéd nem idézte elő a várt hatást, s az emberek csak csoszogtak a bank körül. A nemes báró csodálatos nyelve, melyen nehány szót mondott, komor és kabalisztikus hatásu volt, s a tolmácsot türelmetlenül hallgatták.

A bazsalékom-utczai klubban már a reggeli órákban jöttek-mentek a tagtársak. Aztán ismét szaladva távoztak. A ki jött, mind kérdezősködött, s a ki felelt szitkozódással kezdte. A ki eltávozott, becsapta az ajtót, ép ugy, mint az érkezők.

A kis Gyergyó Flóris hajnalig is ott üldögélt a sarokban, szemét meregetve mindenkire és hallgatva akármit beszéltek is körülötte. Ugy tetszett mintha minden érzékenységét elvesztette volna. Valóban bus jelenség volt, a mint előkapott egy hirlapot, nézte, de nem olvasta; aztán a térdére helyezte, vagy a hóna alá fogta, s elment gyufát keresni a szivarjához, noha a gyufa előtte állt.

Petrus ur csakugy szaladgált ki és be a klubba, mint a többiek. Már nem oly méltóságos és tiszteletreméltó jelenség volt. Közönséges emberek izgatottságával dobta be magát a zöld trónusba, néha nem is oda, hanem valamelyik sarokbeli kanapéra és törülgette husos homlokát, melyen olyan dudorodások és vágások támadtak, mintha szekérkerék járta volna végig.

Gaby Muki, a doktor, eleinte csak rázta a fejét. Ő fel nem foghatja, hogy mi történt. Ez valami földingás, mely a Boldoguljunk bankkal együtt mégrázott mindent. Nagyon intett mindenkit a nyugalomra. Ekkor megragadták, és kidobták. Állitólag a bokája is, meg a karja is kimarjult, s e miatt aztán nem jöhetett a klubba, a hol Simi ur uralkodott, s ugy néztek rá, mint a zöld békára, mely az időjárást előre megjósolja.

A doktor után kidobták a klub palotájának terveit pedig már a telket is kiszemelték számára. De most mindenki azt mondta: „gondoljunk először a magunk viskójára, meg a tüzhelyünkre.“

A késő éji órákban is hangzottak a kifakadások, a szitkok és berzenkedett a mérges tanácskozások taraja. Mindennap megirtak egy peticziót az országgyüléshez, a miniszteriumhoz, és mindennap küldöttségek vonultak szerteszét, a hol csak megszólitható hatóság és befolyásos ember létezett. Kértek állami segélyt, moratoriumot, szigoru törvényt, és panaszkodtak végtelenül, hogy tönkre jutnak.

(Folytatása következik.)

Lapunk mai számához egy iv melléklet van csatolva.

fghatná rájuk, hogy a legparányibbat is rontottak volna e szónokok beszédei a mi álláspontunkon. Sőt ellenkezőleg nincs kormánypárti szónok, a ki pártállásunk tisztaságát, elveink határozottságát ne hangsulyozná. Szólásra csakis az késztet bennünket, mert közvetlenül ráutalhatunk a fogyatkozásra, a mely a kormánypártot a a tehetetlenség és ne vetségesség szinében tünteti fel.

Volt idő, a mikor a kormány sajtója ádáz kárörömmel nagy foku igazságtalanságot párositva, az ellenzék, kivált pártunk tagjainak kisebbitésére, lerángatására, kigunyolására semmiféle eszköztől nem riadt vissza. Nem nézték köz- vagy magán élet-e az, a hol az illetőt találják, egyformán, mint társadalmilag alantas, észbelileg gyenge, tudatlan, miveletlen elemekből álló csoport tagjául igyekeztek feltüntetni. Ráfogást, gunyt, hazugságot, hamisitást sem sajnáltak. Soha sem szóltak rólok máskép, mint igen simplex, vagy igen mulattató figurákról. Emlékezzünk csak a Patay os Csiky ellen űzött irodalmi portyázásra. Gondoljunk rá a most is darabos ügyetlenséggel, faragatlanul és igazságtalanul gyakorolt eljárásra, mihelyt „szélső baloldaliról“ van szó.

Nos mit mondjunk mi az ő figuráikra? Mig azok az alakok, a kiket ők lejáratni kenyérfogyasztó kötelességüknek ismertek, a hazafiság, jellem és következetesség példás szigorával állták őrt a nemzet jogai és érdekei mellett, és habár kivoltak téve egy Ferencz irodalom nyilainak és dobálásainak csak kötelességüket teljesitették: ime miniszterek és szónokok lépnek most fel, a kikben mindaz hiányzik, a mi nemessé tette amazok küzdelmét, de a kik a nagyzás hóbortjának, a pathos nevetséges oldalainak, a felületességnek, tudatlanságnak és szegletességnek meg annyi unikumai. Vajjon, ha mi csak igazságosak is akarunk lenni, s nem mérünk ugyanazon mértékkel, a melylyel mértek és mérnek folyvást ellenünkben: miféle ábrázolatokban, miféle jellemzésben tüntethetjük fel ezek rovására az egész kormánypártot?

A kormány és pártja leplezi e gyöngeségeket, igyekszik kevésbé rosz szinben tüntetni fel szellemi és erkölcsi fogyatkozásának szembeszökő méreteit. Mi kevésbé voltunk magunk iránt oly gyöngédek, mert amicus Plato, sed maxima amica veritas.

Egy sekről soha se itéltünk meg egész pártot bár ott van a kormánypárt figurainak lóugrás szerint való megjelenésével. Ha mi ezekkel együtt ama hallgatókat, a kiknek szellemi és erkölcsi fogyatkozásait a folyosókról ismerjük, a névtelenség homályából a nyilvánosság elé hurczolnók: teljes joggal mondhatnánk ki, hogy a kormánypárt nemcsak erkölcsi, hanem szellemi csődbe jutott.

És a veszedelem annál nagyobb rájuk nézve, mert a mi pártunk folyvást erősödik és a főváros társadalmi életében is kezdi fölvenni a keztyüt a kormánypárttal. Megifjodva, elvei és törekvései által lelkesitve, a közvélemény által védve, a népszerüség által fedve, kezd föllépni mindenütt, hogy a kiélt, sülyedt, képességeiben megakadt kormánypárt embereivel szemben diadalra jutassa életképességét. A koczka fordul. A politikai jellemben szükölködő számban apadó üres, léha, tehetetlen pártra teljes joggal és igazságérzettel mutathatunk rá: „Itéljétek meg őket embereikről.“ Verhovay Gyula.

A bolgár nemzetgyülés.

A bolgár notablek gyülése tegnap megnyilt Tirnovában. Dondukoff-Korzakoff hg. egy megnyitó beszédet olvasott fel, melyben azt mondja, miszerint Bulgária Muszkaország áldozatai által azon szerencsés helyzetbe jutott, hogy nemzetgyüléssé alakulhatott. A notablek gyülése az országot végleges intézményekkel boldogithatja, a szervezeti statutum felett tanácskozhat, ezt, ha kell módosithatja, és szabadon kimondhatja nézeteit, csak lelkiismeretük sugallatára és az ország javára kell, hogy legyenek tekintettel. Beszéde végén Dondukoff-Korzakoff azt mondja, miszerint a czár Drinoff tábornokot és dr. Lucianoffot hozzájok delegálta, kik minden hozzájuk intézett kérkéseikre válaszolni fognak.

Az ülés után a notablek gyülése szétoszolván, egy nagy bankett adatott. Dondukoff herczeg felköszöntőt mondott a czárra, mint Bulgária felszabaditójára. A többi felköszöntők közt a franczia biztosra és Francziaországra is mondattak ilyenek. A franczia biztos azt inditványozta, hogy a többi európai biztosokra is mondassék felköszöntő. Erre az angol biztos válaszolt, mint a ki először érkezett meg Tirnovába. Ez Bulgáriát mint ez időszerint legfiatalabb európai államot üdvözölte. Beszéde nagy tetszéssel fogadtatott, kivált a ruméliai küldöttektől.

Tirnovából f. hó 24-dikéről jelentik, hogy Bolgárország valamennyi templomában egy imát hoztak be, melyben az istent arra kérik, egyesitené az egész bolgár népet. — A notablek gyülésének ma 24-én terjesztik be a sanstefanói, berlini és konstantinápolyi békeszerződéseket.

*

Mig Bulgária nagy hűhóval ünnepli független állammá való alakulását, az alatt Konstantinápolyban, kivált a görög városnegyedben nagy izgalom uralkodik és a görögök elkeseredése a bolgárok ellen nőttön nő egy Drinápolyban előfordult gyászeset következtében. Mint táviratilag is már jelentve volt, ezelőtt néhány nappal a 65 éves görög érseket bolgár gonosztevők megtámadták és annyira bántalmazták, hogy tegnap meghalt. Tottleben tábornok a tettesek szigoru megbüntetését igérte meg. A konstantinápolyi görög község 3000 tagból álló küldöttsége Drinápolyba indul, hogy a főpap temetésén részt vegyen.

Alexandriában Egyiptomban ez előtt néhány nappal zendülés tört ki, melynek főinditói az elbocsátott katonatisztek, számra négyszázan voltak. Ezen lázadás nem a khedive ellen irányult, sőt mint hiszik ő volt annak rendezője. Izmail pasa leginkább azon botránkozott meg, hogy a kabinet neki azon czivilisztát tagadta meg, melyre feljogositva hitte magát, azt követelhetni. A khedive mindig tékozló volt s nem akar bele nyugodni jövedelmei megröviditésébe. Izmail tehát a khedive érdekében ismét függetlenségét akarta mutatni s ez uttal a neki és a khedivének alkalmatlan Nubar pasától is menekülni kivánt. Annyiban el is érte czélját, hogy Nubar pasa kénytelen volt leköszönni. De a siker nem teljes, mivel Rivers Wilson és Blignières a miniszteriumban maradtak. A forrongásnak még most sincs vége, mivel a felkelő tisztek elfogott bajtársaik szabadon bocsáttatását követelik és egy nagyobbszerü általános forradalommal fenyegetődznek. — Ezen zendülés hirére, Francziaország és Anglia hadihajókat küldenek az egyiptomi vizekbe tüntetésül Egyiptom ellen, és ezen lépésükről az aláiró hatalmakat értesitették. — Még eddig nem tudhatni, minő fordulat állhat ott be és vajjon a forrongás utóvégre is nem fordul-e azok ellen, kik azt előidézték.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük e végével lejár, hogy ujabb megrendeléseiket mielőbb megtenni méltóztassanak.

Lapunk előfizetési ára:

Márczius hóra	—	—	1 frt 80 kr.
Márczius—április	—	—	5 frt — kr.
Márczius—augusztus		—	10 frt — kr.

Lapunk mindennap, tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s az utolsó postának tisztán s olvasható kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Régi előfizetőink legczélszerübben cselekszenek, ha czimszalagjukat a postautalvány szélére ragasztva beküldik a kiadóhivatalnak.

☞ *Az előfizetési pénzek és postai utalványok Budapestre az „Egyetértés“ kiadóhivatalába (himző utcza 1. szám alá) küldendők.*

Az „Egyetértés“ kiadó-hivatala.

UJDONSÁGOK.

— február 23.

— Lapunk mai száma mellékletének tartalma: Országgyülés Közgazdaság. Tárcza: A párisi rendőrfőnökség.

* Időjárás Budapesten. A tegnapi zivatar után ma reggel hüs volt a lég. Délelőtt sürü hó esett; délfelé megritkult a felleg, de borult maradt; délután eső volt. Hőállása 3—4 R°.

— Személyi hirek. Wenckheim miniszter a napokban Bécsből Budapestre érkezik. — Knöpfler Vilmos Oláhországba küldött kormánybiztos, mint értesülünk, már megérkezett Maros-Vásárhelyre; legközelebb feljön a fővárosba, s jelentését beterjeszti a miniszterelnöknek. — Zsedényi helyébe, mint a „Függ. Hirl.“ irja, a magyarországi protestáns egyházak főfelügyelői állásával minden valószinüség szerint Prónay Dezső bárót, vagy Rudnyánszky Antalt fogja a közbizalom megtisztelni. Vannak, a kik Péchy Tamást, és mások, kik Pulszky Ferenczet emlegetik. — Tihanyi a népszinház kitünő tagja, ma tartotta esküvőjét Pecze Teréz kisasszonynyal, a nemzeti szinház tánczosnőjével. — Békey Imre fővárosi tanfelügyelőt a franczia közoktatási miniszter az akademia tisztjévé nevezte ki.

— Fényes esküvő volt Turkeviben. — Gajzágo Samil, az állami számvevőszék elnökének Gajzágo Salamonnak fia vezette oltárhoz a szép és fiatal Mihály Krisztint. A nászünnepélyen nagyszámu vendégsereg vett részt. Násznagyok voltak Hosszu József a számvevőszék alelnöke és Gyárfás István kir. táblai biró s akademiai tag. Nyoszolólányok voltak a menyasszony nővérén a bájos Kenéz Olivián kivül Tóth Fáni és Erzsi, Hajdu Erzsi, Nánássy Emma, Gyárfás kisassz. és Franko Vilma. A nászünnepélyt gazdag teritékü vacsora követte, melyet a pohárköszöntések egész sora füszerezett. Az örömanya özv. Kenézné lekötelező szeretetreméltóságával fogadta a nagyszámu vendégeket. Az esküvő után a fiatal pár Budapestre utazott.

— Magyar tánez Bukarestben. A bukaresti magyarok mint a „Bukaresti Hiradó“ irja, minden évben szoktak legalább két tánczvigalmat rendezni, egyiket a reform iskola, másikat az ottani magyar társulat javára. Ezek a bukuresti magyar bálok ugymond a nevezett lap magyarosabbak mint sok magyar bál bent a hazában, mert Bukuresten nem keringővel, hanem csárdással kezdődnek a tánczvigalmak, pedig fájdalom nem rendelkezünk jó magyar czigánnyal, — katonai zenekar járja a nálunk a csárdást, s pedig elég roszul. De nem csak a csárdást tánczolják a mi honfitársaink, hanem szent ereklyeként megtartották itt a körmagyart, a sormagyart és a magyar polkát. És oly kedvesen emlékeztet bennünket a régi jó időkre, midőn halljuk a rendezőt „andalgó“, „toborzó“, „csalfa“ sat. vezényelni. Aztán még egy van a miben gyönyörködünk: legalább is 10—12 pár román és görög rendesen járja a csárdást, körmagyart sat. sat., ugy mint a született magyar. Van itt egy öreg ur: R...o orvos tudor, ez egyetlen egy magyar tánczot a világért ki nem hagyna.

— Zsedényi tetemeit tegnap szállitották Lőcsére. A tetemeket szállitó külön vonatot többek Probstner, Márjássy és Spóner orsz. képviselők közt kisérték. Kassától kezdve — mint a P. Ll.-nak sürgönyzik — sok állvmásépület fekete lobogókkal volt diszitve és számos közönség tolongott a halottas vaggonhoz. Iglón roppant közönség és számos testület gyászlobogókkal várták a vonatot. A koporsót leemelvén a vonatról, hatfogatu halottas kocsin vitték Lőcsére. Impozáns gyászmenet volt. A falvakban és az országuton az emberek levett föveggel várták a menet elvonulását. Lőcsén a legtöbb házon fekete lobogó lengett. A koporsót a megye gyüléstermébe vitték és ott ravatalra tették. A nép seregestül zarándokolt a koporsóhoz. A temetés ma délután 4 órakor ment végbe nagy ünnepélyességgel. Szükkebb családi körben már felbontották a végrendeletet de annak tartalmáról még nem tudni bizonyosat. — Zsedényi halála fölött az osztrák birodalmi gyülés elnöke is kifejezte sajnálatát. Levele, melyet Ghyczy Kálmánhoz intézett a következő: „Igen tisztelt elnök ur! A nagyrabecsült Zsedényi Ede képviselő ur haláláról épen most vett gyászhir indit arra, hogy önnek igen tisztelt elnök ur kifejezzem mélyérzelmü legbensőbb részvétemet és legmelegebb rokonszenvemet azon fájdalmas veszteség felett, mely a magyar parlamentet és a magyar nemzetet, ezzel együtt azonban a monarchiát is érte, egy oly kiváló tehetségü jó hazafinak elhunytában, a ki miatt annyival inkább érzek bánatot, mert az utóbbi tiz év alatt személyes érintkezés által tanultam meg nagyrabecsülni és tisztelni a nemeslelkü elköltözöttet. Fogadja stb. Bécs, 1879. február 21. Rechbauer.“

— Árviz hirek. A Tarna-Zagyva medréből kitört, Pestmegye Rékás községét körül vette, s minden közlekedéstől. — A megye alispánjához a mult éjjel érkezett jelentés szerint, ha még egy kis áradás történik, az egész község el lesz öntve, s a lakosság élete a legnagyobb veszélynek kitéve, mert a községben vizi jármü nincs. — Hozzájárul a szerencsétlenséghez még az is, hogy Rékáson a roncsoló toroklob dühöng, s most már a szenvedőknek orvosi segély sem nyujtható — Földváry alispán még az éjjeli órákban felkérte Jász-Nagy-Kunmegye alispánját, hogy Pestmegye költségére Szolnokról Rékás alá azonnal mentő dereglyék t küldeni sziveskedjék. Reggeli 4 órakor azon kedvező válasz érkezett Szolnokmegye alispánjától, hogy a kért dereglyék külön vasuti vonaton küldetnek Rékás alá. Pestmegye alispánja jelentést tett a belügyminiszterhez, s az illető szolgabirót s a járási csendbiztost a vész szinhelyére rendelte. — Tokajból irják, hogy a Tisza az utóbbi napokban oly rohamos áradásnak indult, hogy már csaknem elérte az e században legmagasabb 1876-iki vizállást, s attól lehet félni, hogy azt nem sokára meg is haladja, mert az eső egyre szakad. s a fenntebbi vidékekről is a viz folytonos áradását jelentik.

— „A türelem rózsát terem.“ Ez a közmondás fényes igazolást nyert a napokban Duna-Földváron, honnét a következő sajátságos esetet irják nekünk:

Ezelőtt mintegy 50 esztendővel Kremniczky György iparos megszeretett egy Belányi Juliánna nevü szép hajadon leányt s attól viszont szerették. Kremniczky annak rendi és módja szerint megkérte a leány kezét annak szülőitől, de szegénysége miatt elutasitó választ kapott. A szerelmesek aztán megalkudva a viszonyokkal, elmaradtak egymástól; K. György megházasodott, s B. Juliánna is férjhez ment s idő folytával a virágzó sarjadékok egész sora támadt utának. Ezelőtt negyven évvel halt meg Julianna férje, mig a mult évben György neje, férjétől gyászolva, jobb létre szenderült. A két özvegyen maradt öreg ujra közeledett egymáshoz, megujiták az 50 év óta félbeszakitott ismeretséget és néhány napja ez előtt azt a ritka látványt élvezé Duna-Földvár városa hogy a 70 éves Kremniczky György a 66 éves Belányi Juliánnának nyujtá kezét az oltáron számos gyermekek és unokák jelenlétében. Adja az ég. teszi hozzá levelezőnk ez értesitéshez, hogy az ily későn boldogitott szerelmesek, élte még igen hosszura nyuljék!

— Halálozások. Szaplonczay József a máramaros-szigeti törvényszék elnöke e hó 22-én meghalt. Az elhunyt egyike volt a közélet egyik legtiszteltebb alakjainak. 1813-ban született; 1848-ban a szigeti választókerületnek volt képviselője; részt vett az innsbrucki országos küldöttségben, mely V. Ferdinándot a Magyarországba jövetelre meghivja. 1850-ben a haditörvényszék halálra itélte, de kegyelmet nyert. A 37 éves deli férfi ez időben galambfehérré őszült. 1860-ban egyhangulag alispánná választatott; 1861-ben képviselő lett s a határozati párthoz tartozott. — Szerafin Antal volt honvédfőhadnagy a napokban elhunyt Budán 50 éves korában. — Nagy-Kőrösön közrészvét mellett kisérték ki a temetőbe f. hó 21-dikén a szép és mivelt Pándy Katinka kisasszonyt élete 22-dik évében. Az elhunyt ürt hagy maga után Nagy-Kőrös társas életében, melyet a fiatalok jó ideig érezni fognak. Szellemes, vidám és kedves társalgásu volt. Szeretetre méltóságáról a „Nagy-Kőrös“ czimü helyi lap igen melegen emlékezik meg. Nyugodjék békével az elköltözött, ki életének végén, mintegy másfél esztendeig nélkülözte a nyugalmat!

— Öngyilkos ügyvéd. Erdélyi Mór a főváros egyik szorgalmas, fiatal ügyvéde ma reggel negyed 9 órakor nádor utcza 19. sz. a. lakásán bal homlokának irányzott pisztolylövéssel agyonlőtte magát s rövid szenvedés után meghalt. Az öngyilkosság eszméje ugy látszik már előbb megérlelődött a szerencsétlenben s már tegnap táviratozott Temesvárra ipához neje nevében, ennek rögtöni elhalálozását jelentve neki. Ipa ennek folytán ma reggel megérkezett s az első ember, kivel Erdélyiék lakásán találkozott, meghaltnak vélt leánya volt. Erdélyi az üdvözlés után beküldötte ipát a mellékszobába, azzal, hogy mindjárt utána jön, s a sürgöny tartalmáról felvilágositást ad. Alig, hogy a megérkezett a mellékszobába lépett, Erdélyi irodájából pisztolylövés hallatszott s a szobába siető család a szerencsétlen ügyvédet már vérében haldokló félben találta. Az öngyilkosság oka pénzzavar. A hulla bonczolás végett kórházba szállittatott. Erdélyi nős volt.

— Beteg katonák sorsa Boszniában. Dr. Becker jeles bécsi orvos jelentése az alsóausztriai orvos-egylet februári havi ülésében nagy szenzátiót kelt a beteg katonákkal való bánásmódról. A jelentést egész terjedelmében közli a „Wiener Medizinische Blätter“, melyből csak a következő passust vesszük által: „A „Marasmus praecox“ öt esetét volt alkalmam észlelni. A betegek hat egész napon keresztül hurczoltattak a szekereken, anélkül, hogy leszállittattak volna. Félig meztelenek voltak s ingeik a szó teljes értelmében rothadásnak indultak; e nyomorult ruha és a test között százezrei nyüzsögtek a férgeknek. A betegek kivétel nélkül mind meghaltak.“ Ezekből fogalmat szereztünk arról, minő bánásmódban részesülnek fiaink Boszniában.

— A tegnapi zivatar tetemes károkat tett a fővárosban. A szél egy váczi utczai ház keményét ledönté, s az átelleni ház tetejére vetette, mely az ütés alatt beszakadt. A régi pósta utcza 10. sz. a. házba becsapott a villám, a kéményt és néhány téglát levert, azonban nem gyujtott. — A vihar óriási terjedelmü volt. Bécsben, Párisban, Konstantinápolyban is dühöngött. Magyarország egyes vidékein szintén sok kárt tett. Igy Győrből irják, hogy a vihar e város felett tegnap délután negyed 4-kor oly pusztitó erővel lépett fel, minő a téli hónapok alatt azon a tájon még soha sem fordult elő. A villámlás igen élénk volt, a dörgés szakadatlanul tartott s 3 óra 45 perczkor megindult a jégeső, s rövid idő mulva 5—6 hüvelyknyi jégréteg boritotta az utczákat, az orkán pedig oly nagy volt, hogy a távirdaoszlopokat ketté törte a csornai uton. Negyed óra mulva a vihar már Budapesten volt. Érdekes tudni, hogy — a „Figaro“ new-yorki sürgönye szerint — e vihar mult csütörtökön még Amerikában pusztitott s óránkint 100 mértföldet haladva az Oceánon át Francziaországba ment s aztán onnét sietett hazánkba, tőlünk pedig tovább délkelet felé.

— Oroszországból jött szállitmány. A magyar államvaspálya Liedemann szállitóczégnek tevedésből kiszolgáltatott 3 hordó, Oroszországból érkezett belet a nélkül, hogy azt megvámolás és fertőztelenités végett a vámhivatalnak átküldötte volna. Midőn a társulat felfedezte a hibát azonnal megkereste a Liedemann czéget a hordók visszaadása iránt. Nevezett czég azonban időközben már két hordót bizonyos König lovagutczai nyersbélkereskedőnek eladott s a még meg volt harmadik hordót a legnagyobb készséggel bocsájtá a vaspályaigazgatóság rendelkezésére. Nem igy König. Ez határozottan megtagadta a belek visszaadását s a makacsság folytán inditva érezte magát a vámhivatal a rendőrség közbenjárását igénybe venni. Farkassányi tollnok udvarias felkérése daczára a kereskedő mindjárt durván felelt, s a rendőri közegeket kidobással fenyegette. Bezárta helyiségének kapuját, a munkásokat a rendőrség ellen csőditette, sőt azzal fenyegette őket, hogy felettük a ház fedelét felgyujtja. E botrányos eljárás következtében Farkassányi kénytelen volt e hagyni a gyárat; később 12 őrrel tért vissza, s ekkor is csak erélyes fellépése folytán sikerült brachiummal a két hordót eltávolitani. A renitens gyáros eljárása miatt felelősségre fog vonatni.

— Az oláh kérdéshez. Erdélyből a M—g egy levelet közöl, mely helyeselvén a magyar nyelv oktatására vonatkozólag czélba vett intézkedést a következőket mondja: Más kérdés azonban, hogy a törvénynek, ha létre hozatik, mi praktikus eredménye lesz? Irott malaszt fog-e az maradni, mint Erdély több vidékén a magyar nyelv használata iránti rendelkezése a törvénynek? E kérdés Erdélyben teljesen jogosult, mert bátran állithatjuk, hogy Erdély némely, nemzetiségek által lakott vidékén, a magyar, mint hivalos nyelv, soha jogától oly mértékben megfosztva nem volt, mint Tisza Kálmán belügyminisztersége alatt. Vannak egész magyar vidékek, melyekben a magyarok kezdenek eloláhosodni, vannak magyar községek melyekben a közigazgatási nyelv az oláh és melyekben a Tisza-féle arrondirozási törvény folytán oda szorult magyar intelligentia kénytelen oláhul tanulni. Ilyen megye például, Beszterce-Naszódmegye, melynek főjegyzője egy élő szót sem tud magyarul, melyben egyetlen szolgabiró sem érti az állam hivatalos nyelvét. E megye élére Tisza jónak látta Hössler Nándort állitani. Hössler 1849-ben osztrák tiszt, később Bach hivatalnok, nem bir azon érzékkel, mely szükséges egy ily megye kormányzatánál arra, hogy a magyar nemzeti és államérdek szempontjából, állásához füzött követelményeknek megfelelni képes legyen. Valóban megérdemelné, ha Hössler főispán ur müködése a képviselőházban szóba hozatnék. Ez alkalommal az is bebizonyitható lenne, hogy tekintettel Erdély több megyéjében létező viszonyokra Tisza Kálmán nem az a par excellence magyar miniszter, mint azt sokan hitték.

— Roon Emil gr. porosz főtábornagy tegnapelőtt Berlinben meghalt. Roon Kolberg mellett Pleushagenben 1803. április 30-án született, hadapródiskolákat látogatott Kulmban és Berlinben. 1821-ben a 14. sz. gyalog sorezredhez tiszttté neveztetett ki. A mint Berlinbe a hadiiskolába áttétetett, vasszorgalommal tanulta a geographiát és haditudományt, minek következtében 1829-ben Berlinben a hadapród-kar tanára lett; rövid idő alatt mint geographus nagy hirt szerzett, ugy annyira, hogy tankönyvei kapósak lettek. A tábornagyi törzskarhoz való beosztása után 1836-ban kapitánynyá lön. 1842-ben pedig tábornoki rangra emeltetett. 1843-ban Frigyes Károly herczeg mellé tanárul hivatott meg, kit a bonn-i egyetemre, és olasz s francziaországi utazásaira is elkisért. 1848-ban a 8-ik hadtest főnökévé neveztetett ki, mire 1849-ben a badeni hadjáratban részt vett; 1850-ben alezredes és parancsnoka lett a 33. sz. gyalogsorezrednek. 1851-ben pedig ezredese ugyanannak; 1856-ban a 20-ik gyalogdandár, 1858-ban pedig a 14-ik osztály főnökévé lett Düsseldorfban, mely évben emlékiratot szerkesztett az uralkodó herczeg számára, mely munkája későbbi katonai pályájának megalkotója volt. — Ez emlékiratban rámutatott a fennálló védalkotmány ez iránt fontosságát be is váltotta és Roont főtábornagyi rangra emelte és kinevezte egyszersmind azon bizottság tagjává, mely az uj hadsereg organizácziójára volt kiküldve tanácskozásokat tartani. 1859. decz. 5-én hadügyminiszterré, 1861. april 16-án pedig tengerészügyi miniszterré lett, s daczára a sokoldalu megtámadásnak, mely az általa egyengetett s Vilmos császár által is szükségesnek ismert nagyfontosságu hadi ujjá szervezést fenyegette, azt még is erélyesen keresztül vitte. Igy lett azután a porosz hadsereg regeneratora, mely 1866. és 1870-diki eredményeit nagyrészben a kitünő védalkotmánynak köszönheti. 1866-ban Roon tábornagygyá lett a gyalogságnál s 1871-ben már a grófi czimet is elnyerte, ekkor a tengerészügy miniszteri tárczáról leköszönt és 1872-ben örökös tagjává lett a porosz főrendi háznak. 1873-ban miniszterelnök lett, erről azonban még az év végén lemondott s az idő óta visszavonulva élt birtokain. Halálát tüdőgyuladás okozta.

— Az orosz udvar köréből. Pétervárból irják e hó 13-áról: Néhány nap óta a közönség fel van itt izgatva a következő eset folytán: A trónörökös a mult héten szerdán bált akart tartani; a vigalmat azonban ugyanaz nap este 8 órakor visszavonták. Természetesen mindenki kutatja e rögtöni elhatározás okát. Azt mondják, hogy a trónörökös az estélyre nem hivta meg Miklós nagyherczeget a czár fivérét; (Miklós nagyhg. volt az orosz hadsereg fővezére, s most a szállitási sikkasztások miatt erősen compromittálva van). A czár értesülvén erről, megkérdezteté a trónörököst, hogy nagybátyját mért nem hivatta meg. A trónörökös kijelenté, hogy ezt az embert nem hivhatja magához s azt nem fogja tenni. A czár pedig a maga részéről azt jelenté ki, hogy „azt az embert“ ő tette meg főparancsnokká, s ily bánásmód által magát is sértve érzi, tehát a bálon ő sem jelenhetik meg. A trónörökös bálja erre visszavonatott, hasonló sors érte aztán a császár bálját is, mely péntekre volt kitüzve.

— Egy hanyag orvos. Millerchip orvos a warwicki törvényszék által négy havi sulyos börtönbüntetésre ítéltetett, mivel egy vérhasban szenvedő gyermeket elhanyagolt ás a gyermek ennek következtében meghalt. Ezen itélet maga után vonta orvosi állása elvesztését. A körülmények tökéletesen igazolták a biró szigoru itéletét. A gyermek szülői szegény emberek lévén a városi hatósághoz folyamodtak a gyermek ingyenes orvoslása végett és erre nézve rendeletet is nyertek. A tanuk, ezek közt a vádlott szolgálója, azt vallották, hogy a szülők tizennyolczor küldöttek az orvosért és ö egyszer sem ment a hivásra, noha saját cselédje mondá, hogy életveszély forog kérdésben és az eset nagyon sürgős. Az orvosi látleletből pedig kitünt, hogy a gyermeket könnyen meglehetett volna menteni. A biró az esetet emberölésnek, szivtelenségnek és hanyagságnak jellemezte és mindenki beismerte az itélet igazságos voltát.

— Párisi rejtelmek. A párisi „Figaróban“ olvassuk a következőket: Tegnapelőtt éjjel 1 órakor egy vinczennesi polgár fiával a cours de Vincennesen át haladt lakása felé, midőn észre vették egy embert, ki a fal mellett osonva bizonyos távolságra követte őket. Midőn a két kereskedő az idegent észrevette, ez utóbbi füttyentett, mire más hasonló füttyjel hallatszott több oldalról. A két kalmár nem kétkedett, hogy valami rablóbandával van dolga s gyorsan rendőr után néztek. Az idegent megfogatván, kitünt, hogy ő a „Lanterne“ egy munkatársa s Sautonnak hivják. A rendőrlaktanyán Sautonnál egy revolvert találtak, s egy rendőrfelügyelőnek egy levelét, ki lapja számára uj leplezéseket igért neki. — Sauton másnap a rendőrfőnök utasitására szabadon bocsáttatott. — A „Lanterne“ másnap egy nyilatkozatot közölt Sautontól, melyben ez kijelenti, hogy azért járt az utczán, mivel ott egy az előbbi nap elkövetett tolvajlás tetteseit akarta meglesni. Tagadja, hogy ő fütyentett volna; s a fal mellett sem osont, hanem az utcza közepén ment. A rendőrfelügyelő levele, melyet nála találtak, nem volt aláirva, s különben sem tartalmaz semmi rendkivülit. Az eset Párisban feltünést keltett, s általában azt hiszik, hogy Sauton reporteri buzgalmában maga akart utczai támadást inscenirozni, hogy aztán sensatiós ujdonságot irhasson róla. Az éjjeli támadás ugyanis most mindegyre napirenden van a lapokban, s minden ujabb eset nagy sensatiót kelt a közönségben.

Rövid hirek. — **Adakozás.** Höpfner Ármin kereskedő a fővárosi szeretetház javára 100 frtot adományozott. — **Az osztrák-magyar hadsereg legidősb ezredese**, minthogy a katonai rangsorozat szerint, jelenleg Rudolf trónörökös (ki már bölcsőjében az ezredesi rangot nyerte) a legidősb ezredes az osztrák-magyar hadseregben, május hóban le fogja tenni a hadosztályparancsnoki és dandárnoki vizsgálatokat és vezérőrnagygyá neveztetik ki. — **Munkácsy „Milton“**-ját tegnap este csomagolták be és külön vasuti kocsiban szállitották Bécsbe, honnan egyenesen Amerikába viszik. — **Szökevény hajóstiszt.** Dabinovics György dalmátiai cattarói születésü 29 éves nős, nagy és nyulánk testalkatu sötétbarna szemü fekete haju és szakállu s franczia; olasz, román és szerb nyelven beszélő egyén, a duna gőzhajós társulat „Erdély“ nevü gőzhajójának kezelő tisztje 400 frtnyi összegnek a hajó pénztárából lett elidegenitése után f. é. február 2-án a hajóról eltávozott és azóta vissza nem tért.

Farsang.

— Urak bálja. F. hó 22-én tartatott meg az „Europa“ szálló termeiben a nemzeti casino néhány tagja által rendezett fényes tánczmulatság. Ez alkalommal együtt volt a Budapesten levő összes aristocratia teljes számban. Tudósitónk följegyzése a jelen voltak közül: gróf Zichy Pálnét (feltünő szép bordeaux-atlasz ruhában) Sarolta és Margit leányaival (világos rózsaszin egyszerü tarlatán ruha), özvegy gróf Pálffy-Károlyi Geraldinet három leányával, özvegy gróf Teleky Sándornét (fekete selyemruhában) Margit leányával és Vay Lilla bárónéval, gróf Wenckheim Frigyesnét, herczeg Odescalchi Gyulánét Paula leányával (feltünő szép toilettében) és Fiáth Jozefin bárónéval, báró Bourgoingnet-Kinszky grófnőt (bordeaux-selyem toiletbe), gróf Pejacsevics Márknét Katinka és Jolán leányaival, Patay-Podmaniczky bárónét Ilona leányával, ifj. Bánó Józsefné, báró Laffert Matildot (sárga selyem toilettében), Inkey Istvánnét, Eötvös bárónét Mariska testvérével, özvegy báró Wesselényiné, Mikó grófnőt, gróf Berthold Richárdnét, Bánffy grófnőt, gróf Andrássy Aladárnét (tengerzöld igen elegáns toilettében), őrgróf Pallavicini Edénét, Majláth Adélt (galambszin atlasz ruhában) Sarolta testvérével (fehér tarlatán ruka, fehér atlasz derék) Montbach-Wass grófnőt Marcsa leányával, Bohus Zsigmondnét Ilona leányával, gróf Károlyi Victornét Piret bárónővel, báró Fehérváry Gézánét, Mocsonyi Györgynét Livia leányával, Lumniczer Sándornét leányával sat. Szünóra előtt és után a füzértánczot igen elmésen rendezték gróf Sztáray János és gróf Zichy Antal. A mulatság a legjobb kedvvel reggel 8 óráig tartott.

A bohócz estély, melyről tegnapi tudósitásunkban futólag már megemlékeztünk, vasárnap éjjel tartatott meg a vigadó összes termeiben s a mint pár szóval jeleztük is — valami nagyon sikerültnek épen nem mondható. A közönség — ugyan lehet, hogy az öles plakátok előleges s sokatigérő hirdetései következtében — nagy számmal jelent meg s tarka-barka maszkot is láttunk annyit, a mennyit talán az eddigi összes álarczos bálokon sem; de hát hol maradtak — hogy izetlenné ne váljék az egész, — a mulatság füszere, sava-borsa, a derült, csapongó jókedv, a vidám bohóság, kötekedő tréfák s a csipkedő élcz!? Az álarczosok csak olykor-olykor mutatva nagyobb élénkséget — folytatták egyhangu sétájukat alá s föl a zene hangjai mellett. Elvonulásuk hasonlitott egy nagy, gomolygó temetési kiserethez s valóban az is volt; hiszen a nyugalomra szálló „Farsang“ végtisztességtételére gyültünk volna tulajdonképen itt, egybe! Csak hogy — mig a jámbor földi halandó nyugodalma végtelen: ez az örök vidám, szeszélyes tündér — megczáfolva, kinevetve a mulandóság törvényeit minden évben visszatér közibénk. Azért is a tőle való elbucsuzáshoz, ha ugyis csak ideig óráig hagy el bennünket, nem volt illő az a komoly hangulat, mely a redoute termeiben uralkodott. Ugy szerettük volna magunkat harsányan elkiáltani: karczagjátok, mulassatok, tombojatok! Rajta! Most az ideje! de mit használt volna gyönge szavunk? Aztán meg a Verne egyik elbeszélésében szereplő angolnak élény fejlesztő apparátusát, melylyel ö egy német város vaskalapos nyárspolgárait kihozza a rendes kerék vágásból, szerettük volna kikölcsönözni egy éjszakára. Mert bizony már mi nálunk — ugy látszik — kevés a levegőben az „élény.“ Azonban az is lehet, hogy bennünk kevés az élet! .. Valóban alig hallottunk egy-egy igazi szivből fakadt kaczajt, az is többnyire viszhang nélkül olvadt a zene hangjaiba. Talán mindenik álarczos attól tartott, hogy hátha mögötte settenkedik egy a deficzit kinzó aggodalmaitól aludni nem tudó fináncminiszter s ha nagyon hangoskodik egyszer csak igy szólitja meg: „Asszonyom! vagy uram! ön kifogyhatlan vidám kedélynek van birtokában; ez pedig napjainkban nagyon keresett s ritka valami lévén: ezentul tőle luxusadót fizetend!“ Hja! ki tudja? Talán bizony már ezen sem ütődnénk meg?

.... Amint a vigadó lépcsőzetén fölhaladtunk: szemünk mindjárt a „Midás“ király keserves sorsára juttatott szolgákon akadt meg, mely sorsban osztozott velök a kis teremben fölállitott emelvényen elhelyezett különféle nyereményeket kioszfó személyzet is, a kikre — itélve nagyon is kényelmes mozdulataikból — ugy látszott, hogy ama fülekkel járó békés, jámbor természet is átszármazott.... Miután már itt kezdtük kalandozásainkat a kis teremben: szóljunk arról a büvészről is, ki stentori hangok kiséretében mutogatja ügyességét az oldal folyosón. Hej! itt már aztán hallhatunk hangos nevetéseket, a mint a megszeppent Eisenkopf Nathán zsebéből előkerül a piros kendő, meg a zseb óra. Führer Flinta, meg Demeter káplár kedvelt Böskéjével ott ülnek ragyogó arczczal mindjárt az első sorban s pörge bajusza alól oda vágja Demeter, hogy: „Mégis hunczut a német!“ A büvész mutatványait különben már volt alkalmunk láthatni a tavalyi „Médárd“ vásáron. — Jertünk tovább!

A zene épen fölzendül. A maszkok a nagy teremben tánczra kelnek s támad zürzavaros, gomolygó hullámzás. Beszélhetnénk sokat a nagyszámu különféle álarczosról, de nincs s nem is lehet szándékunkban erkölcsi prédikácziót tartani (lesz alkalom rá bőven a böjt alatt.) Igy hát jobb, ha csak annyit emlitünk, hogy az álarczos bálok ismeretes alakjai mind képviselve voltak. Csikós, paraszt menyecske, szabólegény, virágárusleány, apród, udvari dáma, német diák, franczia piperőcz, a női idomok merész gázfényre hozatalával általános bámulást keltő jockey, ballerina és vizi nympha a nagy orr különféle változatai, lábát csábtánczra illegetni akaró hárem hölgyecske stb vonultak el szemünk előtt a lökdösődössé minősitett keringő alatt. —

A folyosók, karzatok pamlagain pedig szorosan összezsufolva üldögél — természetesen frakkal illendőn tarkázva — a maszkok kifáradt csoportja. — Itt nincs zaj, nincs hangos fecsegés; lassu susogás hallható csupán. Ne zavarjuk őket! Szavaik értelmét ne igyekezzünk elkapni kiváncsian, egy tekintet rájok s aztán tudunk mindent.... A czukrászdában nem találkozunk most az eddig lefolyt álarczos bálok fényes néző közönségével. Néhány álarczos csillapitgatja ott hevét csupán.

Éjfél felé jelent meg a teremben Tsing-Yoo-Sang a chinai óriás, azonban egy a maszkján esett véletlen malheure folytán nem sokáig volt látható. Őt követték, a jelenleg a gyapju utczai szinházban előadásokat tartó, néger társulat tagjai feleségestől s gyermekestől. Az örökké mosolygó, vidám képü emberek (talán fekete szinük komorságát akarják igy ányhiteni?) sok csudálójuk akadt, folytonosan voltak kisérőik. Egy időre mi is csatlakoztunk ily csoporthoz s tanui voltunk, amint az étteremben Rácz Pali játékán (ki valóban remekelt) föllelkesülve verték az asztalt, hogy szinte tánczolt. Ugy látszott, hogy a magyar nóta iránt sem érzéketlenek, mert mikor Pali elkezdte pattogtatni, hogy: „Ritka árpa, ritka búza stb.“ hangos lármával vették őt körül s tetszésüknek kézzel lábbal adtak kifejezést. Később ők is tánczra kerekedtek.

Az éttermekben néhány vászony alkotmánynak, melyeken német föliratok diszelegtek, let-

volna föladata comicus hatást előidézni; kár, hogy csak lett volna! A belső kis terem „Serail"-á volt átalakitva, hol fekete kávé s czibukkal szolgált néhány csinos odaliszk. Itt láttunk egy-két veterán nagyságot az előkelő körökből. Hiába! keleti faj vagyunk. . . . (gfg.)

— Az első budapesti szegény gyermekkert-egylet kitünően sikerült jelmezbált rendezett az éjjel a várszinházban. — Nem csak a terem telt meg igen diszes válogatott közönséggel, melynek soraiban kiváló szép jelmezekkel találkoztunk, hanem a páholyok is többnyire el voltak elfoglalva.

Háziasszonyok voltak br. Lipthay Béláné és Ivánka Imréné; — körükben láttuk: Biringer Nándornét, Christen Gyulánét, Jäger Albertnét, Rupp Zsigmondnét stb.

Ott láttuk: Br. Lipthay Bélát, dr. Pauler Tivadart, Ivánka Imrét, Fastenberger tábornokot, Würth altábornagyot, Krautwald tbnokot, Sametz tbnokot, gr. Berényit, Elischer Gyulát stb.

A jelmezes hölgyek soraiból a következők neveit emlitjük föl: Hazucha Lajosné (paraszt menyecske), Magyar Irma (Ophelia), Scheich Róza (czigány leány,) Hoffhauser Adél (Amazon) Scheich Anna (spanyol czigánynő), Rapp Irma (velenczei nő), Deutschländer Irén (nyár), Bedő Albertné (spanyolnő), Ludwig Endréné (ibolya), Garlati Irma (pósta-galamb), Tomaskó Paula (indusnő), Jurieskay Aranka (szerbnő), Schneller Emilia (roccoco), Stern Karolin (matróznő, Tolnáról), Müller Berta (jockey), Jókuti k. a. (paraszt leány), Steinbach Irma (XIV. Lajos korabeli nő), Biringerné (pillangó), Guttentag Gusztávné (skótnő); továbbá ott láttuk: Tieber Ágostnét, dr. Ország Sándornét, dr. Elischer Gyulánét, Bozelnét, Wickelnét, Seidl Imrét, stb.

A férfi jelmezek közül csak egy kettő vált ki s különösen nagyon csinos volt két keresztes vitéz.

A táncz pontban 9 órakor vette kezdetét s kitünő kedvvel folyt a mulatság egész reggelig.

— Egerből irják nekünk: Az egri fiatalság f. hó 22-én este a város végén levő Udvardy-féle kastélyban sikerült pikniket rendezett. A város szépei nagy számmal jelen voltak; tudósitónk kiemeli Speciál Mariska, Eisenmayer Emike és Ilona, Sir Mariska és Anna, Tarnay Mariska, Sypos Ilona, Okolicsányi Hermin, Petravich Ilka, Hartl Vilma, Eötvös Gizella, Gröber, Mészáros, Gáspáry Malvin, Tormássy Eszter, Kilián Ilona, Elek Ilona, Dedinszky Elsa, Horthy Ilona Benyó, Onczay Etelka kisasszonyokat és Kölner Lőrinczné, Gáspárdy Gézáné és Gröber Sándorné asszonyokat. A kitünő mulatság reggel 8 órakor ért véget.

— Veszprémből irják nekünk, hogy ott a mult heten Forster Béla honvédszázados házánál sikerült bálra gyült össze a város fiatalsága. Tudósitónk a jelenvoltak közül fölemliti a házi asszonyt, továbbá Morocza Zsigmondnét, Fodor Gyulánét, Vikár Lajosnét, Neszmélyi Antalnét, Ferenczy Károlynét, Kerényi Károlynét, Morocza Kálmánnét, Kerényi Gizellát, Halász Ilkát, Pataky és Kovács nővéreket, Komáromy Irént stb. A nők izléses egyszerüséggel tündököltek. A mulatság másnap délben ért véget.

— Nógrádról irják nekünk, hogy ott az olvasókör e hó 20-án kitünően sikerült tánczvigalmat rendezett. A jelen volt hölgyek közül kiemeli tudósitónk Neogrády sz. Krasznay Vilma asszonyt, ki bálanya volt, továbbá Golka sz. Turóczy Rózát, Turóczy Vilmát, Nagy Idát, Plecheisz nővéreket, Strommer Mariskát, Brandweiner Fánit, Várhalmy és Králik nővéreket, Kmetty Mihályné stb. A négyest 25 pár tánczolta. (N.)

— Az „országos nőképző egylet" művészestélyét illetőleg, mely márczius 7-én pénteken a vigadó nagytermében fog megtartatni, — több oldalról nyilvánult az a nézet, hogy igen érdekes volna, ha a hölgyek egy része jelmezben jelennék meg, minthogy ugy is táncz fogja a hangversenyt követni. Emelné az est érdekességét, ha a közönség ujból láthatná a közvacsora és várszinházi estélyek jelmezeit is. A művészestélyeket rendező hölgyek örömmel fogják venni a jelmezben való megjelenést.

Irodalom.

— Magyarországi régészeti emlékek. Az akadémia nagyfontosságu vállalatából, melyet az archaeologiai bizottság ad ki, megjelent a III. kötet második része. E részben Henszlmann Imre ismerteti Lőcse város régiségeit. A kötet ismerteti Sperrfogel naplóját és a lőcsei krónikát; azután előadja Lőcse eredetét, erőditményei leirását, ez utóbbiak magyarázatul elé bocsátván Byzancz eröditésének leirását. A város egyes épületeit terjedelmesen tárgyalja főleg a nagy hirü parochialis templomot, annak oltárait, falképeit, orgonáját, székeit, keresztelő medenczéjét stb. Leirja továbbá a régi lőcsei nagy zárdát, a lőcsei város-házat, a Thurzó család házait valamint ennek sirköveit. A nagybecsü munkához számos szinezett és szinezetlen kép van mellékelve. Kapható az akademia könyvkiadó hivatalában. Ára 6 frt.

— Világtörténet. Nagy hiányát érezte a magyar közönség eddig egy megbizható s a kor szinvonalán álló világtörténetnek; e hiányon ezentul segitve lesz, söt a közönség két ilynemü munka közt választhat. Emlitettük Sebestyén Gyula könyvét, melyből az első füzet már meg is jelent; most egy másik világtörténet megjelenéséről küldtek be hozzánk értesitést. A második müvet Ribáry Ferencz irja, czime lesz „Képes világtörténet." A mü, mint a hozzánk beküldött megrendelési felhivásból látjuk, 8 kötetre fog terjedni s egy-egy kötet 15—18 füzetből álland. Havonkint 2—3 füzet jelenik meg négy-öt iv terjedelemmel. Egy füzet ára 30 kr. lesz. Az előzetes megrendelések Mehner Vilmos könyvkiadóhoz küldendők Budapest, IV. kalap utcza 4. szám alá. Ribáry Ferencznek a történetirás terén eddig is szép neve van, s csak örvendhetünk, midőn oly nagy feladatra, a minő egy világtörténet megirása, kiválóbb tehetségü férfit látunk vállalkozni. A magyar irodalom bizonyára nyerni fog mind a két művel, a mennyiben nem lesz többé kénytelen idegen munkák forditásait adni az olvasó közönség kezébe. Hogy melyik munka lesz kelendőbb, azt ez idő szerint még bajos lenne eldönteni; óhajtjuk, hogy legyen elég olvasója mind a kettőnek, s aztán — győzzön a jobb.

— „Honpolgár" magyar folyóirat német közönség számára, szerkeszti a „Levélszerinti oktatás a német nyelv oktatására", „Brieflicher Unterricht zum Selbstudium der ungarischen Sprache" s más nyelvezeti müvek szerzője Roder Adolf. E folyóirat czéljául a magyar nyelv és irodalom ismertetését és terjesztését tüzi ki, mely czélját az előttünk fekvő diszes kiállitásu és változatos tartalmu 1. szám itélve el is fogja érni. A szöveget nemcsak tárgyi és nyelvi magyarázatok kisérik mindenütt, hanem betüsoros szójegyzék is követi, mely a kevésbé közönséges szavak jelentményét foglalja magában. A csekély előfizetési dij egész évre 2 frt, mely a „Honpolgár" kiadó-hivatalához Szombathelyre intézendő könnyüvé teszi e folyóirat megszerzését.

— Elbeszélések, rajzok. Irta Németh Ignácz. Egy fiatal iró pártolásra méltó dolgozatai vannak e kis füzetben összegyüjtve; három elbeszélés és két rajz; ez utóbbiak éles megfigyelő tehetségről tanuskodnak, mig az elbeszélésekben kedélyes hang s szép magyaros irálylyal találkozik az olvasó. A könyv ára 1 frt 20 kr.

— Utmutatás a tápszerek, edények szövetek és egyéb házi czikkek orvos rendőri vizsgálatára. Orvosok, gyógyszerészek és rendőri közegek számára irta Gallik Géza. Megjelent S.-A.-Ujhelyt és Budapesten. Ára 1 frt 80 kr. A mostani pestises időkben különösen ajánlható.

— Az erdély. nemes-fém-bányászat jelene és jövője. Irta Lukács László országos képviselő. A szerző e könyvben feladatául tüzte ki megismertetni hazánk e jelentékeny iparágának jelen állását, közgazdasági fontosságát, ujabb időben észlelhető hanyatlásának okait, rámutatván azon intézkedésekre, melyek e hanyatlást meggátolni hivatvák és a melyeknek életbeléptetése a törvényhozás és kormány elsőrendü feladatai közé tartozik; végül kimutatja a nemesfém-bányászat és kohászat, másfelöl pedig a hazánk mezőgazdasága és gyáripara között levő szoros kapcsolatot. A csinosan kiállitott füzet az Athenaeum bizományában jelent meg. Ára 60 kr.

— Az asztracháni pestis, népszerü tájékoztatás a pestis lényege, terjedése, megelőzése és orvoslásáról, e járvány rövid történetével. Irta dr. Kovách Imre, orvos-sebésztudor, v. törvényszéki orvos. Tartalma: Pestisjárványok Oroszországban. — Miből lesz a pestis? — Mi a pestis? — A pestis orvoslása. Van-e a pestis ellen óvó szer? — Ragályos-e a pestis? — A veszteglőrendszer fejlődése hazánkban. — A pestis története általában. — A fekete halál (zsidók tömeges üldöztetése; flaggelánsok hazánkban.) — A pestis története hazánkban. Visszatekintés a multba s a jövő esélyei. Mi a teendő? A pestis terület térképe. Vesztegintézet rajza. E korszerü brochure a szerfölött felizgatott kedélyek megnyugtatására iratott. Tüzetesen taglalja azt a kérdést: vajjon csakugyan oly imminens-e a veszély, mint általában állitják? s mennyiben félhetünk a tett intézkedések után e járvány betörésétől? A betegség felismerése, orvoslása, lehető praeservativumai tüzetesen tárgyaltatnak benne. A mü ára: 30 kr. Megrendelhetni a Gyógyszer. hetilap szerk. Duna-utcza 12.

— Magyar történelmi emlékek. Kiadja a magyar tudományos akademia tört. bizottsága. Szerkesztik Nagy Iván és b. Nyáry Albert. A megjelent negyedik kötet a Mátyás király korából való diplomácziai emlékeket tartalmazza, 185 oklevelet 1488-tól 1490-ig, s a toldalék még 61 darabot, melyek a sorból kimaradtak. E gyüjteményben benne vannak az Olaszországban gyüjtött oklevelek is. A történetnyomozóknak nagybecsü kötet ára 2 frt.

— Az afrikai continens földrajzi átkutatása a legrégibb időktől napjainkig. Adalék a földismeret történetéhez. Irta Paulitschke Fülöp gymn. tanitó Bécsben. Ily czim alatt német nyelven érdekes könyv jelent meg Bécsben Brockhausen és Bräuernél. (VII. Mariahilferstr. 18. A könyv most midőn a Brüsselben alakitott nemzetközi társulat ujabb nagyobbszerü lépést készül tenni Afrika belsejének kikutatására nagyon jó alkalomból jelent meg a piaczon. Feladatát az Afrika kikutatására eddigelé tett összes kisérletek ismertetését valódi német pontossággal és alapossággal teljesiti s a földrajzzal bövebben foglalkozóknak melegen ajánlható. Ára nincs kitéve.

— Falusi levelek. Irta egy dilettans philosophus. Egy 59 lapnyi kis füzet jelent meg a napokban e czim alatt. Szerzője egy nőhöz intézve sorait, játszva, vonzó közvetlenséggel tárgyalja a mindennapi élet jelenségeit. Könnyed modorban, szeszélyes rendszertelenséggel cseveg szerelemről, irodalomról, társadalomról s csapongó képzeletével könnyedén siklik végig a philosophia legnehezebb kérdései fölött. A szellemes kalandozás, melyet a szerző a komoly themák terein elkövet, eleven érdeklődést kelt a ki füzet iránt is, mely főkép nőknek kellemes olvasmányul szolgálhat.

— Az akademiai értekezések közül beküldtek hozzánk kettőt: Sziberiai és délamerikai gombák Kalchbrenner Károlytól; négy táblával — és a Mercur átvonalása a nap előtt. Konkoly Miklóstól. Kaphatók az akademia könyvkiadó hivatalában. Ára egyiknek sincs kitéve.

— A vasut-kezelési rendszerek Magyarországban. Irta Felsőszopori Tóth Károly. E mü a magyar tud. akadémia által hirdetett pályázaton a Dóra-féle jutalommal tüntettetett ki. Ára 80 kr. Kapható az akadémia könyvkiadó-hivatalában.

— Bethlen Gábor fejedelem kiadatlan politikai levelei. A m. tud. akademia történelmi bizottsága megbizásából kiadta Szilágyi Sándor. Történelmünk e kiváló alakjának életéhez és müködéséhez megbecsülhetetlen adalékot képez e gyüjtemény, mely 300-nál több, eddig nem ismert levelét tartalmazza a nagy nevü fejedelemnek. Bethlen egyéniségéről a történetirók alig voltak képesek eddig a valót csak megközelitő képet is rajzolni. E gyüjtemény, melyben a bizalmas jellegü baráti levéltől kezdve a követeknek adott utasitásokig az élet minden viszonyaira vonatkozó iratot találunk, teljes és kidomborodó képét nyujtja Betlennek. Oly közvetlenség sugárzik ki e levelekből, hogy a ki olvassa, maga előtt véli látni irójukat, a mint tollba mondja, vagy maga irja rendeleteit a végvárak kapitányainak üzeneteit, utasitásait a csehekhez, a portára, vagy „az némethöz küldött követeinek, „rábeszélő, feddő, vagy buzditó iratait barátaihoz és bizalmas embereihez. Nem csak azért birnak nagy becscsel e levelek, mert e nem ismert históriai adatok gazdag tárházát képezik, hanem mert megadják Bethlen életéhez a lélektani kulcsot, olyanok, mintha egy emlékiratnak szétszórt darabjai volnának; világot vetnek élete czéljára küzdelemnek iránypontjára, mely abban állott, hogy országának, nemzetének a függetlenségét megszerezze és fegyver hatalmával biztositsa. Szilágyi a levelek kiadásában megtartotta a kelet szerinti sorrendet, s midőn oly levélben is, mely valahol megjelent, pontosan följegyzi a forrást, a hol az feltalálható. A levelek alatt meg van említve, hogy mely levéltárból másoltattak le; legtöbb van az országos levéltárból, továbbá gr. Batthányi József köpcsényi, br. Révay Simon kis-selmeczi levéltárából és az erdélyi muzeumból. A 496 lapra menő kötetnek, mely kellet szerinti és betürendes tárgymutatóval is el van látva, ára 2 frt 40 kr.

— „Közegészségügyi Kalauz" febr. 15-diki száma a következő tartalommal jelent meg: A pestis. — Utasitás a fertőtlenités körüli eljárás tárgyában. — A kéjelgésügy országos rendezéséről szóló miniszteri szabálytervezet. — Az egészségügyi szolgálat mikénti szabályozása a fővárosban. — Levelezések: Szináról, Csik-Somlyóról, Szegedről. — A diftherites az országgyülésen. — Vegyes hirek stb. A tárczarovatban: Egy fogászati műterem a fővárosban. A lap előfizetési ára egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Megrendelhető a szerk.-tulajdonosnál: dr. Lőrinczi Ferencznél, Budapest, zöldfa-utcza 39. sz. A jelen járványos időben főleg ajánlhatjuk mindenki figyelmébe.

— Ujzenemű. „Narancsvirágok" keringő Irta ifj. Fahrbach Fülöp. Kapható Táborszky és Parsch zeneműkereskedésében. Ára 80 kr.

Tanügy.

— A tanitóegyletek országos szövetsége tárgyában az egyetemes tanitógyülés végrehajtó bizottsága legközelebb azt határozta, hogy az alapszabályokat csak május 1-jén fogja felterjeszteni a kormányhoz megerősités végett; több tanitóegylet kivánta ugyanis, hogy a határidő, mely febr. 1-jére volt kitüzve, hosszabbittassék meg, hogy az egyes tanitóegyleteknek alkalma legyen az alapszabályokat kebelökben megvitatni. E kivánatnak engedett a végrehajtó bizottság s most ujból felhivja az egyleteket, hogy észrevételeiket az alapszabályokra mielőbb tegyék meg, s május 1-sejéig küldjék be azokat a bizottság elnökéhez, Péterfy Sándorhoz. A beérkezendő módositások tanulmányozására bizottság küldetett ki. Megemlitjük, hogy eddig 12 tanitóegylet jelentette ki csatlakozását a szövetséghez.

— A III. egyetemes tanitógyülés szervező bizottsága e hó 23-án Péterffy Sándor elnöklete alatt ülést tartott, mely alkalommal az elnök bejelentette, hogy az egyetemes gyülés naplója már szétküldetett a gyülés tagjainak s mintegy 500 példány maradt még fenn, melyet a bizottság az Eötvös-alap központi bizottságához tesz át, hogy azt 50 krjával elárusitván, a begyülendő összegnek felét az alaphoz csatolja, felét pedig a létesitendő szövetség előleges költségeinek fedezése végett a végrehajtó bizottsághoz tegye át. A naplóból egy-egy példány az ország nevezetesebb könyvtárainak is megküldetik. Az egyetemes gyülés pénzbeli jövedelméből mintegy 217 frt készpénz maradt; ez összegből a bizottság 200 frt tiszteletdijat szavazott meg Lakits Vendelnek a napló szerkesztéseért, ki azonban az összegről az Eötvös-alap javára lemondott. A pénztári számadások megvizsgálására Trájtler Károly, Sántha Lajos és Schettel József tagokból álló bizottság küldetett ki. A szervező bizottság végül jegyzőkönyvileg mond köszönetet György Aladárnak, ki lankadatlan buzgalommal müködött közre az egyetemes gyülés rendezésében; az elért siker nagy részben neki köszönhető.

— A főváros népiskoláiban használatul elrendelt tankönyvek rosszasága miatt átalános a panasz a fővárosi tanférfiak körében, minek egyrészről az az oka, hogy oly tankönyveink, melyek részben a helyi viszonyokra is tekintettel lennének, ez ideig még nincsenek, másrészről pedig a főváros tanácsa oly férfiakra bizta a tankönyvek megbirálását, kik gyakorlatban neveléssel és tanitással nem foglalkoznak. E bajon segitendő, a lipótvárosi tanitói kör egyelőre az olvasókönyvek tárgyában a következő javaslattal lépett föl: „Az olvasókönyv a népiskolai tanitás- illetőleg nevelésnek oly lényeges eszköze, melynek szerkesztésére — tekintve annak tartalmát, irályát, beosztását — kiváló gond forditandó. Épen ezen fölfogás vezette a főv. tek. tanácsát, midőn a fővárosi népiskolák számára használat végett kijelölendő tankönyvekre nézve a következő elveket tüzte ki: „hogy azok irodalmilag és paedagogiai szempontból helyesen és jól szerkesztve, a gyermekek korához és felfogásához alkalmazva legyenek és e mellett a főv. lakossága életmódjának, társadalmi, foglalkozási és müveltségi viszonyainak és igényeinek megfeleljenek." Tekintve azonban, hogy a jelenleg használatra rendelt olvasókönyvek ezen kellékek összeségét nem tartalmazzák, a mennyiben azok átalánosságban az ország összes népiskolái számára szerkesztvék s ugy irályi, mint tartalmi s paedagogiai tekintetben lényeges fogyatkozásokat tüntetnek fel s a főváros viszonyainak legkevésbbé sem felelnek meg, igy a főv. népiskoláiban czélszerüen nem használhatók, tekintve továbbá, hogy oly iskolákban, hol a tanulók nagyobbrészt német-ajkuak, a Gáspár-féle olvasókönyvek a magyar nyelv elsajátitására már irályuknál fogva sem alkalmasak, a budapesti tanitótesület keresse meg a főváros tanácsát, hogy ez pályadijak kitüzése által alkalmas olvasókönyvek megirására pályázatot nyisson. E javaslatra csupán azt jegyezzük meg, hogy a főváros azon tanitói, kik hivatva érzik magukat jó tankönyvet irni, megtehetik ezt minden pályázat nélkül, a tanács kéziratban is elfogadja a munkát, s ha alkalmas a használatra, behozatala elrendeltetik s az iró fáradsága bőven meg lesz jutalmazva a tankönyvek árából; inkább az iránt kellene a tanácsnál lépéseket tenni, hogy a behozandó tankönyvek megbirálása a tanitótestületre bizassék. Ha a polgári iskolák tanitótestületének megadta a tanács a jogot, hogy tankönyveiket ők választhatják meg, mért ne illetné meg e jog a népiskolák tanitótestületét is?

Egyletek, társulatok.

— A magyar tudományos akademia ma d. u. 5 órakor gr. Lónyay elnöklete alatt összes ülést tartott. — Az ülés első tárgya Tóth Lőrincz emlékbeszéde volt Fogarassy János felett. A beszédben Tóth vázolja Fogarassy ernyedetlen szorgalmát a magyar nyelv teljes szótárának összeállitása körül s kiemeli, hogy a Szt.-Istvánrend kis keresztjét alig viselte érdemesb egyén, mint Fogarassy, kinek mellét ez diszité érdemei csekély elismeréseül. — Ezután rátér Fogarassy életrajzára. Fogarassy ős nemes család ivadéka volt, született 1801. april havában Felső-Kézsmárkon. Anyjától vallásos és erkölcsös nevelésben részesült, ki azt akará, hogy fiából pap legyen. Gymnasiumát Szikszón föiskoláit Sáros-Patakon végezte. Imre István tanára alatt 150 tanuló között első volt. Élelmét s szükségleteit tanitgatással szerezte. Hogy szorgalma mily nagy volt, bizonyitja az, hogy midőn jogtanára, Kövesi őt felhivta, igy szólt hozzá: Domine Fogarassy, unus pro omnibus. — Szép dallos, ügyes tánczos és gymnasta volt a jogtanárának Kossuth Lajost kivéve, kivéve, kitünőbb hallgatója nem volt. — Szegény sorsból küzdte fel magát azon polczra, hol őt az egész nemzet tisztelete vette körül. Élte folyását a forradalom alatt és után, majd Bach korszaki hivataloskodását, igen érdekesen vázolja s kiemeli, hogy a magyar kormány érdemei elismeréseül legfőbb itélőszéki birónak nevezte ki, hol gyakorlati eszével és tapintatával kartársai és alattvalói tiszteletét vivta ki. — Ő inditványozta volt Verbőczy hármas könyvének leforditását, egyátalában Fogarassy azok közé tartozott, kik az idegen nyelveket, minden honnét kiküszöbölni s helyükbe a magyar nyelvet alkalmazni törekedtek. Müszavakat alkotott, melyekkel helyettesiteni akarta az annyira elterjedt olasz és német nyelvből származottakat. Fogarassy munkássága nagy kiterjedésü volt. Szakmái közé tartoztak a jogtudomány, nemzetgazdaságtan, pénzügytan, nyelvészet s a zene. Megalapitá a mai helyes irás szabályait, ő fedezte fel a magyar rythmus szabályait a népdalokból, melyeket az ő nevéről „Fogarassy törvényé"-nek is neveztek el. Sok mást köszönhet neki a nemzet, különösen Czuczorral közösen szerkesztett szótára az, mely a legértékesebb, s melyet eléggé jutalmazni nem lehet. Tóth Lőrincz igen érdekes és megható emlékbeszédét a közgyülés, valamint a szép számmal megjelent hallgatóság élénken megéljenezte. Ezután nehány folyó ügy tárgyaltatván, az ülés ¼ 8-kor eloszlott.

— A kereskedő ifjak társulatának mai estélyén Győry Vilmos tartott érdekes felolvasást az „Axel" czimü svéd románczokról. Axel, a Frithiof-monda nagyhirü költőjének, Tegnérnek, romantikus költői elbeszélése. Szépségeire nézve méltó párja a Frithiofmondának. Axell, XII. Károly svéd király testőre, akinek, midőn a testőrcsapatba lépett, esküvel kellett megfogadnia, — a fennálló szabályok szerint, — hogy nőbe addig nem szeret, mig maga a nőgyülölő király nőtlen marad. Az esküt könnyebb volt letenni, mint megtartani. Axel ugyanis a király parancsolatára, a Bender melletti táborból, egy levéllel indulván Svédországba, Ukrajnában rablók kezei közé esik, a kik a viadalban sulyosan megsebesitik. A rablók kezeiből egy ifju szép amazon, Mana menti meg s viteti a sebzett ifjut kastélyába és a leghivebb gonddal ápolja. Axel magához tért, testiileg felgyógyul, de most szivét sebzi meg mélyen a szerelem. Ennek mindenható hatalma és a kötelességérzet kelnek most egymással tusára az ifju keblében s az utóbbi győz. Folytatja utját Svédország felé, de megigéri a leánynak, hogy visszajön érte. Mana azonban nem tudja bevárni, utána megy a Svédország ellen induló orosz haddal, s alig hagy a parton kikötnek, megkezdődik a küzdelem, melyet épen Axel indit az oroszok ellen. A svédek győznek, az oroszok visszaverve megszaladnak s a csata után Axel a harcztéren szerte jár. Ott találja a halálra sebzett Manát, aki a legmeghatóbb szavakban vesz bucsut kedvesétől. Az egész költemény kivitele valóban méltó Tegner muzsájához. Az érdekes és a figyelmet folyton lekötve tartott szép előadást a nagyszámu közönség lelkesen megéljenezte.

— Az adókivetések ellen. Legszélesebb iparos körökben is feljajdulnak azon mértéktelen a kereseti viszonyokkal kiáltó ellentétben álló adótételek ellen, melyek az adófelügyelőség részéről, az iparosokra kirovattak. Hogy a törvény által előirt eljárás iránt az érdekeltek kellőleg felvilágosittassanak, másrészről hogy esetleg közös érdekü óvintézkedések is megtétethessenek, kedden, február hó 25-én este 6 órakor a fővárosi iparoskör nagy termében (Ferencziek bazárja általános iparosértekezlet tartatik, melyre az érdekeltek ezennel meghivatnak.

— Az orsz. magy. iparegyesületben a szeszes italok szakosztálya, kedden, február 25-én délután 5 órakor az egyesület helyiségében (Károly körut 10 sz. I. em.) ülést tart. Tárgyak: 1. Parragh Gábor borügyi javaslata. 2. Szeszes itali congressus.

— A „budapesti tornaegylet" márczius 3-án (hétfőn) esti 6 órakor tornacsarnokában (I. ker. Krisztinaváros) disz-tornázást fog rendezni.

— A „magyar földtani társulat" szerdán, márczius hó 5-én d. u. 5 órakor az akademia palotájában, földszint, rendkivüli közgyülést tart, kiadványainak bővitése czéljából teendő intézkedések tárgyában, melyre a társ. t. tagjait az elnökség az alapszabályok értelmében ezennel meghivja.

Fővárosi ügyek.

— A pénzügyi és gazdasági bizottság ma délelőtt 10 órakor Kada alpolgármester elnöklete alatt ülést tartott. Felolvastatott a dunai gőzhajós társulattal a Duna bal partjának (a lánczhidon alól 90, a lánczhidon felül pedig 80 öl) bérbe vétele) iránt 1851-ben kötött szerződés, valamint az 1853. és 1856-ban kötött pótszerződések. Ezek szerint a társulat által kiépitett part 1895-ben fog a főváros tulajdonába átmenni minden épülettel együtt ingyen: ha azonban a főváros előbb is megváltani kivánná, ezt csak 1885-ban teheti 70,000 forint lefizetése mellett. — Ezután a következő ügyek intéztettek el: A görög-keleti hitközség egy a főváros által megvett s a Tabánban fekvő házat kér a hitközségnek eladatni; határozathozatal előtt Buschbach, Fuchs és Stangel küldettek ki az ügy megvizsgálására. — A fővárosban tartózkodó idegen üzérkedők megadóztatása tárgyában tett nyilatkozata a budapesti kereskedelmi és iparkamarának tudomásul vétetett azon megjegyzéssel, hogy terjesztessék a fővárosi közgyülés elé, s onnan pedig a pénzügyminiszterhez. Végül a lótenyésztés emelésére alakult társaság által megvenni óhajtott omnibus telek iránti alkudozásokra Fuchs, Busbach, Szabó, Haris, Szelényi és Cséry Lajos küldettek ki Havas elnöklete alatt.

— Adókivető bizottságok. A 3-ik osztályu kereseti adólajstromok tárgyalását február 25-én (kedden) a következő telekkönyvi házszámok alatt fogják az adókivető bizottságok folytatni: u. m. az I. és II. kerületi adókivető bizottság a várbeli 175 házszámtól végig; a III. kerületi 50—70 számig; a IV. kerületi (d. e. 9 órától 1-ig) a 16—40 számig; az V kerületi a 17/105—21/22 (régi tkvi) számig; a VI. kerületi a 868—924 (régi) számig; a VII. kerületi a 31—44 (régi) számig; a józsefváros-ferenczváros-kőbanyai adóbizottság pedig a józsefvárosi 122—201 (régi) házszámig.

— Épitkezések Budapesten 1878-ban A főváros magánépitési szakoszt. által összeállitott hivatalos kimutatás szerint a lefolyt évben épült hat három emeletes. 6 két emeletes uj ház, egy kétemeletes toldalék, — 12 egy emeletes uj ház, 7 egyemeletes toldalék, kilenczvenegy földszintes uj és százharminczöt földsz. toldalék ház; továbbá történt 463 átalakitás, emelkedett 12 raktárépület, 93 fészer, egy harmadik emelet rá építés, egy második emelet ráépités, 4 első emelet ráépités. Gyár kettő épült. Mindezen különféle épitkezések kerületenkint a következőleg oszlanak meg: I 96. II 56. III. 26, IV. 60. V. 67, VI. 117, VII. 124 VIII. 164, IX. 79, X. 45.

— A magánépitési bizottság mai ülésén egy igen szép tervet mutattak be; Hatvani Deutsch Bernát ugyanis mausolumot épitett az izraelita temetőben családi sirboltul. E terv jóváhagyásán kivül még Karkis György nyert engedélyt földszinti ház épitésére a szigetvári utczában. Többen elutasittak épitkezési kérelmükkel. Összesen vagy 30 ügyet intézett el a bizottság.

— A főváros tisztviselőinek nyugdijszabályzatát ma délutáni rendkivüli ülésében vette tárgyalás alá a tanács. A késő estig elhuzódott ülésben princzipiális kérdések fölött folyt a vita, meg a főszámvevő pénzügyi számitását hallgatták. A nyugdij szabály tárgyalása csütörtökön folytattatik.

Törvényszéki csarnok.

— A semmitőszék febr. 28-tól a következőleg lesz összeállitva: I. elnök: Majláth György; birák: Soltész, Manojlovics, Barta, Gallu, Oberschall. — II. elnök: Perczel Béla; birák: Beke, Masirievics, Elekes, Csóok, Erdélyi. — III. Elnök: Tóth Lőrincz; birák: Láday, Mersics, Nagy, Lehóczky, Sánta. — IV. elnök: Soltész; birák: Vértessy, Szloboda, Oszvald, Rauchhofer, Kiss. — V. elnök: Vértessy; birák: Babós, Pápay, Németh, Lacza.

— Hladon rablógyilkos s a rabsegélyezés. A rabsegélyző egylet tegnapi választmányi ülésén szóba jött, hogy a szerencsétlen fegyenczeket a fogságidő kiállása után ne csupán pénzbeli segélyben részesitsék, mert némelyiknek egy kis ruhanemüre és munkaajánlásra stb. nagyobb szüksége van, mint nehány forintra, mely csekély összeggel ugy is legföljebb csak nehány napi existencziája van biztositva. Igy dr. Grück törvényszéki orvos felemlité, hogy Hladon Sándor, a 17 éves rablógyilkos egy börtönlátogatás alkalmával ugy nyilatkozott volna előtte, hogy nem vetemedett volna a gyilkosságra, ha tisztességes ruhája van, melylyel tisztességes munkát kereshet. Ez aztán alkalmat adott a jelen volt törvényszéki biráknak némi eszmecserére a Hladon esete felett s a nagyobb rész oda nyilatkozott, hogy ez a büntény előttük minden „ruhaszükség", „gonosztevőkkel történt összecsukás" daczára oly rejtély maradt, minőhöz hasonló, összes birói praxisuk alatt nem emlékeznek.

TÁVIRATOK.

A pestis.

Pétervár, febr. 24. Loris-Melikoff gróf azt távirja Zariczynból 23-ról. Semmiféle ujabb járványos kóresetek vagy halálozások nem fordultak elő. A Golenicseff-Kutusoff elnöksége alatt ülésező bizottság a megtéritések becslése tárgyában, mely a leégetett házak tulajdonosainak fizetendők lesznek, ma innét Starizkojebe utazott. Ezen bizottság a lakosokat ruhákkal és fehérnemüvel látandja el, a sirok fertőztelenitéséről, a falu teljes egészségi állapotáról gondoskodand és az elrekesztést megszüntetendi, minthogy a 42 napi vesztegzár lefolyik.

Charkow, febr. 23. (Este.) **A megsebesült Krapotkin kormányzó állapota nagyon veszélyes.**

Varsó, febr. 24. Tegnap a városon kivül a jég-gát szétrobbantása eszközöltetett. A jégtáblák nagyobb részben leusztak. Egy Sandomirból érkező távirati jelentésnél fogva a viz ott keresztül rontott és nagy pusztitásokat okozott. A vizállás itt 8' 3"-re apadt.

Bécs, febr. 24. (Képviselőház.) Wolfrum benyujtja a Rziha tanár által szerkesztett sémát az osseg-teplitzi katasztrófa magyarázásául. A kereskedelmi miniszter átküldi a statisztikai jelentést a rakovitz-protwini államvasut épitéséről. A ház ezután a napirendre tér át. A kormányjavaslatok a világ-posta egyesülésről, az etatszabályozásról és Monfalcone öntözéséről a budgetbizottsághoz utasittattak. A delegáczió részére a pótválasztások megtörténtek. Herbst helyett Riese-Stallburg báró, pótképviselők Meissler és Obentraut, Morvaországért Promber Giskra helyett, pótképviselő Fux. — Ezután következett a földadószabályozási novella. 4. §. egész a 34. §. elintézéseig függőben marad. 8. §. vita nélkül fogadtatott el. A 34. §. I. részénél hosszas vita fejlődött, melyben Schrams, Fux, Jaworski, Heilsperg, Walterskirchen, Menger, Grocholski és a kormány képviselője vettek részt. Schönerer zárszava után szavazás történt. Walterskirchen javaslata majdnem egyhangulag fogadtatott el, melynél fogva 1880-tól kezdve feltételesen a kerületenkénti becslések előadói egyedül teendik meg a becsléseket. Jaworski azon hozzátételével, hogy a reambulatio munkálatok 1880. év márczius haváig be legyenek fejezve. A 2. és 3. részek Schaup határozatával fogadtattak el, melyben a kormány felszóllittatik, adna be egy törvényjavaslatot a reclamationalis eljárás befejezésénél a határidőkre nézve. — A 36-dik §. elhatároztatott. 37-dik §. reklamaczionális eljárásnál Bärnfeind a praeclusiv határidő kinyujtását 45 napról 60 napra inditványozza. A 37. §. Dobblhof és Lienbacher némely észrevételei után eredeti szövegezésben fogadtatott el és a részletes vita megszakittatott. Chlumetzky kereskedelmi miniszter átküldi a Görögországgal kötött szerződést, mely azonnal az első olvasás után a budgetbizottsághoz utasittatott. Legközelebbi ülés holnap.

Bécs, febr. 24. A „Pol. Corr." jelenti Pétervárból: hogy az ottani politikai körök Dufferin lord angol nagykövet megérkezését nagy feszültséggel várják. Azt hiszik, hogy ezen kinevezés az eddigi kölcsönös határigazitások módositására és bővitésére fog vezetni, melyek eddig ugyan kielégitők voltak, valamint Anglia közeledését is remélik az orosz álláspont felé az európai délkeleti viszonyokra nézve.

Páris, febr. 24. Tallandier René akademikus meghalt. A szenatus által választott amnesztia bizottság az amnesztia törvényjavaslat elfogadására nagyon hajlandónak mutatkozik. A szenatus ezen javaslatot valószinüleg pénteken fogja tárgyalni.

Bécs febr. 25. A „Wiener Zeitung" Koemel ezredesnek, mint a montenegrói kormányhoz küldendő miniszter residensnek, kinevezését jelenti.

Bécsi tőzsde.

Bécs, febr. 24. (Az „Egyetértés" távirata.) A kedvező irány tartós, daczára annak, hogy a párisi tőzsdén járadékok iránt lanyha a hangulat. Itt épen e körülmény lelkesitett a járadékok vásárlására és ennek folytán a tőzsdén igen élénk volt a forgalom. A bankrészvényeken kivül a hajózási részvények is, valamint a vasuti papirok a legélénkebb keresletnek örvendtek. Valuták nem változtak.

Tiz óra — percz. Osztrák hitelrészv. 231.90, magyar hitelrészvény 226.60, angol-osztrák 101.—, államvasut —.—, lombard —.—, Napoleondor 9.29, Unió-bank 69.50, papir rente 63.65—, ezüst rente 64.65, osztrák arany rente —.—, magyar arany rente 84.97½, márka 57.30.

11 óra — perczkor jegyeztettek: osztr. hitelrészv. 231.40, magy. hitelrészv. 226.25, angol-osztrák 100.75, államvasut —.—, lombard —.—, Napoleond'or 9.28½, unió-bank —.—, papir rente 63.60—.—, ezüst rente —.—, osztrák arany rente —.—, magyar arany rente 84.95—, galicziai —.—.

A déli tőzsdén a forgalom lassabb volt és az árfolyamok ellanyhultak. Berlini szilárd árfolyamokra ujra megszilárdult a hangulat, valuták és váltók nem változtak.

Jegyeztettek: Osztr. hitelrészv. 230.80, magy. hitelrészv. 226.—, angol-osztrák 100.50, államvasut —.—, lombard —.—, 1860-iki sorsj. —.—, 1864-iki sorsj. —.——, magy. sorsjegy —.—, ezüst —.—, Napoleondor 9.28—, unió-bank —.—, papir-járadék 63.57½, ezüst-járadék —.—, osztr. aranyjáradék —.——, magyar aranyjáradék 84.82½.

1 óra 30 perczkor: Osztr. hitel 230.80, angol-osztrák 100.50, galicziai —.—, lombard —.—, államvasut 249.75, papirjáradék 63.57½, ezüst járadék 64.50, hitelsorsjegy —.—, 1860-iki —.—, 1864-iki —.—, Napoleondor 9.28½, arany —.—, ezüst —.—, Frankfurt —.—, London 116.85, porosz. pénzutalv. —.——, török-sorsj. —.—, arany rente 76.—, magy. földteherm. kötv. —.—, magy. vasuti kölcsön —.—, salgó-tarjáni —.—, magyar hitel 225.25, magyar záloglevél —.—, alföld 120.50 erdélyi —.—, magyar éjszakkeleti vasut 117.—, magyar keleti vasut —.—, keleti vasuti elsőbb kötv. —.—, magy. sorsj. —.—, tiszai vasut —.— kincstéri utalv. 1874. —.—, magyar aranyjáradék 84.75—.

Zárlatkor a következő jegyzések történtek:

Bécs, febr. 24. Hitelrészvény 230.10. Lombard 67.50 London 116.55. Ezüst 99.95. Hitelsorsjegy 165.25. Porosz pénzutalvány 57.30. Arany 5.49. Török sorsjegy 22.50. Angol-osztrák 100.—, Államvasut 249.—. 20 frankos 9.29—. Rente 63.50. Galicziai 222.60. 1864-er 149.25. 1860-as 115.50. Frankfurt 56.70.

Bécs, febr 24 M. földtehermentés kötv. 81.—, Salgó-Tarján —.—. Magy. záloglevél 95.50. Erdély 100.—. Magy. kel. vas. 66.50. Magy. sorsjegy 84.50. Magy. földhitel —.—. Kincstári utalv. 1874. 118—. Magy. vasuti kölcsön 102.25. Magyar hitel 224.75. Alföld 120.—. Magyar éjszak-keleti vas. 118.—. Kel.-vasuti elsőb. kötv. 63.50. Tiszai vasut 190.50. Arany járadék 84.70.

Bécs, febr. 24. (Az „Egyetértés" távirata.) (Gabnaüzlet.) Buza tavaszra 9.07—9.12, őszre 9.37—9.40, rozs 6.20—6.80, zab tavaszra 5.85—6.10, kereskedelmi zab 6.05 6.10, tengeri május—juniusra 5.20—5.25, régi 5.90—6.—, uj 5.——5.30, szesz 28.——28.25.

kormányra nézve is szemben állani Tisza Kálmán redivivus ellenzéki vezérrel. Hát én megengedem, hogy tekintve a t. miniszter urnak kétségtelenül fényes debatteri tehetségét: vele, mint ellenzéki vezérrel szemben állani, nem épen a legkönnyebb dolgok közé tartozik, de én azt hiszem, hogy ezen magában fényes debatteri tehetségnek értéke is le van egy kissé szállitva, mióta kitünt, hogy ügyesen nyelvelni egy dolog, ügyesen kormányozni más dolog. (Helyeslés a baloldalon.)

A t. miniszterelnök ur maga is bizonyos kedvteléssel kacsintgat egy idő óta át a vele szemközt levő padokra, szeretvén in terrore populi emlegetni, hogy ő ismét lehet ellenzék. A t. miniszterelnök ur visszaköltözhetik erre az oldalra. Epedve várjuk itt mindnyájan, már t. i. azt az időt, midőn ez a költözködás meg fog történni. (Derültség a szélső baloldalon); hanem abban csalatkozik a t. miniszterelnök ur, ha azt hinné, hogy ismét feltalálná a régi Tisza Kálmán helyét. Van egy, melyet az átköltözéssel nem hozhatna magával, s ez a régi hitel, melyet a fuzióval, s a kormányon levő működésével eljátszott. (Igaz! Ugy van a szélső balon.)

Előadván ezekben röviden azon indokokat, a melyeknél fogva én a kormány iránt bizalommal nem viseltetem, méltóztassanak megengedni, hogy néhány rövid észrevételt tehessek egy-két nyilatkozatra, amely e házban a vita folyamán tétetett. (Halljuk! a szélső baloldalon.)

Jókai Mór t. képviselő urnak humortól és szellemtől csillogó fényes előadását bonczkés alá venni én megvallom, majdnem szentségtelenségnek tartanám. (Derültség a szélső balon.)

Beszédének csak azon részével kivánok röviden foglalkozni, a melyben elkezdett komoly és tárgyilagos lenni és ez akkor történt, midőn beszédét befejezte. Azt mondta a t. képviselő ur — ismeretes nyilatkozata —: „ne szégyeljük a hüséget, mert az még most is virtus.“ Én ezt t. ház igen fontos reveláczionak tartom a másik oldalról; mert nem is álmodtuk, hogy ott azon az oldalon eféle kérdések fölvettetnek.

Azonban annak daczára, hogy Jókai képviselő ur ezt nyilvános kérdésül tette, én magam is családi dolognak kivánom az egészet tekinteni és azon felvetett kérdésre nézve, hogy szégyen-e kormánypártinak lenni, vagy nem szégyen, csak annyit kivánok megjegyezni, a mit az egyszeri német pap mondott a cseh embernek, a ki hozzá gyónni ment. A cseh ugyanis bőbeszédü levén, azon kezdé gyónását, hogy: „lássa szent atyám, én csak ember vagyok.“ A pap azt gondolván, hogy ez már a bünlajstromának kezdete, atyai hangon azt mondta reá, „Schön ists just nicht, aber ka Sünd ist es auch nicht“ (Derültség a szélsőbalon.) Én is csak annyit kivánok mondani, hogy a mi nézetünk szerint valami nagyon szép dolognak a kormánypártiságot nem tarthatjuk, de épen szégyenletesnek sem.

Legyen szabad azon érdekes különlegességre, a melyet a vita folyama alatt Grünwald Béla t. képviselő urtól hallottunk, néhány észrevételt tennem. (Halljuk! Halljuk!)

Grünwald Béla és Dárday Sándor képviselő urak nyiltan kibontották a házban a centralizáczió zászlaját. Én nem tudom, az volt-e vele czéljuk, hogy a vitában a kormány javára a budgettől egy kis diversiót készitsenek!

Grünwald Béla t. képviselő ur azt mondá, hogy őt nem aggasztja sem a budget, sem a deficit, mert az, a mire szükségünk van, a mi minden bajaink panaceáját rejti magában: az állami erőteljes közigazgatás szervezése és nemzeti politika. És azt hiszem, hogy ha ezen jelszavakat kibontjuk azon igen szép burokból, melylyel a képviselő ur azokat betakarta; akkor a dolognak veleje nem egyéb, mint egyszerüen a centrálizáczió és bureaukraczia, melyet ismerünk német kiadásban a Bach-rendszer idejéből és magyar kiadásban a provisoriumból, azon bureaukraczia, melyet e helyről igen elmésen Dobsa Lajos akképen definiált, hogy a bureaukraczia egy nagy kutya, melynek farka Budán van, feje pedig egész Makóig leér, hogy ha Budán a farkára lépnek, Makón ugat. (Derültség a szélső balon.)

A mi a nemzeti politikát illeti, én azt hiszem, hogy ha a dolgot velejére reducáljuk, az nem más, mint a magyar nemzetiségnek terjesztése az államnak rendelkezésére álló minden eszközzel, a mi in ultimanalysi nem egyéb, mint a magyar nyelvnek erőszakos terjesztése.

Igen jól tudom, hogy szokásban van a költségvetés tárgyalása alkalmával „de omnibus rebus et quibusdam aliis“ beszélni, de ennek daczára oly nagy fontosságu kérdésnek, mint a közigazgatás ujjászervezése, az autonomia és a nemzetiségi kérdés, részletes vitatásába bocsátkozni nem szándékozom, s ezért legyen szabad, saját álláspontomból mindkettőre nézve csak annyit mondanom, hogy én szükségesnek tartom hazánkban az önkormányzatot, mert ez a szabadságnak legerősebb és leghathatósabb támasza. (Helyeslés balfelől,) s épen ezért tartom ezt szükségesnek a nemzetiségi kérdés szempontjából is, mivel azt hiszem, hogy a többi nemzetiségeket csak akkor fogjuk igazán és szivből e hazához csatolni, ha e hazából mindenki számára a jólét és szabadság országát alakitjuk. (Helyeslés a szélső balon.)

A mi azt illeti, hogy a magyar nyelv erőszakosan terjesztessék, ezt azonban oly nemzetekkel, melyek szivósan és élénken ragaszkodnak saját nemzetiségökhöz, és épen most, midőn Európa délkeleti részében fel van kavarva az egész világ: oly szerencsétlen és végzetteljes kezdeményezésnek tartom, hogy attól félek, ez a magyar fajnak és nemzetiségnek pusztitását és romlását vonhatná maga után. (Igaz! Ugy van! a szélső balon.)

De én ezeknek a dolgoknak vitatásába most mondom, bocsátkozni nem akarok, de legyen szabad rámutatnom arra, hogy t. képviselőtársamnak nézetei majdnem mind hibás feltevéseken alapulnak s e szerint nem hiszem, hogy az ily hibás alapokra fektetett épület fentartható lenne.

Ugy látom, hogy Grünwald és Dárday képviselő urak valóságos szélmalom harczot folytatnak akkor, midőn a régi megyei municzipális rendszer ellen támadnak. Hiszen azon régi megyei autonomia nem is létezik többé. (Felkiáltások a szélső baloldalon: Bár léteznék!)

Már 1848-ban szükebb térre redukáltatott a megyei önkormányzat azon törvény által, hogy évenként tartatván országgyülések a magyar politika a megye terméből az országgyülés termébe ment át. Jött azután a Deákpárt, mely elvette a törvényhatóság hasonfelét, midőn elvette tőle a törvénykezést és jött a jelen kormány, mely behozta a közigazgatási bizottságokat és a választott tisztviselőkre nézve az ismeretes fegyelmi eljárást, és most Magyarországon tényleg alig van több önkormányzat, mint pl. Oroszországban, a hol a képviselőtársam által bizonyosan jól ismert Zemetsvo önkormányzati intézmény olyan, hogy aligha nem több önkormányzati szabadságot ad a népnek, mint a mely nálunk jelenleg van.

E szerint bármint bizonyitanák is a t. képviselő urak, hogy a mi most fennálló rendszerünk nem jó, és hogy azt, mint hibást reformálni kellene; azt hiszem, hogy azzal az önkormányzat ellen, illetőleg a centralisaczió mellett semmit sem bizonyitanak. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Épen oly hibás nézetem szerint a képviselő urnak azon második alap feltevése is, hogy nekünk nincs többé szükségünk azon önvédelmi eszközökre, melyekre a régi időben rászorultunk, mert e részben az idők teljesen megváltoztak és jelenleg az államhatalom a mi kezünkben van. Ezzel szemben tudvalevő tényekre hivatkozom. (Halljuk!) Vajjon nem tapasztaljuk-e minduntalan és mindinkább, hogy Bécsben Magyarország jogaival szemben most is meg vannak azon törekvések, meg van azon udvari, azon házi politika, meg van a militarizmus, a birodalom egységére való törekvés, mint volt ezelőtt. Hogy tehát az önvédelem eszközeire többé szükségünk nem lenne, azt állitani nem lehet. Ez az érv tehát a mellett, hogy az autonomiára már többé szükségünk nincs, nézetem szerint nem talál. (Ugy van! a szélsőbalon.) (Vége holnap.)

Gergelyi Tivadar elfogadja a költségvetést részletes tárgyalás alapjául, mert helyesli a kormány külpolitikáját. Szerinte az egyesült ellenzék nem képes jobb pénzügyi politikát előidézni, ép azért nem hagyhatja most e válságos idők közepette el a kormányt, melyet a legsulyosabb viszonyok között is támogatott. Pártolja a javaslatot.

Bereczky Sándor szerint idegen érdekeknek engedünk tért, mind bel-, mind külpolitikánkban. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Ezután Grünwald és Dárdaynak a megyék elleni támadásaira jegyzi meg, miszerint elismeri, hogy a modern politikusok felülmulják a táblabirákat tudományos képzettség tekintetében, de a táblabirák az élet és tapasztalatokból meritett törvényeket hoztak, melyek kevés költséggel a gyakorlatban több ideig voltak életképesek, mint a külföldről importált költséges, de modern törvénykezés.

Összehasonlitja a régi megyék erélyes magatartását és feliratát a lengyel kérdésben, s a parlament aggodalmas lanyha feliratát a bosznai kérdésben s kérdi, melyik felel meg inkább a nemzet méltóságának, becsületének, ez-e vagy az? (Élénk helyeslés balfelől.)

Ezután Apponyi tegnapelőtti beszédére jegyzi meg, hogy ebből megtudta, miért nem fejti ki az egyesült ellenzék a döntő ütközetben teljes erejét. Azért t. i., mert maga sem tudja magát tájékozni teljesen az iránt, miként kell majd az országos bajokat orvosolni. Pártolja Simonyi Lajos báró határozati javaslatát.

Szeberényi Andor Apponyi Albert ellen polemisálván azt mondja, hogy a gróf a psichologiából legroszabb osztályzatot érdemel a szerencsétlenség concrét definicziójáért, mert a kormánypártot „szerencsétlen“-nek nevezte. Szerinte a szerencse és szerencsétlenség egyéni, relativ. P. o. Diogenes szerencsés volt az ő hordójában. (Derültség.) A mi szerencse, lehet szerencsétlenség is. Egy nő lehet férjének szerencsétlenség (Általános derültség.) de azért nem következik, hogy minden szép nő szerencsétlenség. (Hosszas derültség minden oldalról.)

Apponyi azért pártolja Simonyi inditványát, folytatja tovább szóló, mert a kormányt normalis uton megbuktatni nem tudja; s mert nem tudja, azt mondja nem is akarja, csak módot keres, hogy a fináncziákon segithessen. Van egy mese a hollóról és a rókáról. A holló jó prédát csinált, s a fa tetején a szájában tartott egy darab hust. (Derültség.) A róka vérszemet kapott a falatra, s ekkép kezdte megkerülési manőverjét: te holló, neked gyönyörü hangod van, nem tennéd meg a kedvemért, hogy egy nótát elfütyülj. Természetesen fütyülés közben a darab hus (Nagy derültség. Felkiáltások: Sajt volt az!) Mindegy, azt sem kapják meg (Nagy derültség. Taps.) kiesik szájából, s a róka politikája, könnyü szerrel jutna konczhoz.

S mit akar a javaslat? Egy bizottságot, hogy bejárja Tolnát- Baranyát kipuhatolni kinek mi baja? Ezen eljárás azon korba való, midőn Répásy uramat azért választották meg követnek az országgyülésre, mert csak ő tudta az utat Pozsonyba. (Nagy derültség.)

Orbán Balázs azon szavaira, hogy azért nem fogadja el a javaslatot mert nálunk ázsiai állapotok léteznek azt jegyzi meg, hogyha a civilisált külföld hazánkat, csak a t. képviselő ur beszédje utáni smerné, könnyen elhinné, miszerint itt ázsiai állapotok léteznek (Derültség.), de meg van győződve, hogy a német, franczia és angol napilapok nem fogják azt egész terjedelmében közölni (Nagy derültség.) és gondolkodni fognak más kutforrásokból, az itteni viszonyokról maguknak tudomást szerezhetni. — Egyébiránt Ázsiának gratulálhatunk, ha a czivilizáczióban annyira haladt, mint Magyarország, ha van oly parlamentje, hol az alkotmányos minisztériummal oly gyöngéden el lehet bánni, mint p. o. Orbán szokta tenni (Derültség) Tisztelettel emliti a függetlenségi pártot. (Köszönjük! a szélső baloldalon) mely a függetlenség zászláját Rákóczink korától egyész Kossuth Lajosig (Felkiáltások a szélső baloldalon: Éljen Kossuth Lajos!) lobogtatja, de a körülményekkel és viszonyokkal megalkudni nem tudván kormány alkotási igényeiről lemond. Az egyesült ellenzék, és párton kivüli pártban nem bizhat, mert azok önmagukban sem biznak, (Derültség. Helyeslés a jobbfelől.)

A kölcsön tárgyalásánál Lónyay gr. Bajza ezen szavaival végezte beszédét: „Multadban nincs öröm, jövődben nincs remény.“ Azon pártnak, melynek multjában nincs öröm, jövőjében nincs remény, tagja lenni nem akar, (Derültség.) mert remény nélkül nem képzel életet, legfeljebb kétségbeesést. Apponyinak a felirati vita alkalmával mondott zárszavaira: „vagy jönni fog, ha jönni kell a nagyszerü halál, hol a temetkezés felett egy nemzet sirban áll,“ azt mondja, hogy oly párttal nem szövetkezhetik, mely mielőtt még kormányra jutna, sirt és temetkezést jósol a nemzetnek. Pártolja a költségvetést. (Helyeslés a jobboldalon.)

Turgonyi Lajos nem kezdhet beszédébe, mert hosszasan kiván szólni. (Halljuk!)

Elnök. Miután az idő előhaladt bezárja az ülést. A tárgyalás holnap reggel 10 órakor fog folytattatni.

Az ülés 2 óra 45 perczkor végződött.

KÖZGAZDASÁG

A magyar malomipar és lisztkereskedelem, különös tekintettel az 1871. üzleti évre.

VI.

(g. s.) Az 1878-ki lisztüzlet részletezésére áttérvén, az év első negyedével kezdjük, melylyel az év forgalma igen kedvező kilátások mellett megnyittatott. A külföldi piaczok jó hangulata már 1877 november és deczember hónapjaiban mutatkozott vala és malmaink mindjárt az uj év kezdetén az élénk, és mozgalomteljes üzletben már benne voltak. Ezen évnegyedben virágzott különösen a kivitel Angolországba, mely körülbelül akkor érte el az intenzivitás azon fokát, melyre sem azelőtt, sem azóta nem emelkedett. Az amerikai bevitel az 1878. év kezdetén aránylag még szük volt, minek következtében az angol vevők igen szivesen vásárolták tőlünk nemcsak a legfinomabb liszteket, hanem a középfajtákat is, le egészen a 6 számu lisztig. Az akkori magas lisztárak, melyeknek állására még egyedül az 1877. évi termési viszonyok voltak mérvadók, nehézség nélkül fentartattak, mert a buzapiacz inkább mutatkozott hajlandónak áremelkedésre, mint az ellenkezőre s mert a belföldi is szép sikerrel ment végbe az eladókra nézve. Belföldön t. i. a kereslet, mint ilyenkor más években is, alsóbb lisztfajok iránt jelentékenyen nagyobodott, oly annyira, hogy mindig érezhetőbb készlethiány kezdett mutatkozni, és miután Dél-Németország fogyasztói és lisztkereskedői is számos megrendeléssel jelentkeztek, a malmok végre egész szolgáltatási erejök végső kifejtése által sem voltak képesek elég gyorsan megfelelni a vásárlók sürgős szükségletének. Ezek folytán az árak február hó közepe táján némileg emelkedtek és habár kevéssel ezután, február vége felé, a politikai helyzetnek akkori bizonytalansága folytán egy kis lecsendesülés következett be, a hangulat szilárd maradt egészen márczius hó végeig.

Átvette ezen kedvező hangulatot a második évnegyed első, aprilis hava, melynek első felében a külföld nagybani beszerzés által piaczunkra ismét hatott. Akkor történt több év óta először, hogy Hollandiával az időközben majdnem teljesen megakasztott üzleti összeköttetések ujból felvétettek s ezóta ezen ország az év végeig rendesen vett tőlünk nagyobb kisebb küldeményeket, többnyire kenyérlisztben. Az árak április vége felé az évi árlejtés tetőpontjára emelkedtek. Május hóban a legmagasabb árfok már nem volt tartható, mert egyrészt a vevők, elegendő készlettel lévén ellátva, a tartózkodás biztos támpontjaira állani kezdtek, másrészt a gabonaárak már akkor hátráltak ama visszavonulás első állomására, melynek az év ezentuli szakaiban feltünő tartóssággal be kellend következnie. Május hó vége fele az aratási kilátások Európa minden részeiben a legjobbak voltak, legalább azt állitották a nemzetközi gabonakereskedők nagy emberei, kik hiresztelésükkel, legyenek a hirek hamisak vagy valók, kedvező vagy kedvezőtlen irányban, ilyenkor rendesen fellármázzák a piaczokat. Később kisült ugyan, hogy a folytonos esőzések nagy részét tönkre tették a franczia és német vetéseknek, és hogy a kedvezőtlen időjárás Angolországban is vajmi kevés kilátást hagyott a várt teljesen jó aratásra. — az árak azonban szakadatlanul lefelé folytatták utjokat, annál is inkább, mert az északamerikai államok leendő aratásáról az üzleti tudósitásokban valóban mesés dolgokat beszéltek. — Ezen tudósitások idővel tulzottaknak bizonyultak, de megmaradt a tény, hogy Amerikában ez idén roppant terjedelmü uj területek használtattak gabonatermesztésre, hogy ennek folytán a gabonatermés ott eddig nem tapasztalt magasságot ért el és ezen tény döntőleg befolyásolta az év többi hónapjainak üzleti mozgalmait.

Az év második negyedében élénk kivitel fejlődött Brazilia felé, a hol ilyenkor, az amerikai uj aratás előtt lisztünket rendesen vásárolják.

A harmadik évnegyed teljes tétlenségben találta üzletünket. A vevők épenséggel tartózkodtak minden néven nevezendő üzlettől, minthogy az egyre csökkenő árak visszariasztották őket. — A malmok eleinte folytatták teljes gyári tevékenységüket, ennek folytán és a megrendelések kimaradása folytán készletük felhalmozódott. Junius és julius hónapjai közül a malmok, ha veszteséggel nem, de mindenesetre haszonnal sem dolgoztak. Szerencsére volt eszük, hogy a helyett, hogy e lehetetlent megkisértsék, csendesen bevárják a kedvezőbb időszak beálltát, mely közeledését augusztus vége felé csakugyan éreztette. — Akkor nemcsak benn az országban, hanem külföldön is mutatkoztak a javulás jelei. Angolország és a többi terménkünkre nézve hozzáférhető külföldi piaczok élénkebben kezdtek érdeklődni a magyar liszt iránt, belföldön pedig az alsóbb fajoknak ismét jó keletjük lett.

Ez utóbbi irányban az év utolsó negyede hanyatlást mutatott, mert a termés az országban meglehetős jó lévén, a gőzmalmi liszt fogyasztása, mint rendesen kielégitő aratás után, csökkent; a külföld azonban október, november és deczember hónapjaiban is következetesen hü maradt hozzánk. Az Angolországba való kivitelre két nagy skót bank bukása egy időre gátlólag hatott, komolyabb következmények azonban ebből nem támadtak. — Dél-Námetország felé a kenyérliszt és fekete lisztbeni szállitások örvendetesen emelkedtek és Svájcz is folytatta eddigi beszerzéseit. December hó második felében, az ünnepek előtt és alatt a forgalom természetszerüleg szükebbé szorult és az évforduló közvetlen beállta előtt az árak az évi csökkenések legalsó pontjára jutottak.

Az üzlet irányára nézve egy tételben kimondhatjuk, hogy az 1878. év a szó legteljesebb értelmében kiviteli év volt s hogy a belföldnek aránylag csekély része volt malmaink nak nagy és élénk forgalmában. A belföldi lisztkereskedelem, mint már egyszer emlitettük, egyáltalában nem tesz igen jelentékeny számot, legkevésbé pedig oly termési években, mint az 1878-iki volt. S ezt igen természetesnek fogja találni mindenki, ki az ország termelési viszonyait, a földmivelő osztály szokásait ismeri, ki tudja, hogy nálunk csak némikép jó aratás után minden földmivesnél a szükséges készpénz beszerzése végett piaczra vitt gabonán felül legalább is annyi buza marad a házban, a mennyi az egész család ellátására szükséges. Igy volt az 1878-ban s igy lesz ez mindig, ha csak idő multával országunkban oly ipar nem fejlődik, oly munkásosztály nem támad, mely a malmok állandó fogyasztási tényezőjeül beválhat. — Csak a vidék egyes részei, a felső-magyarországi megyék sat. sat. vásároltak rendesen gőzmalmi lisztet az éven át; máshol a szükséglet, különösen az év második felében, csekély volt és ennek folytán az üzlet is. — Az alsó vidékre tetemes lisztszállitások történtek ugyan, de ezeket az illető nagykereskedők és vállalkozók Boszniába való továbbitás végett rendelték. Leendő kedves polgártársainknak, a bosnyákoknak, ugy látszik, jól esik a magyar liszt, mert a számukra eleinte gyéren érkező megrendelésekkel malmaink később nagy mérvben örvendeztettek meg és közvetlen a hajózás beszüntetése előtt liszttel telerakott szállitó hajók le a Dunán indittattak.

Belföldön a nagy gőzmalmoknak csak egy jutalmat adó kelendőségi piaczuk van s ez Budapest. Itt a forgalom 1878-ban meglehetős jó volt s egyes malmok, melyek figyelmüket a fővárosi üzlet ápolására forditják, igen jelentékeny forgalomra tettek szert. Budapest környékével együtt évenként rendesen mintegy 450,000 mm. lisztet és 200,000 mm. korpát, többnyire finom korpát, fogyaszt; feltehető, hogy a forgalom ezuttal sem volt csekélyebb.

A helybeli sütők élénken közlekedtek a malmokkal, melyeknél, mint rendes és fizetés dolgában többnyire pontos vevők jó hirnévben állanak.

A lisztkereskedők helyzete 1878-ban nem mondható kedvezőnek, mert vállalatuk az árak csökkenő iránya folytán nem mindig hajtotta a várt hasznot. Egyébiránt egyesek a pesti nagy lisztkereskedők közt észszerüen és óvatosan vezetik üzletüket, ennek folytán szép eredményhez jutottak és közbizalomnak örvendtek ez évben is.

Ausztriában és annak melléktartományaiban lisztünknek keletje még csekélyebb volt, mint a megelőző évben. A vasutaknak már előbb jelzett eljárása elidegenitette tőlünk az ausztriai vevők nagy részét. — Különösen a Bécsfelé való szállitás nagy csökkenést mutat. Azelőtt jó években a budapesti malmok Ausztria fővárosában évenként hat-hétszázezer zsák lisztet helyeztek el, 1877-ben már csak körülbelől 300,000 zsák volt a küldemények öszszege, 1878-ban pedig 30—40.000 zsákkal még kevesebb. Bécsben egyrészt a fogyasztási erőnek az utolsó két évben történt feltünő hanyatlása, másrészt az ott folyton növekvő kinálat malmainkra nézve rendkivül neheziti az üzletet. Elvitázhatlan tény, hogy Bécs fogyasztási képessége hanyatló félben van; a munkások száma apadt, azok kik megmaradtak, háztartásukat megfelelőleg az alacsony munkabérnek a legnagyobb megszoritással vezetik, a kávéházak tengenek vagy épen tönkre mennek, szóval mind az, mi a kenyérnek és mindenféle süteménynek fogyasztására befolyással van, kedvezőtlen állapotot mutat. A bécsi malmok szolgálatási képessége ellenben uj berendezések, malomgépezeti szervezetük szaporitása és javitása által öregbedett a nélkül, hogy ezen malmok gyártmányuk számára külföldön vevőket szerezhettek volna. Az előállitott lisztet vagy magában a városban, vagy annak környékén kénytelenek elhelyezni, a miből a megroszabbodott gazdasági viszonyoknak meg nem felelő oly nagy verseny támadt, melynek hatása az üzletre és az üzletben résztvevőkre a lehető legkedvezőtlenebb. Pedig nagy kár, hogy ily módon Bécs malmaink érintkezési körén mindinkább tulesik, mert e város annak idejében a Budapesten gyártott fehér lisztekből kiváló mennyiséget szokott volt fogyasztani.

Szerencsére malmaink a külföld egyéb részeiben ezért többet találtak a kárpótlásnál. — A kiviteli üzlet az 1878-iki évben valóban nem várt mértékben fejlődött. — Legelső rangu a magyar liszt külföldi piaczai közt ez évben is Angolországot illeti, mely országban gyártmányunk keletje jóval felülmulta a mult évi tudósitásokban már igen fényesnek mondott 1877. évi angol forgalmat. — Angolországba szállittatott t. i.:

1877-ben összesen 671.850 mm.
1878-ban összesen 836.014 mm., tehát
1878. javára többlet 164.164 mm.

vagyis részletezve:

Lisztkivitel Angolországba métermázsákban.

Hónapok	1877. Triesten át	1878. Triesten át	1878. Fiumén át
Január	31.251	82.371	—.—
Február	33.802	55.575	3.200
Márczius	22.969	51.057	5.268
Aprilis	47.050	39.779	4.225
Május	40.237	41.412	3.418
Junius	25.908	34.131	12.418
Julius	41.727	17.555	6.402
Augusztus	47.647	45.077	10.681
Szeptember	30.118	39.063	35.353
Október	44.996	19.336	27.899
November	67.044	44.120	20.199
Deczember	54.724	21.476	41.047
Triest összes.	487.473	491.152	170.110

Hamburgon át, u. m.:

Budapestről	162.830
Vidéki malmok szállitásai	215.47
Összes kivitel 1877-ben	671.850
Triest és Fiume együtt	661.262
Hamburg összesen	149.352
Bréma mintegy	25.400
Összes kivitel 1878-ban	836.014

A lombard és jelzálog kamatláb leszállitása.

Az osztrák-magyar bank már néhány év óta változatlanul fentartja a kamatlábat és pedig piaczi váltók és küldényekért 4½%-on, telepitett váltók és küldényekért 5%-on kölcsönökért kézi zálogra és jelzálogra 6%-on. Igaz, hogy ezen kamatláb a Magyarországon szokásos kamatokhoz viszonyitva nem mondható magasnak; de a többi európai bankok és piaczok kamatlábahoz viszonyitva igenis magas: mert Angliában és Francziaországon 3, Németországon 4% a bank kamatlába. Nagyon indokolva volna tehát az, hogy az osztrák-magyar bank is leszállitsa a kamatot. De ha már ezen külföldi bankokkal való összehasonlitás arra enged következtetni, hogy le lehetne szállitani a kamatlábat, még inkább indokoltnak fog feltünni e kivánság, ha magának a banknak kimutatását nézzük.

Mert kérdjük, mekkora jegytartalék felett rendelkezik a bank? A bankjegyforgalom tesz 280·8 millió frtot.

Ezzel szemben az érczfedezet	160·1 millió frt,
az érczben fizetendő váltók	13·3 millió frt,
a tartalék alap értékpapirjai	17·8 millió frt,
az államjegyek a bank birtokában	2·6 millió frt,
az engedélyezett bankszerü fedezet	200 millió frt,
mindez együtt	393·8 millió frt.

Ez az az összeg, a melynek alapján bankjegyeket megfelelő összegben lehet kibocsátani. És igy a bank összes tartaléka 113. millió forintot tesz.

Ily nagy jegytartalék felett a bank még soha nem rendelkezett. Ezen tartalékból legalább is 60 millió frtot bizvást forgalomba hozhatna a bank, még pedig jobbadán a kölcsön üzlet által, csak a lombard üzlet kamatlábát kellene 6 százalékról 5½-re, s a jelzálog kamatot 5½-re leszállitania.

A kölcsönök kézi zálogra most 28·4 millió frtot tesznek. Ha ezen üzletágban ½%-al leszállittatnék a kamat, az érvényben levő kölcsönök él a kamatcsökkenés mindössze csak 142,000 frtot tenne. Ezzel szemben azonban a bank lombard áladéka hamar legalább is 15 millió frttal növekednék, a minek 5½%-os kamata 825,000 forintot tesz, a bank nyeresége tehát a kamatláb leszállitása folytán a kölcsön üzletnél 683 000 frtot tenne. A kamatláb leszállitásnak pedig kifelé meg volna az az előnye, hogy az egész országban olcsóbbá tenné a pénzt ½%-al, sőt e leszállitás nem maradna kedvező kilátás nélkül a magyar állami kötvényekre sem, mert az állam által fizetett 8½%-os kamatláb is a bank lombard 5½% kamatlába közt a 3%-os különbség már oly tekintélyes nyereséget biztosit mindazoknak, kik a banktól nyert pénzt a magyar állami kötvényekbe invesciálják, hogy sokan, kik 2½%-os nyereség mellett még nem éreznek ingert, magokat az árfolyam esés rizikójának kitenni, 3% biztos nyereség kilátása mellett, e risikót már elvállalni lesznek hajlandók, a mi természetesen növelni fogja belföldön az állampapirokra irányuló keresletet, felszöktetvén azok árfolyamát.

De még nagyobb fontosságot tulajdonitunk annak, hogy a bank szállitsa le a jelzálog kölcsönüzlet kamatlábát 6% és 7% ról 5½ illetőleg a tőketörlesztéssel együtt 6½%-ra. A most szokásos kamatláb exorbitáns magas, tekintve azt, hogy a banknak a kölcsönök adására forditott tőkék csak a nyomtatási költségbe kerülnek, mert a bank a kölcsönt záloglevelekben adja és ezen záloglevelek bankszerü fedezetre is használtatnak; tehát a banknak csak nyomatni kell zálogleveleket és bankjegyeket, hogy az alapszabályokban körül irt szigoru biztositékokra, minden risiko nélkül kölcsönöket adhasson. A bank a záloglevelek után 5% kamatot fizet; ha tehát a kölcsönvevőtől 5½% kamatot vesz, nem csak a regie-költség lesz fedezve, mert ez legfeljebb ⅛%-ba kerül, hanem a bank tekintélyes nyereségre is tesz szert.

Mért ne követhetne az osztrák-magyar jelzálog-osztálya a magyar földhitelintézet példáját. A földhitelintézet tudvalevőleg szintén ad már 5%-os záloglevelekben kölcsönöket, még pedig ugy, hogy a kölcsönvevő 6%-ot fizet, de ezzel nem csak a kamat van megfizetve, hanem 38½ év alatt a kölcsön is törlesztve. Ha a magyar földhitelintézet 1% kamatkülönbséggel fedezheti a regiet és ezen felül 38½ év alatt törlesztheti a tőkét is, szintugy megtehetné ezt maga az osztrák-magyar bank is. Sőt még könnyebben megtehetné, mert e bank nem bibelődik ezer forintos aprókölcsönökkel. De hiba, hogy ily kölcsönöket nem ád: adnia kellene, mert a banktól, mely a jegyszabadalommal van felruházva, inkább megkövetelhetjük, mint bárki mástól, hogy tekintettel legyen a nagy közönség hitel igényeire.

Magára a bankra nem is volna káros a jelzálog üzlet kamatlábának leszállitása, mert ha egy fél százalékkal kevesebb kamatnyereséget huzna is a kölcsön adott tőke után, de az uj tőke, melynek kamatoztatna, évenkint nem 5—6 millió frtot, hanem 15—20 milliót tenne; és ha ezen összeg után 1% helyett csak fél % nyeresége volna is, mindenesetre sokkal nagyobb nyeresége volna.

Arra nézve pedig nem forghat fenn vélemény különbség, hogy ha a bank a jelenleg üzlet kamatlábát leszállitja, és hajlandó lesz kisebb jelzálog kölcsönöket is adni, akkor jelzálog üzlete háromszor, négyszer akkora kiterjedést is vehet mint a minő az most. Mert Magyarországon ez idő szerint a pénzintézeteknél érvényben levő jelzálog kölcsönöknek összege 161 millió forintra megy (az osztrák-magyar bank kölcsönétől eltekintve.) és ezek legnagyobb része a magyar földhitelintézeti s még néhány pénzintézet kölcsönein kivül mind drága — mondhatnók uzsora kölcsön — mert földbirtoknál már a 8%-os is uzsora kölcsön. Fentebbi kölcsönökkel tehát legalább egy harmadrész vagy is mintegy 54 millió rövid idő alatt osztrák-magyar bankkölcsönre convertáltatnék, mihelyt a bank elhatározná magát arra, hogy 5½%-os kamatra, és kisebb jelzálog kölcsönöket is ad.

Heti jelentés a bécsi értéktőzsdéről.

— február 23.

A hausse, mely a lefolyt hétről följegyezhető, lényegesen külömbözik a már a mult héten jelzet kedvező iránytól. A mult heti tőzsdei mozgalmakról csak azt lehetett következtetni, hogy nagyobb vásárlások folytán a pénzpiacz meg fog szilárdulni, de már e hétről határozottan constatálható, hogy a befektetési papirok megszilárdultak.

Mig a mult héten attól lehetett tartani, hogy az itteni és a berlini tőzsde üzérkedő elemei egy már gyakran szinre hozott jelenetet fognak felfrissiteni, mely pillanatokra gyujtólag hat és a tőzsdéknek egyidőre nagyobb élénkséget nyujt, de nagyobb előnyöket és huzamosb időre nem biztosit a tőzsdéknek. E szinjáték egy terv szerint készitett hajtóvadászat, melynél majd a hausseisták, majd baissieisták játszák a vad nem irigylésre méltó szerepét. Különben már a mult héten is észre lehetett venni, hogy a coulissa mellett a tőkevilágnak is része van a különböző árfolyamok emelkedésénél, de attól lehetett tartani, hogy a coulissa esetleg ismét tulkap és a félénken fellépő tőke-világot egy gyorsan élesztett szalmatüz által ismét elijeszti.

Különös megelégedéssel kell constatálni, hogy az üzérkedés a lefolyt héten a kinálkozó alkalmak daczára mély belátással is oly tartózkodással viselte magát, hogy az méltán érdemel dicséretet. Nem szabad ugyanis feledni, hogy az üzérkedőre nézve, kinek szakába a kinálkozó alkalmak gyors megragadása is tartozik, nem lehetett már nagyobb kisértés, mint a rendkivüli pénzbőség, a nyilt támogatás, melyben a kedvező irány egy idő óta hatalmas oldalról részesül, valamint a berlini piacz oppoziczciójának hirtelen engedékenysége.

E héten az üzérkedés szerényen háttérbe szorult és a harczot a komoly tőkére bizta. Csak egyes értékekben lehetett tapasztalni egy erősebb üzérkedő csoport befolyását és tevékenységét, ilyen volt a bécsi közuti vaspályatársaság, melynek részvényei 10 frttal emelkedtek. Határozottan ki kell azonban emelni, hogy az árfolyam e felhajtásában az üzérkeyésnek általában nem volt része, sőt hogy határozottan rosszalták ez időszerütlen akcziót és a contremine csak azért nem lépett fel határozott alakban, miután nyilt titok, hogy az ily kisérletek nagyon meg szokták magukat bőszulni. Egyelőre a bátor tramway kedvelőké a siker és az ügyességből, melylyel eddig a részvény árfolyamát kezelték, azt lehet következtetni, hogy e jongleur mutatványt még egy párszor ismételni fogják, de be fog következni az idő, midőn az urak megszeretnének szabadulni e papiroktól és akkor a közönség józan felfogása tiltakozni fog oly fogás ellen és a részvényeknek hátat forditanak.

Szerencsére a közönség még nem feledte el az emlékezetes 1873-iki évet, meg nem vesztegethető az elárasztott erős illat által, hanem megfontol mindent, vizsgál és összehasonlit. Tartózkodni fog pénzét lefektetni oly papirba, mely csak egy kis clique machinacziója által érte el a jogtalan magasságot, mig hason értékü és szolid alapon nyugvó értékek sokkal olcsóbbak.

Ha tekintetbe vesszük a befektetési papirok, különösen a hosszabb idő óta elhanyagolt vasuti elsőbbségek e heti árfolyam emelkedését, ezt a pénzbőségnek kell tulajdonitanunk. A pénzbőség pedig onnan származik, hogy a hitel részint önkénytes lemondásra, részint más okból tetemesen leszállittatott, ugy hogy, most roppant pénzösszegek vannak funkczió nélkül. Daczára, hogy az osztrák-magyar bank váltótárczáját hétről hétre lejebb szállitja, a lefolyt héten mégis csak nagy nehézségekkel lehetett a folyó pénzeket elhelyezni. Ily körülmények közt természetes, hogy a tőke e helyzetből szabadulni óhajt.

Miután néhány kényes politikai kérdés által keltett aggodalom a lefolyt hét kedvezőbb hirei által csillapult, a tőke a tőzsdén azon papirokat szerzi meg, melyek biztosak és elég tisztességesen kamatoznak. Ha összehasonlitjuk a mult heti jegyzéseket az e hetiekkel, ki fog tünni, hogy egyesek kivételével a vasuti elsőbbségek árfolyamai emelkedtek. E hét folyamán az Albrecht vasut elsőbbségei 3%, alföldi I 1½%, dtto. II. 1½%, duna-drávai I. 1½%, cseh-északi I. 4½%, cseh-nyugati I. ¾%, gőzhajózási ¾%, Erzsébet I. 1%, dtto II. ½%, linz-budveisi ¾%, Ferencz-József 1¾%, kassa-oderbergi ¾%, lemberg-czernoviczi I. ½% dtto II. ¾%, dtto. III. 1¼%, osztrák észak-nyugoti ½%, pardubiczi I. 1¾%, dtto. II 2%, tiszai 1½%, magyar észak-keleti 2½%.

Magától értetődik, hogy a vételkedv nemcsak e térre szoritkozott, hanem átment más befektetési papirokra is. Vasuti részvényekben nagy élénkség uralkodott. Régiek és ujak egyaránt vásároltattak. Járadékok, melyek egy idő óta kissé hátra maradtak, a hét vége felé ismét előtérbe jöttek. Jelentékeny forgalom fejlődött ki magyar aranyjáradékokban, melyek emelkedő árfolyamok mellett kerestettek Bécsi községi sorsjegyek iránt, nagy volt az érdeklődés.

A lefolyt hét tőzsdei mozgalmát a következő táblázat tünteti elő:

	feb. 4	feb. 20
Papirjáradék	62.35	62.95
Osztrák aranyjáradék	75.15	75.70
Magyar aranyjáradék	83.60	84.—
Anglobank	97.75	98.50
Osztrák hitelrészvények	221.25	224.80
Magyar hitelrészvények	218.75	222.50
Osztrák-magyar bank	793.—	790.—
Gőzhajózási részvények	501.—	515.—
Tiszai vasut részvények	190.—	189.—
Váltók Londonra	116.90	116.90
20 frankos	9.33	9.32

Az értéktőzsdéről.

Budapest, febr. 23.

A lefolyt hét kezdetén az árfolyam emelkedésben kis szünet állott be, sőt egy értékekben árfolyamesést is tapasztalhattunk. De az orosz-román viszály alábbszállása, valamint a kedvezőbb pestishirek ujra általános árfolyam emelkedést eredményeztek és, a hangulat kedvező maradt egészen e hét végeig.

Az első magyar iparbank közzétette zárszámadását. E szerint a tiszta osztalék részvényenkint 8 frt, azaz 4 százalék. Az intézet ez évben folyóvá tette aktivái egy részét, és nem jelentéktelen szerepet játszott bankváltók eskomptirozásában. A bank két háza 455.676 frtra becsültetett s körülbelül 7 százalék tiszta hasznot hoznak.

A pesti kereskedelmi bank szintén a lefolyt héten tartá közgyülését és részvényenkint 9 százalékot 45 frt osztalékot oszt ki. Ez intézet körülbelül 30 évi fenállása óta csak egy 16.067 frtnyi tartalék tőkével bir. Nem ártott volna, ha valamivel csekélyebb osztalékban részesiti részvényeseit és a fennmaradó összeggel gyarapitja tartaléktőkéjét. A bank a legkülönbözőbb üzleteket folytatja s igy nagyon könnyen érheti nagyobb veszteség anélkül, hogy e veszteség fedezésére megfelelő tartaléktőkével birna. Az igazgatóság különben okulhatott volna már, mert csak néhány év előtt egy 90,000 frtnyi veszteséget kellett fedeznie.

Magyar állampapirok a lefolyt héten meglehetős figyelemben részesültek. Magyar aranyjáradék 83.55-ről 84.10-re emelkedett, vasuti kölcsön 101.75—102.75. Különösen kedveltek magyar sorsjegyek, melyek 81.50-ről 84.25-re emelkedtek.

Vasuti részvényekben a hét első felében meglehetős élénk forgalom fejlődött ki emelkedő árfolyam mellett, de az erdélyi vasut részvények kamatlábának leszállitása, az öszes vasuti részvényekre kártékony befolyást gyakorolt. Alföld-fiumei 118—119.75, északkeleti 116.50—118, erdélyi 107.50—110 és 98 közt. Pesti közuti vaspálya részvények 227—223—225-el jöttek forgalomba.

Biztositó részvények élénk keresletnek örvendtek: Első magyar 2275, Pannonia 590—595, pesti biztositó 107.50—106.75. Bankrészvények többszöri ingadozás után magasabb árfolyamot értek el. Osztrák hitel részv. 221.90—224.30, magyar hitel r. 219—222, helyi értékek közül: pesti kereskedelmi bank 585—584, pesti iparbank 120—126. Takarék pénztári részvények jelentéktelen forgalom mellett nem változtak.

Malom részvényekben folytonosan élénk a vételkedv.

—

Budapesti gabna- és értéktőzsde febr. 24.

Gabnatőzsde. Buza ma meglehetősen kináltatott az irány szilárd és tegnap és ma körülbelől 3200 mmázsa adatott el, a mult héthez képest 10 krral drágábban. Egyéb gabnanemüekben csak néhány kötés történt változatlan árak mellett.

Hivatalos jegyzések tegnapról:

Buza. Tiszavidéki: 200 métermázsa 78 kilós 9 frt 75, 300 mm. 78 k. 9 frt 70, 390 mm. 78.5 k. 9 frt 40 (sárga), 100 mm. 77 k. 9 frt 40, 300 mm. 78 k. 9 frt 40 (dohos), 100 mm. 77 k. 9 frt 35, 200 mm. 77.2 k. 9 frt 35, 100 mm. 76 k. 8 frt 95.

Fehérvári: 300 mm. 76.7 k. és 200 mm. 75 k. 8 frt 85 kr.

Tolnai: 1800 mm. 78.2 k. 9 forint 60 krajczár.

Pestvidéki: 500 mm. 79 k. 9 forint 40 kr.

Marosi: 200 mm. 75 k. 8 frt 60 kr.

Bajai: 2000 mm. 76.5 k. 9 frt 10 kr.

Becsei: 1500 mm. 73 k. 7 forint 50 kr. (rozsdás).

Bánáti: 100 mm. 77 k. 8 frt 95 kr, 100 mm. 76 k. 8 frt 54 (rozsdás), 100 mm. 74.3 k. 8 frt 30, 100 mm. 75.6 k. 8 frt 25, 100 mm. 73.8 k. 8 frt 20, 100 mm. 73.5 k. és 100 mm. 72.1 k. 7 frt 95.

A kötések három hónapra történtek.

Usancebuza tavaszra 8.52½—8.55.

Tengeri bánáti május—juniusra 4.85—4.90.

Zab tavaszi 5.32½ 5.40.

Káposzta repcze augusztus-szeptemberre 13—13.25, bánáti julius—augusztusra 12.75—13.

Hivatalos jegyzések február 24-ről:

Buza, Tiszavidéki 100 mm. 79 k. 9.75, 100 mm. 79 k. 9.87 és fél, 1000 mm. 78.5 és 1000 mm. 76.8 k. 9.75, 600 mm. 78 k. 9.65, 900 mm. 78 k. 9.70 (sárga), 100 mm. 77.5 k. 9.25 (rozsdás), 300 mm. 77.5 és 300 mm. 77 k. 9.40, 500 mm. 77 k. 9.25 (sárga), 100 mm. 76.7 k. 9.—, 100 mm. 76 k. 9.—, 600 mm 74 k. 8.50.

Pestvidéki: 300 mm. 77.5 k. 9.15, 500 mm. 77.3 k. 8.85, 300 mm. 77 k. 8.90, 400 mm. 76.5 k. 8.57 és fél, 100 mm. 76.2 k. 8.50, 100 métermázsa 75.5 kiló 8.55. 300 méterm. 75 k. 8.50.

Fehérvári: 300 métermázsa 76.5 kiló 9 frt 5 kr.

Bánáti: 500 métermázsa 76 kiló 8 forint 65 kr.

A kötések három hóra történtek.

Tengeri: 800 mm. 4.50, 500 mm. 4.65. Kőbányától, készpénz mellett.

Határidőüzlet. Az irány általában szilárd és az árak néhány krral emelkedtek.

Usance buza tavaszra 8.55—8.60.

Tengeri bánáti május—juniusra 4.87—4.90.

Zab tavaszi 5.37½—5.42½.

Káposztarepcze augusztus—szeptemb. 13⅛—13⅜ bánáti julius—augusztusra 12⅝—13.

Értéktőzsde. Magosabb külföldi árfolyamokra itt is kedvező volt az irány bank- és befektetési papirokra. A „Times“ azon hire, hogy Anglia és Francziaország hadihajókat küldött Egyptomba paralalizálva lett azon hir által, hogy a muszka kölcsön megköttetett. Helyi értékek kedveltek és magasabbak, malmok keveset változtak, valuták és váltók lanyhák. Figyelemreméltó forgalom csak hitelrészvények és járadékokban fejlődött ki.

Az előtőzsdén osztrák hitelrészvények 231.20 231.90—231.60, magyar hitelrészvények 226—226.50, aranyjáradék 84.70—84.80—85. A déli tőzsdén osztrák hitelrészvények 232.20—232.60, magyar hitelrészvények 226—226.25, aranyjáradék 84.80—84.95. Helyi papirok közül sütők és molnárok 362, közuti vaspálya részv. 227.50, országos központi takarékpénztár 92—92.50-nel jöttek forgalomba. Uj vasutak árfolyamai magasabbak, osztrák államvaspálya részv. 250.50.

A hivatalos árfolyamot lásd tőzsdei táblázatunkon.

Estitőzsde. Kezdetben a hangulat kissé nyomott volt, de későbben érkezett külföldi árfolyamokra az irány ismét megszilárdult. Osztrák hitelrészvények 231.20—231.60 és 232.70—232.50-en záródtak. Magyar hitelrészvények 225.50, magyar aranyjáradék 84.75—84.90.

—

Marhavásár.

Bécs, febr. 24. (Az „Egyetértés“ távirata.) (St. marxi marhavásár.) Be volt jelentve 2531 db, e jelentés zárlatáig 2524 db volt a piaczon és pedig 1796 db magyar, 463 db lengyel, — 162 darab bukovinai és 173 darab német. Csekély készlet folytán az üzlet igen élénk volt és az árak — melyek 1—1.50 emelkedtek — a következők: magyar nehéz 52—59.50, legfinomabb 60, lengyel 54—55.50, német 53—60 frt 100 kilogrammonként.

—

Vidéki-piaczok.

Arad, febr. 22. (Gabnaüzlet.) Buzában e héten meglehetős élénk forgalom volt, malmaink gyorsan vásároltak s miután a behozatal a rosz utak miatt csekély volt, üzérkedési kezekből több ezer métermázsa buza vásároltatott javult árak mellett.

Rozs folytonosan lanyha, az árak változatlanok.

Árpa lanyha, e czikkben is kevés forgalom volt; az árak teljesen változatlanok.

Zab igen gyengén kelt, szintén változatlan árak mellett.

Kukoriczát keveset hoztak be, minek folytán az árak 4 frt 30 krra emelkedtek mmázsánkint, mely áron szeszgyáraink könnyen vásárolnak.

(Szeszüzlet.) Tartósan gyenge forgalom mellett az üzlet a mult héten is nyugodt maradt. A forgalom korlátolt. Készáru nagyban hordó nélkül 26 frt, — 26 frt 50 kr, részletben 27 frt hordó nélkül, 29 frt 25 kr hordóstól per 100 liter %.

B.-Csaba, febr. 23. (Gabnaüzlet.) Buza 7—8 frt 20 kr. Árpa 5 frt. Kukoricza 3 frt 90—4 frt 15 krajczár. Zab 5 forint, száz kilogrammonkint.

Győr, febr. 23. (Gabnaüzlet.) Csendes irány és gyenge forgalom mellett a buza legutóbbi árai változatlanul megmaradtak, miután tulajdonosok készlet hiányában a kinálástól tartózkodtak s engedményekbe nem bocsájtkoztak. Buza ára 8 frt 25—40 kr. Rozs üzlet nélküli, névleges árral bir, épen ugy árpa is, miután csak finomabb áru kerestetik, s olyan nem lévén raktáron, forgalom sem jöhetett létre. Zab forgalom nélkül. Árak gyengén tartják magukat 5 frt 80 kr., 6 frt 10 kr. Kukoricza változatlan árral bir; készlet nélkül 4 frt 30 kr., 4 frt 40 kr.

Veszprém, febr. 23. (Gabnaüzlet.). Legjobbnemü buza 78 klgramm 9 frt. Középszerü 74 klgramm 8 frt 50 kr. Legalábbvaló 76 klgramm 7 frt 60 kr. Legjobbnemü rozs 72 klgramm 5 frt 60 kr. Középszerü 71 hlgramm 5 frt 46 kr. Legalábbvaló 70 klgramm 5 frt. Legjobbnemü árpa 65 klgramm 6 fr. Középszerü 64 klgramm 5 forint 20 kr. Legalábbvaló 62 klgramm 5 frt. Legjobbnemü zab 40 klgramm 5 frt 20 kr. Középszerü 39 klgramm 5 frt 10 kr. Legalábbvaló 38 klgramm 5 frt. Legjobbnemü kukoricza 74 klgsamm 4 frt 60 kr. Középszerü 73 klgramm 4 frt 40 kr. Legalábbvaló 72 klgramm 4 frt 10 kr.

N.-Kanizsa febr. 22-én. (Az „Egyetértés“ tudósitása.) Időjárásunk tegnap óta, egy darabig tartott szép folyama után, ismét esős és a földek tulságos nedvessége a küszöbön álló tavaszi munkákkal szemben gazdáinknál aggodalmakat szül, amelyeket csak számosb derült napok volnának képesek eloszlatni. — A téli takarmányok készlete a lefolyóban lévő évad alatt meglehetősnek mutatkozott, és a marha-állományok egészségi állapota kielégitő. A marha-vásárok azonban egyaránt a legnagyobb élettelenség képét mutatják épugy szarvasmarha mint hizlaltakban; ez utóbbi ugyan egy darabig élénkebb szint mutatott, de csak is mutatkozott.

A gabna üzleti stagnátió tartós; de az aprónkint szállitásra kerülő tételek mégis csak apasztják a készletek mennyiségét — és végre is — az uj aratásig — igénytelen felesleg marad. A főpiaczokról jelzett élénkebb hirek árviszonyainkra sem maradtak befolyás nélkül és a lefolyt hét alatt 20—40 krnyi emelkedést eredményeztek. Ez iránylat azonban csak névszerinti, mig bizalomra és tágasabb forgalomra kilátást nem nyujt a helyzet. Csupán kukoricza kerestetik és vétetik jobban, kivált az ugy nevezett cinquantin fajban: mely 5.10 kron talál megfelelő minőségben elhelyezést.

Piaczi árainak 100 krgként minőség szerint. Buza 7—7.50, Buza 7.70—8.20, Buza 8.50—8.75. Kukoricza 4.25—4.50. Cinquantin 5.10. Rozs 5.50—5.75. Bükköny 4.25. Bab fehér 7.25. Bab tarka 5.50—60 kr.

—

Vegyes közlemények.

A székesfehérvári kiállitáson való részvétel czéljából a budapesti kiállitók ma értekezletet tartottak. Elnök felhivja az egybegyülteket, hogy a Székesfehérváron tartandó kiállitáson minél számosabban vegyenek részt, mivel ez érdeköket jobban előmozditaná, mint egy világkiállitás. Posner Károly Lajos a kiállitási bizottság elnöke a gyülés tudomására hozza, hogy a kiállitási tér alkalmas s kényelmes voltáról meggyőződött, hogy eddig mintegy 80 kiállitó jelentkezett s további jelentkezések egész márczius 15-dikéig fogadtatnak el. Kijelenti továbbá, hogy a déli vaspályatársaság a kiállitási tárgyak odaszállitásáért a teljes szállitási dijt követeli, ellenben azok visszaszállitását dijmentesen eszközli. A kiállitók a kiállitandó tárgyak számára a szekrényeket maguk állitják elő, mig a kisebb kiállitók rendelkezésére 20, a párisi világtárlatból megvett szekrény jutányos áron szolgáland. Lederer a kiállitási bizottság nevében kijelenti, hogy a Jury tagok negyed része a kamarából fog választatni. Kéri a gépkiállitókat, hogy kiállitási szándékukat idejekorán legyenek szivesek bejelenteni, mivel egy külön gépcsarnok fog épittetni, s igy eleve kell a szükséges térről gondoskodni. — Azon kérdésre, vajjon a a Jury tagjai a mennyiben kiállitók praeimirozhatók-e, Lederer, mint a végrehajtó bizottság titkára azon felvilágositást adja, hogy e kérdés egy rövideden összeülő bizottság vitatárgyát fogja képezni. Kochmeister Frigyes báró, e kérdést illetőleg oda nyilatkozik, hogy ő in principio a juryk megjutalmazhatásának nincs ellenére, de ezt oly módon szeretné, ha a jury tagjai a saját kiállitásukat illető kitüntetési kérdésben hozott határozatuk egy superjury által felülvizsgáltassék. Posner azon nézetnek ad kifejezést, hogy helyesebb volna, ha a jurorok kitüntetésben nem részesülnének. Elégedjék meg a bizalommal, mely őket jurorrá emelte. Falk nem látja be, mért ne részesülhetnének a jurorok is kitüntetésben, a részrehajlatlanság megóvására elégséges, ha a jurorok azon esetben, ha saját kitüntetésök kérdése forog fenn, a teremből távoznak. A gyülekezet Pozner nézetét egyhangulag a magáévá teszi. Brückler azon kérdést intézi az elnökhöz, vajjon a kiállitott szeszes italok után kell-e regale adót fizetni, mire elnök nemmel felel; egyuttal az értesitést kivánó feleket figyelmezteti, hogy a kiállitási bizottság irodája naponta 2—3 nyitva van, a hol minden a kiállitásra vonatkozó kérdésekre átasitást nyerhetnek. A gyülés azután véget ért.

** **Gazdasági tudósitók** A földmivelési- ipar- és kereskedelmi miniszterium a rendes gazdasági tudósitói tisztre Pestmegyében a következő földbirtokosokat kérte föl: Katona Lajos (kecskeméti felső járás), Sivó Gyula (kecsk. alsó j.), Tóth Ferencz (Kis-Kun f. j.), Danielis Károly (Kis-Kun a. j.) Irsay József (pesti f. j.), Halász Móricz (pesti közép j.), Ráth Ignácz (pesti a. j.), dr. Málnay Ignácz (pilisi f. j.), Lőwy Mór (pilisi a. j.), Gyulácsy Ferencz (solti felső járás) Szabély Antal (középső j.), Sigray László (a. j.) Szalacsy Sándor (váczi f. j.), Karpelisz Albert (váczi a. j.). Ezek feladata abból áll, hogy a nagyban termeltetni szokott gazdasági növények tenyésztésének megindulásától fogva a termények betakaritásáig terjedő időszakban vagyis márcziustól novemberig két heti időközökben, a többi hónapokban pedig a szükség szerint jelentést tesznek s ezenkivül rendkivüli esetekben pl. az elemi csapások látogatása és az évenkint egyszer előforduló aratási eredmények összeállitása alkalmával a miniszterium külön intézendő megkereséseinek tesznek eleget. A rendes jelentések az időjárás, a vetések, a gyümölcs s a szőlő állása, a marhaállomány állapota, a munkaerő bére s hasonlókra vonatkozó adatokat foglalják magukban. A jelentések sok irányban birnak értékkel a gazdaközönség részére, de érdeklik a gazdászati pályán kivül álló, kivált az üzleti köröket is, a mennyiben a várandó termés mennyisége és minősége iránt jó eleve tájékozás nyujtván, az összes terményforgalom szabályozására jelentékeny befolyást gyakorolnak és segédeszközül szolgálnak a terménystatisztika adatainak megállapitására is.

A Rába szabályozás tárgyában a mult héten zajos és izgatott gyülések tartattak Győrött. E gyülés a legszomorubb eredményre vezetett. A többség — melynek élén Tóth Bálint és Maráz kanonok állott — a bemutatott s hat millióra tervezett költségvetést, valamint a terveket nem akarta felülvizsgáltatni, egyáltalában nem akarta a szabályozást, hanem azt ajánlotta, hogy a társulat oszoljon fel. Ez ajánlatra Radó Kálmán elnök lemondott s vele együtt az egész választmány. A Rába-szabályzó társulatot most ideiglenesen Krisztinkovics Ede igazgató képviseli. Különben az ügy rendezésére kormánybiztost kértek.

A magyar leszámitoló- és pénzváltóbank évi rendes közgyülését ma Dutschka Vincze elnök azon kijelentéssel nyitotta meg, hogy a jelenlevő 17 részvényes 4917 drb részvényt tett le s 242 szavazatot képvisel, minélfogva a közgyülés határozatképes. A Holl Fr. igazgató által felolvasott évi jelentés szerint a forgalom az igen jövedelmező értékpapirüzletben felette nagy volt, ugy, hogy a mult évit öt millió forinttal haladta meg; s a brutto haszon 189.668 frtot tesz ki, miből levonva mindennemü kiadást, a tiszta nyeremény 68421 frt 24 kr. Alapszabályszerü levonások után az igazgatóság 31500 frt felosztását hozza javaslatba, ugy, hogy minden 100 frtos részvényre 11 frt esik, a mi 11% kamatnak felel meg. Ezen osztalék már a mai nap felvehető, bár a szelvény csak april 1-jére szól. A jelentés tudomásul vétetvén, az osztalék a javasolt módon állapittatott meg s a felügyelő bizottság jelentésének meghallgatása után a fölmentvényt ugy az igazgatók, mint a felügyelők részére megszavazták. Végül a mult évi felügyelő bizottságot közfelkiáltás utján dr. Beck Hugo, Kleiner Ármin és dr. Lovik A. urakból ujra megalakitották.

A pestis és Oroszország közlekedése a külfölddel. Szent-Pétervárról sürgönyzik, hogy egy tegnap tartott minisztertanács azon kérdés fellett tanácskozott, mily eszközöket kellene megragadni, hogy a német és osztrák-magyar határzár folytán a közlekedés a külfölddel ne szenvedjen akadályt. Határozat nem hozatott, de az eszközök előteremtésével a közlekedési miniszterium bizatott meg.

„Bécsi Lloyd“. A bécsi gabnakereskedők a pesti Lloyd társaság mintájára egy társaságot akarnak szervezni. Azt hiszik ugyanis, hogy mint Lloyd-társaság tekintélyesebben léphetnek fel érdekeik védelmére.

Az ezüst Londonban. Mig nálunk az ezüst megvetett szerepet kénytelen játszani, addig Londonban — mint onnan jelentik — az ezüstpiacz hangulata a legjobb. És emellett azt ezüstkészlet oly csekély, hogy legkisebb keresletnek is alig lehet megfelelni.

Marhavész a galicziai határon. A kereskedelmi miniszteriumhoz érkezett távirati tudósitás szerint, irja a „Gy. F.“, Gácsország tizenegy kerületében kiütött a marhavész. E tizenegy kerület közül kilencz az orosz határszél mentében esik, kettő pedig a Grabovi és Ruszki Sáros- és Beregmegyéinkkel határos. A miniszterium katonai fedezet alatti szoros határzárt azonnal elrendelte és ma Liptay István osztálytanácsost küldte ki a helyszinére.

** **Bukások.** Prágából a „D. Zeit.“ egy feltünést keltett esetről értesül. Ugyanis Adam országgyülési képviselő és gyártulajdonos mindenki nagy meglepetésére hirtelen beszüntette fizetéseit. A passivák 150,000 frt tesznek. Reménylik, hogy az ügyet a törvényszék mellőzésével is el lehet intézni, annál is inkább, mivel Adam bukását is a meglepő angol és spanyol bukások okozták. — A bécsi lapok még a „Kobek és Aegidi“ ékszerész czég és a „Krausz és Niklas“ bizományi czég bukását jelentik.

A csődtörvény javaslat tárgyában összehivott enquete tegnap az igazságügyminiszter elnöklete alatt folytatólagosan tanácskozott a kényszerkiegyezés módozatairól. Az enquete a többi közt odanyilatkozott, hogy a kényszerkiegyezésnek nincs helye: 1), ha a törvényes formák meg nem tartatnak; 2) oly körülmények közt, ha biztos adatok léteznek arra nézve, hogy a közös adós egyes hitelezőknek titokban előnyöket biztositott, csakhogy a kiegyezés létrejöjjön; 3) ha a kényszerkiegyezés megtámadja a közös hitelezőknek érdekeit. — A kényszerkiegyezés felett a tanácskozások folytattatni fognak.

Gabnakiviteli tilalom meghosszabbitása. Konstantinápolyban székelő nagykövetünk jelentése szerint a török kormány a trapezunti vilajetben fennálló gabnakiviteli tilalmat a legközelebbi aratásig meghosszabbitotta.

A zugligeti nyárilak részvénytársulat ma tartotta Eberling Gusztáv elnöklete alatt rendes közgyülését. 37 részvényes által 581 darab részvény tétetett le. A határozatképesség konstatálása után felolvastatott az évi jelentés, melyből következőket közlünk. 1878-ik évben ujból befektetett 1007 frt 22 kr. A bevétel volt: 1878-ban 11.622 frt 94 kr. Kiadás 9229 frt 84 kr. Az évi nyeremény e szerint 2393 frt 10 kr, 900 frttal kevesebb, mint 1877-ben. A nyeremény kitüntetése hosszas vitára adott alkalmat, mert szakértők azt állitották, hogy ezen kitüntetett összeg — minthogy az intézetnek a hazai takarékpénztárnál 25 ezer forintnyi adóssága van, melyre évenkint körülbelől 2000 frtot köteles visszafizetni, ez pedig a teherrovatban nem szerepel — fiktió — s a valónak nem felel meg. Egyátalában hevesen megtámadtatott, az egész mérleg összeállitása, s ezzel együtt a könyvelési kezelés. Végül elfogadtatott a nyereményképen kitüntetett összeg „felesleg“ czim alatt s a közgyülés elhatározta, hogy ezen összeg nem osztatik szét osztalék gyanánt, hanem előiratik a jövő évre. Ezek után kiadatott a felmentvény is, és az eddigi öt igazgatótanácsos helyett a kezelés egyszerűsitése miatt csak három választatott meg.

Az első pesti spodium- és csont-lisztgyár részvény-társulat, Maehlup Adolf elnöklete alatt ma tartá XI-ik rendes közgyülését. Letétetett 380 részvény 280 szavazattal. A határozatképesség megállapitása után Diamant igazgató felolvasta az üzleti jelentést, melyből következőket közlünk. Ugy mint a lefolyt években ez időszerint is azon kellemes helyzetben van az igazgatóság, hogy a lefolyt évről kedvező eredményt jelenthet. A gyártás rendes keretében mozgott és az elárusitás kielégitő. A társulat gyártmányainak jó hirneve megszilárdult. Passiváját a társulatnak nincsen, mig az ingó vagyon 135,754 frt 41 krt képviselt. Ebből tehát világosan kitünik, hogy a vállalat teljesen consolidálva van. A nyeremény és veszteségi számla a költségek levonása után 28,804 frt 80 krt, ebből hozzáadva az 1877-iki évről 534 frt 59 krt, összesen tehát 29,339 frt 39 krt tüntett fel. Ebből kiosztani elhatároztatik 1200 drb részvény után 12%-ék = 24 frt, mely összeg a f. é. aprilis 1-én esedékes szelvény beváltására szolgál. A fennmaradandó 539 frt 39 kr. 1879-ik évre iratik át. Az igazgatóság inditványa folytán a f. é. april 1-én beváltandó szelvények már holnapi naptól kezdve fizettetnek ki.

Az első magyar gyapjumosó és bizományi részvénytársaság ma tartotta Visontai Kovács László elnöklete alatt rendes évi közgyülését. Jelen volt 13 részvényes 104 szavazattal. Dr. Steinbach közjegyző által felolvasott üzleti jelentésből a következőket közlünk: A termelők által ezen évben sem küldetett több gyapju mosás végett a gyárba, mint az előző években. Hogy a termelő közönség a mosásra jobban serkentve legyen, a mosási dijak ujból leszállittatnak. A mügyapju és hamuzsir ezen évben is hoztak mérsékelt hasznot. Külföldre eladatott 73780 kilo mügyapju és 27500 kilo hamuzsir Az előlegezési és bizományi üzlet nem gyarapodott ez évben, a tengertuli gyapjuk által lenyomott rosz árak miatt. Áttérve az 1878-ki mérlegre, kiemeltetik, hogy: 232 megbizó által átvétetett 659.742 k. zsirban nyirt 58.579 timár, 162.965 k. átmosott gyapju össz. 881.286 m. gyapjut gyári mosás végett. Összes bevétel volt: 85.978 frt 75 kr. Kiadás 70.082 frt 23 kr. A tiszta nyereség tehát 15.896 frt 52 kr. Leszámitva ebből a tartalék számára 3 százalékot 476 frt 89 kr. Az igazgatóság felügyelő bizottság járulékait 3479 frt 30 kr marad 12.240 frt 33 kr. Ehez a mult évi maradvány áthozatal 11.240 frt 33 kr. A rendelkezésre álló összes nyeremény összege 23.910 frt 08 kr. Ebből szétosztani elhatároztatott: 7000 darab részvény után 12 frt 8400 frt. Az elsőbbségi részvények után származó lebegő adósság törlesztésére 8000 frt forditatik. Az igy fennmaradó 7510 frt 08 kr. pedig az 1879. évnek nyereség és veszteség számlájára iratik. A jelenleg elsőbbségi részvények adósságára megszavazott 8000 frttal az ezek terhére felvett lebegő kölcsönből 16000 frt van törlesztve s csak még 8000 frt marad fel, melyet a társulat ezen év folytán fog lefizetni. A jelenlevő részvényesek, a jelentést általános helyesléssel fogadták s a fölmentvény egyhangulag megadatott. Az igazgatóságból kisorsolt Karpelesz Albert ujból megválasztatott.

** **A pesti molnárok és sütők** gőzmalom részv. társaság az 1878-iki forgalmi évre a következő mérleget állitja fel. Vagyon: Telekbirtok 26,943 frt 11 kr. Épületek 236,973 frt. Gőzgépek 52,080 frt. Malom berendezési 156,535 frt. Tüzoltó előkészületek 5835 frt. Irodai butor 400. Kézmüszerek 1894. Malomszerek 400. Fogatok 5445. Biztositási dijak. Pénztár 23,778.12. Pesti első hazai takarékp.-náli követelés 382,629.29. Váltó 10.889 frt 83 kr. Adósok 355,349 frt 73 kr. Buza 210.252 frt 94 kr. Örlemények 197.785 frt 57 kr. Zsák 14.723 frt 96 kr. Anyag 5.209 frt 07 kr. Fogatok költsége 916 frt. Összesen: 1.694,169 frt 42 kr. Teher. Részvénytőke 600.000 forint. Elfogadvány 654.880 frt 25 kr. Beteg munkások pénztáralapja 1644 frt 51 kr. Óvadékok 225 frt. Különféle hitelezők 42.574 frt 04 kr. Osztalék (fel nem vett) 280 frt. Kétes követelések 15.863 frt 64 kr. Tartalékalap 214.034 frt 59 kr. Segély-alap 11.363 frt 41 kr. Jutalék 17.365 frt 44 kr. tiszta nyeremény 135.938 frt 54 kr. E szerint a kibocsájtott 3000 drb 200 frttal befizetett részvényre, részvényenkint 45 frt 22½%-ék esik.

A Pest-külvárosi takarékpénztár ma tartotta Szabó Endre elnöklete alatt rendes évi közgyülését. 53 részvényes által letétetett 427 részvény. Jelen volt 32 részvényes 308 szavazattal. A határozatképesség után elnök meleg szavakban üdvözli a megjelent részvényeseket. Vissza tekint a mult idő mostohaságára a Ferencz- és Józsefvárosi takarékpénztárok, később pedig a budai ipar és népbank bukására, mely állapot a külvárosi takarékpénztárra is visszahatott, a mennyiben mindig nagyobb pénzkészletet kellett tartani, hogy a netán támasztott igények kielégitessenek. De mind ezeknek daczára az igazgatóság minden törekvése oda irányult, hogy az intézet, habár lassan, de biztos léptekkel haladjon előre, és ezen czélt elérni, teljesen sikerült. Ezután felolvastatott az évi jelentés, melyből kitünik, hogy az intezetnek a lefolyt évi tiszta nyereménye 11.845 frt 62 krt tesz ki, mely összegnek felosztása következőleg eszközöltetett: 592 frt 25 kr. = 5%-ék a tartalékalaphoz csatoltatik, 2800 frt az igazgatóság jutaléka, 236 frt 90. = 2%-ék a társulati tisztviselők jutaléka 118 frt 45 kr. 1% jótékony czélokra és 8009 frtot a 2000 drb szelvénynek 4 frtonkénti beváltására forditta-tik. A fenmaradó 97 frt 47 kr pedig a jövő évi nyeremény és veszteség számlára iratnak. Az osztalék folyó hó 24-dikétől kezdve fizettetik ki. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése egy hangulag tudomásul vétetvén, az igazgatóságnak köszönetszavazás mellett kiadatott a felmentvény. A vagyonmérlegből következő összegeket emelünk ki: Vagyon: Társulati házban 230,000 frt. Betáblázás által biztositott követolések 23286 frt 85 kr. Elhelyezett összegek 61000 frt. Kötelezvények kamataiban 6171 frt 08 kr. Készpénzben 35315 frt 75 kr. Függő követelésekben 11884 frt 97 kr. Értékpapirokra adott előlegekben 15242 frt. Kötelezvényekben 9751 ft 14 kr. Bankváltókban 319376 ft 83 kr. Teher: Részvénytőkében 300,000 frt. Előre bevett kamatokban 2770 frt 81 kr. Betétek és tőkésitett kamatokban 394.199 frt 67 kr. Tartaléktőkében 2898 frt 34 kr. Nyeremény és veszteség számla 11,845 frt 06 kr. A megejtetett választásnál igazgatók lettek: Molnár Endre, Egert József, idősb Egenhofer Péter, Deutsch Jakab és Röser Miklós, vezérigazgató Antony, felügyelők: Amon József, Nasztl Mór, Márkus Ignácz és Kerstinger György. Ezzel elnök a közgyülést befejezettnek nyilvánitá.

Az osztrák-magyar bank kimutatása f. é. február hó 15 dikéről: **Követelések:** Érczkészlet 162,369.868 frt 80 kr. Érczben fizetendő váltók 13,780.942 frt 35 kr. Leszámitolt váltók és értékpapirok: Bécsben 27,809.462 frt 69⁵ kr. az osztrák fiókintézetekben 30 477.368 frt 19⁵ kr, Budapesten 20.653.254 frt 26 kr, a magyar fiókintézetekben 2.986.455 frt 56 kr, összesen 81,926.540 frt 71 kr. Kölcsönök kézi zálogra: Bécsben 12,347.200 frt, az osztrák fiókintézetekben 8,948.700 frt, Budapesten 4 565.800 frt, a magyar fiókintézetekben 2,140 ezer 700 frt, összesen 28,002.400 frt. Beváltott szelvények föltehermentesitési kötvényekről 35.903.77⁵. Államjegyek 4,112 609 forint. A birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok államkormányának kölcsönadóssága az 1878 évi junius 27-ki törvény szerint (birod. törv. lap 65-dik szám) 79,748.918 78 Jelz. kölcsönök 106.153.440 frt 49 kr. A banknak tőzsdeszerüen megvett záloglevelei 4 275.992.65. A tartalékalap értékpapirjai 17,669.373 09. A folyó bevételekből vett értékpapirok 3,300 000.—. A nyugdij-alap értékpapirjai 2,881.466.90. Épületek Bécsben és Budapesten, valamint az összes fundus instructus 2 895 700.32. Kiadások 369.532.91. Egyéb követelések 418,962.81⁵. Összesen 507.941.592.59. **Tartozások:** Bankalap 90.000.000. Tartalékalap 18.104,461.52. Bankjegyforgalom 277,357.020.—. Forgatmányi (giró) betétek 543.328.55. Más azonnal lejáró tartozások: 9.416.[illegible]94.71⁵. Záloglevelek forgalomban 105.656.415.—. Nyugdijalap 2.881 ezer 466.90. A részvényesek között felosztandó 1878-ki II-ik félévi jövedelem 3.450 000.—. Átvitelek az előbbi félévből, folyó jövedelmek és bevételek a záloglevelek kamatolására 3.792.533 frt 60⁵ kr. Egyéb tartozások: 189.372.30. Összesen 507,941.592.59.

* * *

A bank kamatlába 1876. évi aprilis 19-ike óta: Helyi váltók és küldényekért (rimesse) 4½ száztóli, váltótelepek és telepezett küldényekért 5, száztóli kölcsönökért kézi zálogra 6 száztóli.

* * *

E kimutatás szerint Budapesten és a magyar bankfiókok által váltóra s kézizálogra 30.3 millió hitel nyujtatott, ugy hogy a Magyarországnak fenntartott 50 milliónyi dotáczióból 300,000 frt hiányával 20 millió áll rendelkezésre.

A bank üzlete ismét apadt és pedig a leszámitolásnál 4.2 millióval, a kézi zálogüzletnél 404.000 frttal. A csökkenés arányosan oszlik meg az osztrák és a magyar bankhelyek közt. A bankjegyek forgalma 3.4 millióval apadt, a bank birtokában levő államjegyek 1.4 millióval szaporodtak, a mellett emelkedett megint 2.2 millióval az érczkészlet. És ha, tekintve, hogy a már azonnal lejáró tartozások 7.2 millióval szaporodtak, a jegyforgalom még sem apadt nagyobb mérvben, ennek oka az, hogy az utóbbi hétben 3.4 milliónyi osztalék vagy tényleg kifizettetett, vagy miután a kifizetés a közgyülés által elrendeltetett már most az azonnal lejáró tartozások közt számoltatik el. Ezenfölül kiadott a bank ½ millió értékpapirt és visszafizetett giró betétre 657,000 frtot.

A jegytartalék az államjegyekkel együtt 80.9 millió.

** **A pesti „Victoria“ gőzmalom** az 1878-ik forgalmi évre a következő mérleget állitja fel: Vagyon: telekbirtok 44.992 frt 42 kr, épületek 288.690 frt, gépek 270.318 frt; lovak és kocsik 315 frt; butor 270 frt, szerek és szerszámok 4205 forint; biztositási dijak 3286 frt 91 kr, váltó 32684 frt 2 kr, pénztár 38,042 frt 28 kr, utánvételek 1054 frt 13 kr, anyagok 6546 frt 96 kr, kőszén 960 frt, zsákok 35331 frt 25 kr, buza és rozs 240.350 frt 16 kr., őrlemények 52,644 frt 25 kr., adósok: a) követelés: a m. á. hitelbanknál 536,466 frt 11 kr., b) követelés: folyó számlákban 478.744 frt 76 kr. Összesen 2.034,901 frt 25 kr. Teher: Részvénytőke 720,000 frt, elsőbbségi részvények 50,000 frt, elfogadvány 661,756 frt 25 kr., tartalékalap 149,202 frt 96 kr., kétes követelések 41.337 forint 05 krajczár, a Viktoria gőzmalom betegsegélyző alapja 5,050 frt 82 kr., segélyalap 531 frt 58 kr; munkások segélyalap 427 frt 2 kr; elsőbbségi részvények kamata 320 frt; elsőbbségi részvények 200 frt; elsőbbségi részvények osztaléka 14 frt 91 kr; részvénybélyeg 1585 frt 56 kr; a budapesti gőzmalmok általános nyugdijintézet 2000 frt; átvitel rovat 55,272 frt 80 kr; hitelezők 17,052 frt 80 kr; nyer. és veszt. 330,149 frt 77 kr; összesen 2034.900. 25 kr. A 330,149 77 krnyi tiszta nyereséget illetőleg az igazg. következőt inditványoz: 172,800 f., mint osztalék 2400 drb 300 frttal befizetett alaprészvény után, 8000 frt, mint kamat és felülosztalék 500 darab 100 frttal, befizetett elsőbbségi részvény után, ugy, hogy minden alaprészvényre osztalék gyanánt 72 frt, az az 24%, minden elsőbbségi részvényre 16 frt, azaz 16% esik. A felesleg a különféle hátralék alapok dotálására s tantiémerre fog forditatni.

A budapesti III. kerületi takarékpénztár az 1878-ik évre a következő mérleget állitja fel: Vagyon: pénztárkészlet 5904 frt 39 kr elhelyezett pénzek 7148 frt 91 kr, bankváltó tárcza 169 ezer 258 frt 90 kr. hitelváltó tárcza 26,892 frt, különféle adósok 3186 frt 34 kr; összes leltár 1300 frt, összesen 213,690 forint 54 kr. Teher: részvénytőke, befizettetett 992 darab 50 frttal 49,600 frt, tartalékalap 4000 frt, takarékbetétek és tőkésitett kamatok 150,427 frt 95 kr; különféle hitelezők 809 frt 85 kr; hitelegyleti számla a biztositéki alap levonása után 419 frt 51 kr., 1877 nyeremény maradvány 550 frt 56 kr, átviteli kamatok 1568 frt 12 kr; fel nem vett osztalék 1877. évről 31 frt 50 kr, tiszta nyeremény 6283 forint 5 kr, összesen 213,690 frt 54 kr. Az osztalék tehát — az alapszabályszerü dotálások levonása után, minden 50 frttal befizetett részvény után 5 frtot tesz, azaz 10 százalékot.

A pozsonyi iparbank az 1878. évben egy 110,640 frtnyi részvénytőke után egy 11.078 frt 95 krnyi tiszta nyereséget ért el.

Sorsolási naptár 1879. év márczius havára.

A huzás napja.	Az értékpapir neve	Főnyeremény	Legkisebb nyeremény	Kifizetés napja
Márczius 1.	1839-iki osztr. államsorsjegy (utolsó huzás)	300,000 fr. p. p.	500 fr. p. p.	junius 1.
„ 1.	1864-iki osztr. államsorsjegy	200,000 fr. o. é.	200 frt o. é.	junius 1.
„ 1.	Bajor 4% 100 talléros sorsjegy	nyerőszámok 1879. máj. 1-én huzatnak ki		
„ 1.	Szász-meiningeni 7 fr. sorsjegy	nyerőszámok 1879. április 1-én huzatnak ki		
„ 1.	Ágostai 7 fr. sorsjegy	7000 ft ezüstb	9 frt ezüstb.	márcz. 1.
„ 1.	Braunschweigi 20 talléros sorsjegy	nyerőszámok április 1-én huzatnak ki.		
„ 1.	Pappenheimi 7 frkos sorsjegy	3000 ft ezüstb.	7 frt ezüstb.	junius 1.
„ 1.	Ostendei 1858. 25 frankos sorsjegy	8000 frank	30 frank	julius 1
„ 1.	Lille város 3% 100 frankos sorsjegy 1860-ból	25,000 frank	100 frank	april 1.
„ 1.	Brüssel város 100 frankossorsjegy 1862-ből	4000 frank	100 frank	junius 1
„ 1.	Tournai város 3% 50 frk sorsjegy 1873-ből	4500 frank	50 frank	október 1.
„ 1.	Magyar-galicziai vasuti elsőbbség	—	—	szeptember 1
„ 1.	Ostrau-Friedlandi elsőbbségi kötvények	—	—	szeptember 1
„ 1.	Voralhegyi vasuti elsőbbségi kötvények	—	—	szeptember 1.
„ 3.	Alföld-fiumei I. elsőbbségi kötvények	—	—	szeptember 1.
„ 3.	„ „ II. „	—	—	szeptember 1.
„ 6	Állami jótékonycz. sorsjegy	60,000 ft járad.	10 frt	márczius 20.
„ 10.	Orosz 5% 100 rubel sorsjegy 1866-ból	200,000 rubel	125 rubel	junius 13.
„ 15.	Antwerpen város 3% 100 frankos sorsjegy 1874-ből	25,000 frank	100 frank	april 15.
„ 15.	Páris város 4% 500 frankos sorsjegy 1865-ből	150,000 frank	500 frank	augusztus 1.
„ 16.	Milanói 100 lirás sorsjegy	50,000 lira	10 lira	junius 15.
„ 20.	Brüssel város 3% 100 frankos sorsjegy 1874-ből	100,000 frank	125 frank	május 1
„ 21	Aussig-teplitzi vasuti társ. elsőbbs. kötvény	—	—	julius 1.
„ 25.	Prágai lánczhid részvények	—	—	april 1.
„ 31.	Badeni 35 frtos sorsjegy	40000 ft ezüstb.	59 frt ezüstb.	október 1.
„ 31.	Bécsi Tramway-részvények	—	—	szeptember 1.

Nyilatkozat a „legkorábbi székely törökbuza“ ügyében.

Az „Egyetértés“ idei 46. számában Kormuth Gusztáv ur Czeglédről ezt irja: „Én még 1877. évben vettem, miután a megelőző évben a próbát megtettem e kukoricza fajjal, Mauthner urtól nagyobb mennyiséget, s azt elültettem, s a termés oly jól sikerült, miszerint ma 30—40 mmázsát szivesen eladásra bocsáthatok.“ Irja továbbá, hogy készletének faj-tisztaságáról jót áll.

Ugy a gazda közönségnek, mint az általam előállitott „legkorábbi székely törökbuza“ renomméejának érdekében kénytelen vagyok azon nyilatkozatot tenni, hogy az 1877. évben Mauthner Ödön budapesti magkereskedő urnak ezen törökbuzából még nem volt készlete, az 1876. évben pedig ezen törökbuza még átalában nem volt eladásra bocsátva, s azt akkor még kizárólag csak magam miveltem. Tehát Kormuth Gusztáv ur sem az 1876. évben nem tehetett azzal kisérletet, sem pedig 1877-ben Mauthner urtól nem vásárolhatott. Minthogy pedig az általa felsorolt kisérleti, illetőleg bevásárlási datumok valódiságában sem okom, sem jogom nincs kételkedni, ezennel határozottan kinyilvánitom, hogy a Kormuth Gusztáv ur által az „Egyetértés“ 46. számában eladásra felajánlott vetőmag készlet semmi esetre sem lehet a „legkorábbi székely törökbuzának“ fajtiszta magva, hanem bizonyára valamely más fajjal van összetévesztve.

A fajtisztaságról különben is csak azok vállalhatnak felelősséget — s ezek is jobbára csak termelésük első évében — kik a vetőmagot közvetlen tőlem kapták; az én készletem pedig a jelen évre már egészen le van foglalva. Székely-Keresztur, 1879. február 19. **Szentkirályi Árpád,** a nevezett törökbuzának eredeti termelője.

Napirend február 25-én.

Naptár. Kedd. Kath.: Hushagyó kedd. Valburga. Prot.: Valburga. Görög-Orosz: 13. Martin. Napkél 6 óra 51 perczkor. Nyugszik 5 óra 35 perczkor.

Muzeumban nyitva van a régiségtár d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.

Képviselőház ülést tart d. e. 10 órakor.

Eszterházi képtár nyitva d. e. 9-től d. u. 1-ig.

Főv. tanács ülést tart d. e. 9 órakor.

Orsz. régészeti társulat ülést tart d. u. 5 órakor az akadémiában.

Orsz. gazdasági és tanszermuzeum d. e. 10—12 és d. u. 2—4 órák közt nyitva.

Orsz. képzőművészeti csarnok d. e. 9 órától d. u. 5 óráig nyitva.

Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.

Akademiai könyvtár nyitva d. u. 3—7 óráig.

Egyetemi könyvtár d. u. 4—8 óráig nyitva.

Az állatkert nyitva egész nap.

Kalauz.

Miniszterelnökség Budavár, gróf Sándor-palota. Hiv. fogadás szerdán délután 5—6 óráig.

Honvédelmi ministerium Budavár, Szt.-Háromság-tér 123. sz. Hiv. fogadás, vasárnap déli 10—2-ig mindenkor előleges feljegyzés mellett.

Belügyministerium Budavár, országház. Hiv. fogadás, csütörtök d. u. 1—2 óráig.

Pénzügyministerium Budavár, Sz.-Háromság-té 124. sz. Elfogadás, szerdán d. u. 5—6 óráig.

Földmiv. ipar s keresk. ministerium Budapesten Ferencz József-tér Nákó-féle házban. Hiv. fogadás, szerdán d. u. 5—6 óráig.

Közlekedési ministerium Pest, tükör-utcza 1. sz. Hiv. fogadás, csütörtök d. u. 5—6 óráig.

Igazságügyministerium Pest, Deák-utcza 14. sz. Hiv. fogadás vasárnap d. e. 11 órától d. u. 2 óráig.

CSÁVOLSZKY LAJOS
felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos.

Nyilt-tér.

Fővárosi vigadó.

Farsang kedd, 1879. február 25-én.

Nagyszerü

bohócz-estély

3 zenekar

A NAGY TEREMBEN

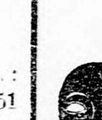

álarczos-bál

A kis teremben

óriási tréfa-bazár

4000 pompás nyeremény tárgygyal!

Minden belépti jegynek egy szelvénye van, melynek nyernie kell!

Cercle orientale élő képekkel

Belépti dij 1 frt. Este a pénztárnál 1 frt 50 kr.

Kezdete 9 órakor.

Jegyek kaphatók a vigadó irodában és az ismert árudákban.

Közelebbbit a nagy falragaszok.

Bakay Nándor szegedi mütani fonó-, szövő- és kötélgyára érdekében, tisztelettel értesiti a hazai közönséget, hogy ezen a család birtokában száz éve fönálló üzlet oly berendezést nyert, a melynek folytán, képviselővé történt megválasztatása mellett is, megrendelőit a legnagyobb pontossággal és lelkiismeretes szilárdsággal kiszolgálandja.

Vasuti szállitó-levelek.

Az uj minta szerint, czégnyomással vagy anélkül nálunk megrendelhetők és pedig:
1000 drb teherszállitó-levél . . 5 frt.
1000 „ gyorsszállitó-levél . . 6 frt 50 krért.
Mindennemü más nyomtatványok nálunk szintén **igen jutányos árakon** megrendelhetők és vidéki megbizások pontosan és csinosan elkészittetnek.

Schlesinger és Wohlauer
könyvnyomda
rostély-utcza, Károly-laktanya.

Rendkivül leszállitott áron.

Az „Egyetértés“ kiadóhivatalában (himzőutcza 1. sz.) kapható

„UTOLSÓ BEBEK“

történeti regény 3 kötetben, irta **Pétery Karoly**.
Ára a 3 kötetnek 3 frt helyett csak 1 frt 50 kr.

Budapesti szinlapok.

Kedd, február 25-én.

NÉP-SZINHÁZ.

SOLDOSNÉ LUIZA asszony mint vendég.

Ágnes asszony.

Eredeti népszinmü 3 felv. Irta Lukácsy Sándor, zenéjét Erkel Gyula. — Személyek:

Forgó Pál	Tihanyi	Filkó	Horváth		
Zsófi	Lukácsyné	Beczi	Terka	Pártéyiné	
Ágnes	Rákosi Sz.	Ferke	H. Dancz N.		
Ilon	Soldosné L.	Csiba	Karikás		
Cséri	Egri	Csibáné	Klárné		
Vércse	Eőry	Pukus	Gyöngyösi I.		
Csillancs	Vidor	Vérna Tamás	Párténi		

Kezdete 7 órakor.

NEMZETI SZINHÁZ.

Sylvia, Diana nymphája.

Mythologiai ballet 2 felv., 4 képben. Barbier és Merante-tól. Szinre alkalmazta Campilli Frigyes, balletmester. Zenéjét szerzette Delibes Leo. Személyek:

Sylvia	Rotter I.	Aminta	Weisz R.		
Diana	Zsuzsanics E.	Orion	Campilli		
Amor	Weiner J.	Görög nő	Dömjén R.		

Ezt megelőzi:

Jeannette menyegzője.

Vig dalmü 1 felv. Irták Carré M. és Barbier Gy. Forditotta Böhm G. Zenéjét szerzette Massé V. Személyek:

Jean	Zajonghy	Tamás	Gonda
Jeannette	Náday	Kis Peti	Huszarek P.

Vasut közlekedési utmutató.

A vonat indul.	A vonatok minősége	Indulási idő
Az osztrák államvaspálya indóházából.		
Budapestről, Vácz, Esztergom, Pozsony, Bécs felé a	gyors vonat szem. vonat	8 óra 30 p. regg. 9 óra 10 p. d. e.
Budapestről Érsek-Ujvárig	» »	9 óra 30 p. este
Budapestről Nagy-Marosig	vegyes von.	11 óra 35 p. d. e.
Budapestről Czegléd, Szeged, Temesvár, Orsova felé	» » szem. vonat » » vegyes von.	4 óra — p. d. u. 7 óra — p. este 10 óra 40 p. éjjel 6 óra 55 p. regg.
Budapestről Czegléden keresztül Szolnok, Arad, Temesvár felé	szem. vona » »	7 óra 25 p. » 6 óra 3 p. d. u.
Budapestről Czegléden keresztül Püspök-Ladány, N.-Várad, Kolozsvár felé	szem. vonat » »	7 óra 30 p. regg. 6 óra 3 p. d. u.
Budapestről Czeglédig	vegyes von.	2 óra 45 p. d. u.
A magyar államvasut (losonczi) indóházából.		
Budapestről Hatvan, Losoncz, Ruttka, Oderberg felé	gyorsvonat vegyes von.	6 óra — p. regg 11 óra 8 p. d. e.
Budapestről Hatvan, Miskolcz, Kassa, Lemberg felé	szem. vonat vegyes von.	3 óra 6 p. d. u. 11 óra 3 p. este
Budapestről Hatvanig	helyi vonat	5 óra 47 p. d. u.
A déli vasut (budai) indóházából		
Budapestről, Székesfehérvár, Kanizsa, Pragerhof, Trieszt felé	szem. vonat » »	7 óra 10 p. regg. 9 óra 35 p. este
Budapestről, Székesfehérvár, Veszprém, Szombathely, Grátz felé	szem. vonat vegyes von.	7 óra 10 p. regg. 11 óra — p. d. e.
Budapestről, Kis-Czell, Pápa, Győr, Uj-Szőny felé	» »	7 óra 10 p. regg.
Budapestről Kanizsáig	vegyes von.	11 óra —. p. d. e.

A vonat megérkezik.	A vonatok minősége	Megérkezési idő
Az osztrák államvasut indóházába		
Bécs, Posony, Esztergom, Vácz felől a	gyorsvonat személy von vegyes von.	10 óra 15 p. este 5 óra 38 p. d. u. 6 óra 7 p. regg.
Érsekujvárról	» »	12 óra 20 p. d. e.
Nagy-Marosról	» »	8 óra 47 p. regg.
Orsova, Temesvár, Szeged, Kecskemét felől a	gyorsvonat szem. vonat vegyes von.	8 óra 8 p. regg. 7 óra 53 p. este 8 óra 31 p. este
Kolozsvár, Nagy-Várad, Püspök-Ladány felől	» » » »	8 óra 45 p. regg. 6 óra 35 p. regg.
Czeglédről	» »	11 óra 54 p. d. e.
A magyar államvasut (losonczi) indóházába.		
Oderberg, Ruttka, Losoncz felől	gyorsvonat vegyes von.	11 óra 2 p. este 11 óra 55 p. d. e.
Lemberg, Szerencs, Miskolcz, Hatvan felől	szem. vonat vegyes von.	8 óra 17 p. este 6 óra 14 p. regg.
A déli vasut (budai) indóházába.		
Trieszt, Pragerhof, Kanizsa, Székesfehérvár felől	pósta vonat » »	6 óra 16 p. regg 8 óra 36 p. este
Grátz, Szombathely, Veszprém felől	szem. vonat vegyes von.	8 óra 36 p. este 3 óra 13 p. d. u.
Uj-Szőny, Győr, Pápa, Kis-Czell felől	» »	8 óra 36 p. este
Kanizsáról	» »	3 óra 13 p. d. u.

Meteorologiai jegyzetek.

A meteorologiai magy. kir. központi intézet időjárás táviratjelentései 1879. évi febr. 24-ről, reggeli 7 óra.

Észlelési állomás	Légnyomás m m	Hőmérséklet C°	Szél iránya	Szél erősség	Felhőzet
Bregenz	—	—	—	—	—
Prága	—	—	—	—	—
Bécs	—	—	—	—	—
Sopron	749.8	0.5	ÉNy	1	borult
Magyar-Óvár	750 2	0 8	ÉNy	1	»
Trencsén	—	—	—	—	—
Beszterczebánya	747.7	1 5	ÉNy	2	borult
Budapest	748 0	6.0	DNy	4	derült
Szolnok	748 8	5.2	D	3	borult
Debreczen	750 1	7.2	D	3	»
Ungvár	748.2	6.5	D	2	»
Szathmár	750.5	9.2	D	5	eső
Nagy-Szeben	753 6	7.8	É	1	»
Orsova	755.1	6.8	—	—	borult
Szeged	749.9	7 9	D	3	»
Csáktornya	748 0	3 5	DNy	1	felhős
Zágráb	749.5	5.8	ÉNy	2	borult
Fiume	—	—	—	—	—
Póla	—	—	—	—	—
Lesina	—	—	—	—	—
Temesvár	754.5	9.8	D	3	borult

A megelőző 24 óra alatti tünemények. A légnyomás mindenütt emelkedett, Temesvártt 12.3 mmrel. A hőmérsék emelkedett Szatmártt és N.-Szeben 7.2 fokkal. Eső Sopron (égi háb. jégeső) 18, M.-Óvár (égi háb. jégeső) 10, Beszterczebánya (égi háb.) 20, Budapest (égi háb. jégeső) 9, Szolnok (égi háb.) 10, Debreczen 4, Szatmár 1, Ungvár 6, Orsova 6, Csáktornya (égi háb. jégeső) 6, Zágráb 4 m. m. Ozon Budapesten nappal 9, éjjel 9.

Vizállás és időjárás.

Február	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik:	Időjárás
24	Budapesten . .	3.43	—	apadt	tiszta
24	Pozsony . .	2.13	—	»	felhős
24	M.-Szigeten . .	0.79	—	»	—
24	Szatmáron . .	2.52	—	áradt	—
24	Tokajban . .	7.32	—	apadt	felhős
24	Szolnokon . .	6.88	—	áradt	—
24	Szegeden . .	6.70	—	»	»
23	Aradon . .	1.23	—	áradt	szeles
23	Nagy-Becskereken	1.52	—	—	»
—	Bezdánnál . .	—	—	»	—
—	Verbászon . .	—	—	—	—
23	Eszéken . .	3.07	—	apadt	felhős
23	Barcson . .	1.91	—	»	»
—	Mitrovitzon . .	—	—	—	—
—	Zimonyban . .	—	—	—	—
23	Sziszeken . .	6.75	—	áradt	felhős
23	Ó-Orsován . .	4.26	—	apadt	»

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzetei (azonos a P. Lloydéval) febr. 24.

Termény	Irányz.	Minőség hektol.	Ár 100 kilogramm. frtól	Ár 100 kilogramm. frtig	Minőség hektol.	Ár 100 kilogramm. frtól	Ár 100 kilogramm. frtig
Buza							
bánsági	szilárd	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
»		76	8.15	8.28	77	8.45	8.60
»		78	8.85	9.—	79	9.10	9.20
»		80	9.25	9.30	81	—.—	—.—
tiszavidéki	»	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
»		76	8.65	8.75	77	8.95	9.10
»		78	9.30	9.45	79	9.50	9.60
»		80	9.65	9.70	81	—.—	—.—
pestvidéki	»	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
»		76	8.35	8.45	77	8.45	8.55
»		78	8.80	8.95	79	8.95	9.10
»		80	9.20	9.30	81	—.—	—.—
fehérmegyei	»	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
»		76	8.35	8.50	77	8.55	8.70
»		78	8.90	9.10	79	9.25	9.35
»		80	9.45	9.55	81	—.—	—.—
bácskai	»	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
»		76	—.—	—.—	77	—.—	—.—
»		78	—.—	—.—	79	—.—	—.—
»		80	—.—	—.—	81	—.—	—.—
északmagyarországi	»	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
»		76	7.80	7.95	77	8.—	3.10
»		78	8.30	8.50	79	8.55	8.65

Termény	Irányzat	Faj	Minőség hectoliterenk.	Ár 100 kilogrammonként frttól	Ár 100 kilogrammonként frtig
Rozs	szilárd	—	70—72	5.60	5.80
Árpa	»	takarmány	60—62	5.40	5.75
»	»	égetnivaló	62—64	6.60	7.20
»	szilárd	sörfőzdei	64—66	7.40	8.50
Zab	»	—	36—40	5.10	5.60
Tengeri	»	bánsági	75	—.—	—.—
»	»	másnemű	73	4.40	4.50
Repcze	lanyha	káposzta	nélkül	—.—	—.—
»		bánsági	»	—.—	—.—
Köles	szilárd	—	»	5.20	5.50
Kendermag	»	—	»	—.—	—.—

Szokványgabona, határidőre	Irányzat	Határidő	100 kilogramm ára pénzben	100 kilogramm ára áruban
buza	—	tavaszra	8.55—	8.60—
rozs	lanyha	»	—.—	—.—
tengeri	csendes	május—junius	4.87—	4.90—
zab	»	—	—.—	—.—
repcze	lanyha	tavaszra	$5.37\frac{1}{2}$	$5.42\frac{1}{2}$
bánáti		aug.—szept.	$13\frac{1}{8}$ $12\frac{7}{8}$	$13\frac{2}{8}$ 13 —

Szilva lanyha bosn. hord. p. 15.50 á. 16.— zsák. p. 15.— á. 16.— szerb. p. 14.25 á. 14.75
Szesz lanyha, régi módu élesztő, h. n. p. 29 25 áru 29.50.
» » uj módu és burgonya, p. 26.50, á. 27.—.

Értékpapirok

Államadósság	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
Magyar vasuti kölcsön . . . . befizet. 120 frt	103.—	103.50
Gömöri államvasuti záloglev. . . . 100 frt	—.—	—.—
Magy. keleti vasut I. kib. . . . » 300 frt	63.75	64.25
» » » II. kib. . . . » 200 frt	76.—	—.—
Magy. kel. vasuti államkötv. ar.	67.—	67 50
Magy. sorsjegy-kölcsön 100 frt	84.50	85 —
» » 50 frt	84.50	85.—
1871-iki magy. államk.-kölcsön v. strl. f. ez. 5%	—.—	—.—
1872-iki » v. strl. f. ez. 5%	—.—	—.—
1873-iki magy. kir. kincstári utalv. f. ez. 6%	—.—	—.—
1874-iki » f. ez. 6%	118.—	118.50
Magy. aranyjáradék 6% adómentes	84.85	85.—
» földtehermentesitési kötvények	81.50	82.—
» » 1867. záradékkal	77.50	78.—

Értékpapirok	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
Magy. földtehermentesitési kötvények temesi	76.50	77.—
» » 1867. záradékkal	75.—	75.50
» » horvátországi	—.—	—.—
» » erdélyi	76.50	77.—
Magy. orsz. jel. urbéri válts. kötv. (100 frt) 5%	—.—	—.—
Szőlődézsma váltsági kötvény (100 frt)	$82.\frac{3}{8}$	82.75
Osztrák államadósság papirban 5%	63.50	63.75
» ezüst kamat jan.—jul. 5%	64 50	65.—
» apr.—okt. 5%	64.50	65.—
» kisorsolás 1860-ból á 500 frt	115.—	116 —
» 1860-ból á 100 frt	125.—	126. —
» 1864-ből á 100 frt	149.—	150. —
» 1864-ből á 50 frt	148.—	149.—
Pest város kölcsöne 1871-ből 6%	90.—	—.—

Osztal. 1877-re.	Értékpapirok	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
	Biztositó társulatok.		
192.—	Első magy. bizt. társ. . befiz. 800 frt	2275.—	—.—
45.—	Pannonia viszb. társ. . » 300 »	595.—	605.—
9.—	Pesti bizt. intézet . . » 100 »	106.75	107.25
15.—	Unio viszbizt. társ. . » 300 »	120.—	122.—
	Vasutak.		
—.—	Alföld-fiumei . . » 200 »	121.—	121.50
—.—	Déli vasut . . » 200 »	—.—	—.—
—.—	Éjszakkeleti vasut . . » 200 »	118.50	119.50
—.—	Erdélyi vasut . . » 200 »	—.—	—.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut . » 200 »	—.—	—.—
—.—	Osztrák államvasut . » 200 »	250.—	251.—
15.—	Pécs-barcsi vasut . » 200 »	—.—	—.—
—.—	Vágvölgyi vasut . » 200 »	—.—	—.—
—.—	Osztr. dunagőzhaj. társ. » 500 »	—.—	—.—
—.—	Budai hegypálya . » ( ) »	78.—	80.—
—.—	Pesti közuti vaspálya » 200 »	227.—	228.—
	Bankok.		
6.—	Ált. m. municip. hitelb. » 200 »	—.—	—.—
21.—	» » hitelbank . » 200 »	226.—	226.50
—.—	Bihari keresk. bank » 140 »	—.—	—.—
—.—	Franko-magy. b. (lesz. a.) » 200 »	—.—	—.—
—.—	Horvát leszámitoló-bank » 200 »	—.—	—.—
3.—	Iparbank, budapesti . » 100 »	42.—	44.—
—.—	Kisbirt. földh. intézete » 80 »	—.—	—.—
2.—	Lipótv. bank rész.-társ. » 100 »	35.—	35.50
—.—	Magy. ált. földh. részv. ts. » 140 »	—.—	—.—
2.—	Magy. jelzálog hitelb. » 60 »	—.—	—.—
13.—	Osztr. hitelintézet . » 160 »	231.90	232.—
8.—	I. magy. iparbank . » 200 »	126.—	128.—
41.—	Pesti keresked. bank . » 500 »	585.—	588.—
3.—	Pest-budai kézm. bank » 100 »	58.—	60.—
14.—	Sziszeki hitelbank . » 100 »	—.—	—.—
	Takarékpénztárak.		
7.—	Országos központi . » 100 »	92.50	93.—
200.—	Pesti első hazai . » 1000 »	2540.—	2560.—
30.—	Pest-budai fővárosi . » 200 »	380.—	385.—
60 —	Pesti külvárosi . » 150 »	51.—	52.—
8.—	Pakrac-daruvár-kutinjai » 50 »	—.—	—.—
—.—	Vas-zalamegyei első . » 100 »	—.—	—.—

Osztal. 1877-re.	Értékpapirok	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
	Gőzmalmok.		
50.—	Concordia-malom . . befiz. 500 frt	550.—	555.—
125.—	Első budapesti . . » 500 »	1450.—	1475.—
30.—	Erzsébet . . » 200 »	288.—	292.—
50.—	Hengermalom . . » 500 »	780.—	800.—
36.—	Lujza . . » 160 »	253.—	255.—
40.—	Molnárok és sütők . » 200 »	362.—	364.—
200.—	Pannonia . . » 1000 »	1650.—	1675.—
60.—	Viktoria . . » 300 »	482.—	485.—
	Különféle vállalatok.		
7.—	Alagut . . » 105 »	78.—	80.—
20.—	Ganz és társ. vasöntőde » 400 »	238.—	240 —
25.—	Gschwindt-féle szeszgyár » 200 »	265.—	270.—
12.—	Gyapjum. és biz. t. első m. » 200 »	145.—	—.—
32.—	Kereskedelmi test. épülete » 210 »	—.—	—.—
20.—	Könyvnyom. „Athenaeum“ » 200 »	380.—	—.—
50.—	» Pesti részv. t. » 500 »	530.—	—.—
—.—	Kőszén és téglagyár . » 200 »	36.—	38.—
—.—	Rima-murányi vasmű . — —	—.—	—.—
7.—	Salgó-tarjáni kőszénb. » 100 »	91.—	93.—
—.—	» » vasöntöde » 100 »	76.—	78.—
—.—	Schlick-féle vasöntöde » 200 »	60.—	61.—
35.—	Serfőzde első magy. . » 500 »	405.—	405 —
15.—	Sertéshizlaló . . » 200 »	135.—	140.—
—.—	Sóskuti kőbánya . . » 200 »	—.—	—.—
22.—	Spodium és csontlisztgyár » 200 »	248.—	—.—
5.—	Szálloda részvénytársaság » 200 »	—.—	—.—
—.—	Tégla és mészégető, ujlaki » 200 »	22.—	26.—
—.—	Téglagyár, kőbányai . » 400 »	69.—	70.—
	Záloglevelek.		
	Magy. földhit. int. papir értek. . $5\frac{1}{2}$%	96.—	96.25
	» » » » 5%	88.50	89.—
	» » » arany v. ezüst 5%	104.—	104.50
	» jelzálogbank . . $5\frac{1}{2}$%	83.50	84.25
	» ált. földh. részv. társ. 6%	—.—	—.—
	» » » » $5\frac{1}{2}$%	—.—	—.—
	Pesti kereskedelmi bank . 6%	—.—	—.—
	Kisbirtokosok földhitelintézete 7%	96.50	96.75
	» » 6%	95.—	—.—
		85.—	—.—
	Elsőbbségek.		
	Dunagőzh. társ. . . befiz. 300 frt 5%	—.—	—.—
	» » . . » 300 » 6%	—.—	—.—

Értékpapirok	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
Északkeleti vaspálya . 5% befiz. 300 frt	—.—	—.—
» » ar. 5% » 300 »	—.—	—.—
Magy. galicz. vasp. . 5% » 300 »	—.—	—.—
I. erdélyi vaspálya . 5% » 200 »	—.—	—.—
„Hitel“ földh. és szöv. 5% » 100 M.	—.—	—.—
Győr-sopron-ebenf. vas. 6% » 200 frt	—.—	—.—
Kassa-oderb. vasut . 5% » 200 »	—.—	—.—
Vágvölgyi vasut . 5% » 200 »	—.—	—.—
» » részk. $7\frac{1}{2}$% » 200 »	—.—	—.—
Budapesti lánczhid . 6% » 100 »	92.—	—.—
Budapesti malom . . 6% » 100	—.—	—.—
Kőszén és téglagy. kőt. 6% » 100 »	—.—	—.—
Lloyd és tőzsdeépület 5% » 100 »	75.—	75.50
Magánsorsjegyek.		
Osztrák hitelintézet	165.—	166.—
Pénznemek.		
Cs. k. arany	5.48	5.50
Osztrák-magyar 8 frtos arany . .	9.27—	9.29
20 frankos arany	9.27—	9.29
Török arany lira	—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst . . .	100.—	100.10
Német birodalmi bankjegyek . .	57.25	57.40
Váltók árfolyama.		
Német bankpiaczok 100 márk. . $4\frac{1}{2}$%	56 60	56 80
Amsterdam 100 hollandi frtért . 4%	96. —	96.25
Brüssel 100 frankért . . 4%	—.—	—.
Páris 100 frankért . . 3%	46.05	46.15
Zürich 100 frankért . . $4\frac{1}{2}$%	45.85	45.95
London 10 font sterlingért . . 5%	116.30	116.50
Szentpétervár 100 rubelért . . 6%	—.—	—.—

Bécsi tőzsde-távirat febr. 24.

M. földtm. kötv. . . .	81.—	M. keleti vas. elsőbbs.	63.50
Salgó-tarjáni . . .	—.—	Tiszai vasut . . .	190.50
Magyar záloglevél .	95.50	Kincstári utalv. . .	—
Erdélyi kötv. . .	100.—	Hitelrészvények . .	230.10
Magy. kel. vas. . .	66.50	Államvasut . . .	249.—
Magy. sorsjegy . .	84.50	Hitel-sorsjegy . .	165.25
Magy. földhit. . .	—.—	Napoleond'or . . .	9.29—
Kincst. utalv. . .	118.—	Arany	5.49 —
Magy. vasuti kölcs. .	102.25	Aranyjáradék . .	84 70
Magy. hitelrészv. . .	224 75	1860-iki sorsj. . .	115.50
Alföld	120.—	Ezüst	99 95
M. éjszakkeleti vas. .	118.—	London	116.5

Bécsi tőzsde február 22.

A. Államadósság 100 frt.		Pénz	Áru
Egységes járadék, jegy. máj.—nov.	5%	63.25	63.50
» » feb.—aug.	5%	63.35	63.50
» » ezüst. jan.—juli.	5%	63.35	64.50
» » » ápr.—okt.	5%	63.35	64.50
Sorsolással, 1839-ből egész sorsj. pp.		336.—	338.—
» 1839-ből ötöd » »		336.—	338.—
» 1854-ből 250 ft » »	4%	111.—	111.50
» 1860-ból 500 ft » »	5%	115.30	115.60
» 1860-ból 100 ft » »	4%	125.50	126.—
» 1864-ből 100 ft »		148.—	149.—
Como járadék 42 lira		25.—	27—
Államjószági jelzáloglevél 120 ft	5%	144.50	145.—
Osztr. kincstári jegyek 100 ft	5%	98.—	98.50
Arany rente	4%	76.—	76.20
B. Földteherm. k. 100 frt pp:			
Csehországi	5%	102.—	103.—
Bukovinai	5	82.—	83.—
Galicziai	5	86.50	87.50
Karinthia	5	96.50	97.50
Horvátországi	5	85.—	87.—
Morvaországi	5	98.25	99.—
Alsó-ausztriai	5	104.50	105.—
Felső-ausztriai	5	99.75	100.75
Salzburgi	5	96.—	97.—
Sziléziai	5	96.50	—.—
Erdélyi	5	75.25	77.25
Stájerországi	5	99.50	100.50
Tiroli	5	99.—	— —
Temesi bánság	5	76.50	76.50
» 1867-iki sorsolási záradék.	5	74.50	75.50
Magyar	5	81.—	81.50
» 1867-iki sorsolási záradék.	5	77.25	79.25

C. Más közkölcsönök.		Pénz	Áru
Dunaszabályozás 100 frtos	5%	104.90	105.30
Magy. vas. kölcs. 120 frt, (300 frc.)	5%	103.—	103.50
Magyar aranyrente adómentes	6%	84.70	84.85
Magy. nyeremény 100 frt		84.15	84.50
» szőlődézsma-váltság 100 frt		82.—	82.30
» kölcsön 1871. 30 millió		—.—	—.—
» » 1873. 54 millió		—.—	—.—
» kincstári utalv. 1874.	6%	118.—	118.50
Keleti vasuti elsőbbs. 1869	5%	63.50	64.—
Magy. államköt. (keleti vasut) 1873.	5%	75.25	75.50
Magy. állami kötv. 1876. ar.	5%	66.50	67.—
Gömöri záloglevél 150 frt	5%	—.—	—.—
Bécs városi kölcsön	5%	94.25	95.50
Bécs városi kölcsön visz. fiz.	5%	96.75	97.25
Pestvárosi kölcsön 100 frt	6%	—.—	—.—
Török vasuti kölcsön 400 frt		22.40	22.80
D. Bankok részvényei.			
Angol-osztr. bank 200 ftos . 120 frt bef.		99.75	100.—
Magy. földh. részv. t. 200 ftos		—.—	—.—
Osztr. » intéz. 200 ftos	4%	—.—	—.—
» hitelintézet 160 ftos		229.50	229.75
Magyar ált. hitelintézet 200 frtos		223.80	224.—
Alsó-ausztriai leszámit. társas. 500 ftos		780.—	790.—
Bécsi giró- és pénztáregylet 200 ftos		214.50	215 50
Osztr. jelzál. bank 200 frt. bef. 25%		—.—	—.—
Magy. ált. municip. 200 frt bef. 40%		—.—	—.—
Osztrák-magyar bank 600 frt		791.—	793.—
Unió-bank 100 frt		68.75	69.—
Forgalmi bank ált. 140 frt		108.50	109.—
Bécsi bankegylet 100 frt		108.50	108.75

E. Közlekedési vállalatok részv.	Pénz	Áru
Albrecht pálya 200 frt	34.—	36.—
Alföld-fiumei pálya 200 frt	119.50	120.—
Báttaszék-dombovári	—.—	—.—
Osztr dunagőzhajózási társ. 500 frt	517.—	519.—
Erzsébet pálya 200 frt p. p.	169.50	170.50
» Linez-Budweis 200 frt	—.—	—.—
Eperjes-tarnovi (magy. részv.)	107.50	109.50
Ferdinánd északi pálya 1000 frt p. p.	2085.—	2090.—
Ferencz-József-pálya 200 frt ezüst	133.—	134.—
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst	158.—	160.—
Károly-Lajos pálya 200 frt	220.50	221 —
Kassa-oderbergi pálya 200 frt	103.—	104.—
Lemberg-czernoviczi-jassii pálya 200 frt	124.—	125.—
Osztrák-magyar Lloyd 500 frt p. p.	584.—	586.—
Osztrák-északnyugati 200 frt	116.75	117.25
Rudolf pálya 200 frt ezüst	120.50	121.—
Első erdélyi pálya 200 frt	99.50	100.50
Osztrák államvasut-társaság 200 frt	249.—	249.50
Déli pálya 200 frt	67.—	67.50
Dél-északnémet összekötő pálya 200 frt	84.25	84.75
Tiszai pálya 200 frt	191.—	192.—
Bécsi Tramway 200 frt	176.75	177.—
Magyar-gácsországi pálya 200 frt	83.25	84.75
» északkeleti első 200 frt ezüst	117.50	118.50
» nyugati székesfeh.-gráczi 200 frt	110.25	110.75
F. Ipar és keresk. vállal. részv.		
Osztrák ált. épitőtársaság 200 frt	—.—	—.
Bécsi épitőtársaság 100 frt	—.—	—.—
Pesti épitőtársaság 250 frt 40% befiz.	—.—	—.—
Innerbergi bányatárs. 200 frt	51.—	52.—
Liesingi sörfőzde 100 frt	41.50	42.50
Salgó-tarjáni kőszénbánya 100 frt	— —	—.—

	Pénz	Áru
Pesti vaggon-kölcsön 80 frt	—.—	—.—
„Securitas“ viszb. társ. 300 frt	—.—	—.—
Fegyvergyár bécsi 100 frt	—.—	—.—
G. Záloglevelek.		
Osztrák földhitelint. sors. 5% ezüst	110.75	111.25
» » 33 éves visszaf. 5%	97.25	98.—
Nemzeti bank p. p. 5%	—.—	—.—
» » o. é. 5%	100 20	100.50
Osztrák jelzálogbank 5%	98.75	99.25
Első osztr. takarékp. $5\frac{1}{2}$% 30 év	102,30	102.50
Magyar földhitelint. $5\frac{1}{2}$%	95.50	96.—
» » aranyban	104.—	104.50
» jelzálogbank $5\frac{1}{2}$%	83.50	84.25
» általános földhitel részvénytárs.	—.—	—.—
» kisbirtokosok hitelint. 6% sors.	83.50	84.—
H. Elsőbbségi kötvények.		
Albrecht pálya 300 frt 5%	71.50	72.50
Alföld-fiumei pálya 200 frt	70.75	71.25
Báttaszék-domb.-zákányi 200 frt	63.25	63.50
Dunagőzhajózási társaság 300 frt 5%	95.50	—.—
» » » » 6%	102.—	102.50
Erzsébet pálya 100 frt 5% ezüst	93.50	94.—
Erzsébet pálya 1862-ki kibocsátv. 5% ez.	93.50	94.—
Eperjes-tarnovi pálya 300 frt	64.—	64.50
Ferdinánd északi pálya 100 frt p. p.	102.—	102.50
» » » 100 frt o. é.	98.50	—.—
» » » 100 frt 5% ez.	104.50	104.75
Ferencz-József pálya 200 frt ez.	88.80	89.—
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst	84.—	—.—
Károly Lajos pálya 300 frt	100.10	100.50
Kassa-oderbergi pálya 200 frt 5%	70.80	71.20

	Pénz	Áru
Lemberg-czern.-jassyi pálya I. kib. 1865.	77.50	77.75
» » » » II. » 1867.	79.50	80.—
» » » » III. » 1868.	73.	74.—
Osztrák észak-nyugati pálya 200 frt ez.	88.30	88.60
Rudolf-pálya 300 frt	78.—	—.—
Erdélyi-pálya 200 frt	64.—	64.30
Állampálya 500 frank	160.70	161.25
» 1874. kibocsátv.	157.—	—.—
Déli pálya 500 frank	112.25	112.75
» » 200 frt 5% ez. 400 frt o. é.	112.—	113.—
Dél-északnémet összek.-pálya 100 frt 5%	87.50	88.50
» » ez. 100 frt 5%	83.—	—.—
Tiszavidéki pálya 5—	85.75	86.25
Magyar-gácsorsz. pálya 200 frt 5% ez.	65.—	66.50
Magyar-északkeleti pálya 300 frt 5%	67.75	68.25
Magyar-nyugati pálya 200 frt 5%	67.—	67.25
I. Magánsorsjegyek.		
Hitelintézet 100 frt	165.—	165.50
Clary 40 frt p. p.	32.—	33.—
Dunagőzhajózási 100 frt p. p.	99,25	100.—
Innsbruck városi 20 frt o. é.	23.—	—.—
Keglevich 10 frt p. p.	16.—	16.50
Krakkói sorsjegy-kölcsön 20 frt o. é.	15.—	16.50
Buda városi kölcsöne 40 frt o. é.	32.50	33.50
Páiffy 40 frt p. p.	31.50	32.50
Rudolf alapitvány 10 frt o. é.	16.—	16.50
Salm 40 frt p. p.	43.—	43.50
Salzburgi dijsorsjegy 20 frt o. é.	18.25	18.75
St.-Genois 40 frt p. p.	35.50	36.—
Stanislau városi 20 frt o. é.	22.—	23.—
Triest város 100 frt p. p.	117.75	118.25
» » 50 frt o. é.	61.—	63.—

		Pénz	Áru
Waldstein 20 frt p. p.		25 50	26.—
Windischgrätz 20 frt p. p.		30.—	30.25
Váltók (3 hóra.)			
Amsterdamra 100 hol. frt	$3\frac{1}{2}$	96.10	96.20
Brüsseli 100 frk	$2\frac{1}{2}$	—.—	—.—
Német bankpiaczok 100 m	4	56 70	57.95
London 10 font sterl.	3	116.50	117.75
Milanó 100 lira	5	—.—	—.—
Marseillei 00 frk.	2	—.—	—.—
Paris 100 frk.	2	46.10	46.15
Zürich 100 frk.	$3\frac{1}{2}$	—.—	—.—
Petervár 100 rubel	6	—.—	—.—
A valuták árfolyama.			
Cs. arany		5.50—	5.52—
» » reczés		5.50—	5.51—
Osztrák-magyar 8 frt. arany		—.—	—.—
20 frankos arany		$9.28\frac{1}{2}$	$9.29\frac{1}{2}$
20 márk, darabja		11.45 —	11 48—
Orosz imperiale		9.53 —	9.55—
Sovereigns		11.60	11.74
Török arany lira		10.55	10 58
Mária Terézia tallér		—.—	—.—
Egyleti tallér		—.—	—.—
Ezüst		—.—	—.—
Ezüst rente szelvény		—.—	—.—
Német bir. bankjegy		57.25	57.35
Orosz papir rubel		$1.15\frac{1}{2}$	1.16—

HIRDETÉSEK.

Kali-Créme-

Glycerin-szappan

MACZUSKI A. illatszerész által dr. Kéry István orvos és sebész-tudor, több tudományos társulat tagjainak utasitása szerint, Budapest, dorottya-utcza 6. sz.

Ezen szappan 25% tiszta kali és 10% finom glycerint tartalmaz.

A főtulajdonsága a kali-créme-glycerin szappanak abból áll, hogy **szeplőt, májfoltokat, bőr-átkákat, sömört, fagydaganatot, sárgás** és **vöröses arczbőrt** és egyébb **bőrkiütéseket** rövid idő alatt teljesen eltávolit. **A kali-kréme-glycerin-szappan naponkénti** használata által a bőr rendkivül finom és ruganyossá válik, a ránczok eltünnek, sőt az előhaladott koruaknál is az arczbőr ifjodó kinézést nyer.

1 palaczk kali-kréme-glyceri-szappan folyadékban használati utasitással . . . . 1 frt — kr.
1 drb kali-kréme glycerin-szappan . . . . . — frt 50 kr.

Valódi kapható nagyban és kicsinben **Maczuski** illatszerésznél ***Bécs, Kärntnerstrasse Nro. 26.***

Pesten: Török József gyógyszerész, Vértesi Sándor kir. udv. illatszerésznél.

Igen részletes, ábrákkal dusan ellátott

főmag-árjegyzékem

megjelent s kivánatra ingyen s bérmentve megküldetik.

Minden rendeiményhez egy 120 képpel ellátott, szépen kiállitott müvecske (kertmivelés, spárga-dinnye- s articsóka tenyésztés) ingyen mellékeltetik. — Viszonteladóknak külön árjegyzék s minták állnak rendelkezésre.

„Első magyar kertész-gazdászati ügynökség.“

FREUND ADOLF D.

magkereskedése Budapesten, Thonet-udvar.

HOL?

A polgári elhelyező intézetben ó-utcza 24. sz. a Budapesten, a nagymező-utcza sarkán

az egész év leforgása alatt:

Nevelőnők, német, magyar és franczia bonneok, házgondnoknők, **társalgó-nők,** komornák, gazdatisztek, irnokok, felügyelők, főmolnárok, **ügyvédi segédek,** gépészek, erdészek, vadászok, **kezelő tisztviselők, könyvvivők,** kertészek, házmesterek, szóval minden szolgálati szakmába tartozó egyének **leggyorsabban elhelyeztetnek.** A Budapestre megérkező egyes állástkeresők ugyanott **alkalmazásuk idejéig teljes ellátást és szállást is hetenkinti mérsékelt dij mellett** kaphatnak. Kivánat szerint magány- vagy társalgószobákat is.

MEGBIZÁSOK

minden ágazatban **leggyorsabban** elintéztetnek. Választ csak levéljegygyel ellátott levelekre adunk.

Kitünő nevelőnők

tudomány, nyelvek és zeneképzettséggel, **társalgónők, angolnők, franczianők** egyenesen Schweitzből, észak-német és magyar okleveles

tanitónők és gyermekkertésznők,

német, magyar és franczia

BONNEOK, NEVELŐNŐK

azonnali alkalmazást nyernek.

„Fekete“ 1 nemzetközi központi iskola ügynöksége által, Budapest, Károly-körut 7. sz.

A németországi gyógyászati ügytársulatok által megvizsgált és kitünő alkalmazhatósága végett a magas cs. kir. magyarországi helytartóság által engedélyezett,

Köszvény-vászon

mindenféle köszvény, csuz (Rheuma), in-szaggatás, mell-, gerinczfájdalmak, kereszt-csontfájás (Hexenschuss), lábköszvény stb. ellen.

Egy csomag ára 1 frt 5 kr, kettős erejü 2 frt 10 kr.

Hufeland hirneves orvos mondja orvostani müveiben: Két betegség van, melyek ellen az orvosi tudomány hasztalan látszik keresni erőteljes gyógyszereket; ezek **fejköszvény** és a **podagra;** e gyógyszer a fentebbi köszv.-vászon használata által felfödöztetett.

Dr. BURON párisi általános seb-tapasza

mindenféle sebek, genyedések és daganatok ellen. — Egy köcsög ára használati módszerrel együtt 70 kr, kisebb köcsög 35 kr. Postán küldve 10 krral több, Valódi, Pesten egyedül csak **Török József** ur gyógyszertárában, király-utcza 7. sz. — **Debreczenben:** Botschneck ur gyógyszertárában. — **Szombathelyen:** Pillich Ferencz ur gyógyszertárában. — **Mohacson:** Jezovics Károly. — **Kolozsvártt:** Wolff gyógyszerésznél. — **Pécsett:** Zsolnay. — **Szegeden:** Weiglein és Kovács gyógyszerész. — **Temesváron:** Kraul. — **Nagyváradon:** Molnár gyógyszerész. — **Székes-Fehérváron:** Dieballa. — **Gyöngyösön:** Vozary gyógyszerész. — **Szigetvárott:** Ehrenfeld W. — **Miskolcz:** Ujházy gyógyszerész. — **Pozsony:** Söltz. — **Kassán:** Eschwigi és fia gyógyszertárában. — **Eger:** Köllner gyógyszerész. — **Arad:** Tones és társa. — **Szeben:** Schneider F. J. es Engel gyógyszerésznél.

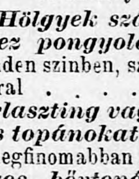

Temesváry Móricz
czipő-gyára
BUDAPEST,
király-utcza 2 sz. Orczy-ház

A téli szükségletre ajánl nagyban és kicsinyben:

Hölgyek számára:

Nemez pongyola czipőket, minden szinben, sarokkal és csokorral . . . . 1 frt 80 kr.

Eberlaszting vagy bőr-czugos topánokat magas vágással a legfinomabban kiállitva 3 frt.

Czugos bőrtopánokat, erős chagrin vagy bornyubőrből veres nemez béléssel, szegelve. Dupla talppal esős időben tartós . . . . . 3 frt 40 kr.

Urak számára:

Topányokat, borju- vagy bagaria bőrből, szegezett és srófolt dupla talppal, igen erős 4 frt.

Topányokat orosz lakkbőrből, szegezett dupla talppal és srófmunkával, munkába és esős időben való . . 4 frt 80 kr.

Térdcsizmákat, dupla bagaria bőrből háromszoros csavarral ellátott dupla talppal, vizmentes . . . . . 8 frt 80 kr.

Ugyanaz orosz lakk bagaria bőrből . . . . . . 12 frt.

. Megrendelések póstai utánvét vagy az összeg beküldése mellett a legpontosabban megküldetik ingyen. Kimeritő árjegyzékeknek

SORSJEGYEK

részletfizetésre.

Szász-meiningeni sorsjegy	*8*	havi részletben	2 frt.
Keglevich sorsjegy	*9*		2 frt.
Krakaui sorsjegy	*9*		2 frt.
Rudolf sorsjegy	*10*		2 frt.
Salzburgi sorsjegy	*11*		2 frt.
Insbrucki sorsjegy	*13*		2 frt.

A vevő már az I-ső részletfizetés után játszik a legközelebbi huzásra.

Lőry J. bank- és váltóüzletében Budapesten, IV. ker., hatvani-utcza 17. sz. az ujvilág-utcza átellenében, valamint fiók-üzletében Sebestyéntér 1.

Pest-Pilis-Solt és Kis-Kun

megyébe kebelezett, nagy-abonyi vasuti állomástól 1, a czeglédi vasuti állomástól pedig $1\frac{1}{2}$ óra járásnyira fekvő törteli pusztán Kis-Mártonban lakó, tekintetes özvegy Fehérváry Józsefné, szül. Csörgő Amália asszonyság tulajdonát képező birtokából 1000 és nehány, 1200 □ öllével számitott holdra terjedő szántóföld, rét, legelő és erdő, 1880-ik évi január 1-ső napjától, teljes biztositék mellett, 3 vagy 6 évre haszonbérbe adandó. Közelebbi feltételek megtudhatók Légrády Imre ügyvéd és váltójegyző urnál. Lakik: Budapesten. VI. ker., gyár-utcza 5. szám alatt.